

MAJANDUSAASTA ARUANNE 2012

TARTU ÜLIKOOL
MAJANDUSAASTA ARUANNE 2012

Nimi: Tartu Ülikool
Registrikood: 74001073
Aadress: Ülikooli 18, 50090 Tartu
Telefon: 372 737 5100
Faks: 372 737 5440
E-post: proffice@ut.ee
Kodulehekülg: <http://www.ut.ee>
Omandivorm: avaloiguslik juriidiline isik
Põhitegevusalad: 1) akadeemiline teadustegevus
2) integreeritud õppe- ja teadustegevusel
põhineva kõrghariduse andmine
3) õppe- ja teadustegevusel põhinevate teenuste
osutamine ühiskonnale

Majandusaasta: 01.01.2012–31.12.2012
Audiitor: AS PricewaterhouseCoopers
Nõukogu: 11 liiget
Nõukogu esimees: Kersti Kaljulaid
Lisatud: sõltumatu vandeaudiitori aruanne

SISUKORD

3	TEGEVUSARUANNE 2012
4	REKTORI EESSÕNA
6	TARTU ÜLIKOOLI ÜLDANDMED 2008–2012
7	TARTU ÜLIKOOLI STRUKTUUR
7	JUHTIMINE
10	TARTU ÜLIKOOLI STRUKTUUR SEISUGA 31.12.2012
11	ÜLDINE TEGEVUSKESKKOND
14	ÕPPETÖÖ
14	ÕPINGUTE ALUSTAMINE
16	ÜLIÕPILASED
17	VÄLISÜLIÕPILASED JA ÜLIÕPILASVAHETUS
19	ÕPPEKAVAARENDUS JA ÕPPEKVALITEET
21	ÕPPIMISE TUGITEGEVUSED
22	ÕPINGUTE LÕPETAMINE JA JÄTKAMINE
23	ÕPPE-, ARENDUS- JA LOOMETÖÖ REGIOONIDES
25	TEADUSTÖÖ
26	KOOSTÖÖ ETTEVÕTJATEGA
27	PATENDID, PATENDITAOTLUSED JA LEIUTISED
27	PUBLIKATSIOONID
28	TEADUSE TIPPKESKUSED
29	TEADUSPREEMIAID JA TUNNUSTUSED
31	ÜLIKOOLILT ÜHISKONNALE
31	TÄIENDUSÕPE
33	TEADUSE POPULARISEERIMINE
34	ÜLIKOOLI MÄLUASUTUSTE TEGEVUS
36	KULTUURI- JA SPORDITEGEVUS
38	ORGANISATSIOON
38	TÖÖTAJAD
41	PARTNERLUS JA RAHVUSVAHELISTUMINE
42	ÜHISKONNA TAGASISIDE ÜLIKOOLILE
42	FINANTSTEGEVUS
45	KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE 2012
48	KONSOLIDEERITUD BILANSS
50	KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE
51	KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE
52	KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE
53	KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD
90	SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE
91	ALLKIRJAD 2012. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDELE

TARTU ÜLIKOOL

TEGEVUSARUANNE 2012

REKTORI EESSÕNA

Hea lugeja!

Tartu Ülikooli 2012. aasta tegevust kokku võttes võime öelda, et see oli ülikooli jaoks kiire arengu ja määravat osa etendavate muutuste aasta. Aasta algusest rakendus Tartu Ülikooli seaduses sätestatud juhtimismudel, kus uute juhtorganitena alustasid tööd nõukogu ja senat. 11-liikmeline nõukogu on ülikooli kõrgeim otsustuskogu, mille kuus liiget esindavad meie sotsiaalseid partnereid väljaspool ülikooli. Nõukogu pädevuses on võtta vastu ülikooli arengukava ja eelarve ning kontrollida nende täitmist. Ülikooli akadeemilise otsustuskoguna toimib 22-liikmeline senat, vastutades ülikooli õppe- ning teadus- ja arendustegevuse eest.

1. juulist 2012 alustas tööd rektoraadi uus koosseis, kus senisele tavapäraselt kahele prorektorile (õppeprorektor Martin Hallik ja teadusprorektor Marco Kirm) lisandus kolmas, ülikooli ettevõtlussuhete, teadmussuure ja teadusel põhineva arendustöö eest vastutav prorektor (Erik Puura).

Ülikooli tugevuseks ja edu aluseks on tema inimesed. 2012. aasta tõi ülikoolile kolm uut Eesti Teaduste Akadeemia akadeemikut (Jaak Vilo, Ergo Nõmmiste, Tõnu-Andrus Tannberg), kaks teaduse elutööpreemiat (Ülo Lumiste, Heidi-Ingrid Maaros) ja viis riigi teadustöö preemiat (Mart Loog, Kai Kisand, Ülo Mander ja Kalle Kirsimäe, Jaan Liira, Eiki Berg). 21 Tartu Ülikooli teadlast kuulub 1% maailma enim viidatud teadlase hulka (Thomson Reuters Web of Science). 2012. aasta lõpuks töötas meie ligi 1800-liikmelises akadeemilises kogukonnas 158 välismaalasest kolleegi 36 riigist. Aasta jooksul kaitsti ülikoolis 107 doktoritööd, nende hulgas esmakordselt ühisjuhendamislepingu (tuntud kui Cotutelle'i leping) alusel kaitstud doktoritöö, mille tulemusel sai kraaditaotleja nii Tartu Ülikooli kui ka Tampere Ülikooli diplomi.

2012. aastal immatrikuleeriti ülikooli 4419 üliõpilast. Gümnaasiumi lõpetanute arvu vähenemise taustal on ülikooli astunud järjest rohkem parimate õpituulemustega noori. Aasta-aastalt suureneb ka teistest kõrgkoolidest Tartu Ülikooli õppima asujate osakaal. 2012. aastal magistriõppesse astunud üliõpilastest oli ligi kolmandik oma eelnevad õpingud lõpetanud mujal kui Tartu Ülikoolis (sh 9% välisülikoolis). Välisüliõpilasi õppis 2012. aastal Tartu Ülikoolis 68 riigist kokku 546. Ülikooli täiendusõppes osales aasta jooksul 33 730 õppijat, mida oli 12% rohkem kui eelneval aastal.

Ülikooli tegevuskeskmena peeti väga tähtsaks toetada õppetöö kvaliteeti. Ülikooli senat asutas 2012. aasta kevadel uue õppekvaliteedi edendamise auhinna (30 000-eurose preemia), mille esimeseks laureaadiks sai matemaatika-informaatikateaduskonna arvutiteaduse instituut. Parimate õppejõududena pälvisid 2012. aasta õppejõu tiitli Marju Lepajõe (*humaniora* valdkond), Ruth Kalda (*medicina* valdkond), Ivo Leito (*realia et naturalia* valdkond) ning Tiina Maripuu (*socialia* valdkond).

Üheksas teadusvaldkonnas (keemia, kliiniline meditsiin, taime- ja loomateadus, keskkonnateadus ja ökoloogia, üldine sotsiaalteadus, bioloogia ja biokeemia, materjaliteadus, tehnikateadused, molekulaarbioloogia ja geneetika) jõudis ülikool maailma 1% viidatuima teadusasutuse hulka. Ettevõtetega sõlmitud teadus- ja arendustöö lepingute rahaline maht kasvas eelneva aastaga võrreldes kahekordseks. 2012. aastal esmakordselt toimunud institutsionaalsete uurimistoetuse taotluste voorus tuli ülikooli üle 75% selle vooru rahastusest.

Viimased kaks aastat on ülikooli jaoks taas olnud tulude kiire kasvu aastad ja 2012. aasta tulud olid ülikooli ajaloo suurimad. Eelarvekasvu põhiosa tuli Euroopa Liidu tõukefondidest, mis andsid määrava panuse detsembris avatud Narva kolledži uue õppehoone ehituse, suvel alanud siirdemeditsiini keskuse ja uue füüsikahoone rajamise ning vana ja uue anatoomikumi renoveerimise rahastamiseks.

2012. aasta oli ülikoolile paljudes põhitegevuse valdkondades väga hea aasta. Saavutatud tublilt tulemuselt on hea jätkata tööd ülikooli jaoks strateegiliselt tähtsate küsimustega, mis vajavad lahendamiseks üha pühendumist, arutelusid ja otsuseid, nagu näiteks ülikooli uue arengukava koostamine, ülikooli uue juhtimismudeli sisuline rakendamine, õpetajakoolituse korraldus, õppetegevuse kvaliteedi kindlustamine ning ministeeriumiga sõlmitud tulemuslepingu täitmine.

Aitäh ülikooliperele oma panuse andmise eest! Soovin meile kõigile sihikindlust suurte eesmärkide seadmisel ja nende poole liikumisel!

Volli Kalm
Tartu Ülikooli rektor

TARTU ÜLIKOOLI ÜLDANDMED 2008–2012

	2008	2009	2010	2011	2012
TÖÖTAJAD					
Töötajate arv	3 476	3 517	3 493	3 596	3 778
sh akadeemilise personali osakaal	48,5%	48,8%	49,4%	48,6%	47,4%
Õppejõudude ja teadustöötajate arv	1 687	1 729	1 725	1 748	1 790
sh doktorikraadiga	56,7%	58,8%	63,6%	67,3%	68,0%
Professorite arv	169	180	179	191	193
sh naisprofessorite osakaal	20,7%	21,1%	18,4%	19,4%	20,2%
Väliteadlaste ja -õppejõudude osakaal	4,1%	4,5%	6,0%	6,4%	7,9%
ÜLIÕPILASED					
Üliõpilaste arv	16 944	17 493	18 136	18 047	17 370
sh kõrghariduse esimesel astmel	70,4%	69,2%	68,0%	66,0%	64,3%
sh magistriõppes	22,2%	23,2%	24,1%	25,7%	27,0%
sh doktoriõppes	7,4%	7,6%	7,9%	8,3%	8,7%
Naisüliõpilaste arv	11 792	12 127	12 325	12 172	11 570
osakaal päevases õppes	67,2%	66,7%	64,9%	64,1%	63,2%
osakaal avatud ülikooli õppes	75,2%	75,7%	75,8%	75,9%	75,6%
30-aastaste ja vanemate üliõpilaste arv	4 039	4 032	4 224	4 418	4 336
osakaal päevases õppes	10,7%	11,1%	11,5%	12,9%	13,6%
osakaal avatud ülikooli õppes	54,6%	52,2%	53,0%	53,7%	54,8%
Välisüliõpilaste arv	314	343	438	484	546
osakaal üliõpilastest	1,9%	2,0%	2,4%	2,7%	3,1%
Lõpetajate arv	2 937	2 726	3 145	3 132	3 038
sh doktorikraadi kaitsnute arv	77	100	109	152	107
STRUKTUUR					
Teaduskondade arv	10	10	9	9	9
Õppekavade arv	271	275	240	201	194
sh ühisõppekavade arv		3	4	6	7
sh ingliskeelsete õppekavade arv					
kõrghariduse esimesel ja teisel astmel	3	8	9	12	12

Töötajate andmed on esitatud seisuga 31. detsember.

2008.–2011. aasta üliõpilaste andmed on esitatud seisuga 31. detsember. 2012. aasta üliõpilaste andmed on esitatud seisuga 10. november. Üliõpilaste arv ei hõlma külalisüliõpilasi ja arst-residente. Kõrghariduse esimese astme õpe hõlmab rakenduskõrgharidusõpet, bakalaureuseõpet ning bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õpet.

Vastava aasta lõpetanute arv kajastab isikuid, kes on õpingud lõpetanud eelneva kalendriaasta 1. oktoobrist kuni sama kalendriaasta 30. septembrini.

Õppekavade arv hõlmab õppekavu, millel õppisid üliõpilased seisuga 31. detsember.

TARTU ÜLIKOOLI STRUKTUUR

JUHTIMINE

EESMÄRK: Ülikool uuendab protsesside ja üksuste juhtimist

2012. aasta jaanuarist rakendus Tartu Ülikooli ajakohastatud juhtimismudel, mis kaasab ülikooli tegevusse ka väliseid partnereid. Senise ülikooli nõukogu funktsioonid jagunesid uute juhtorganite, nõukogu ja senati vahel.

NÕUKOGU

Tartu Ülikooli kõrgeim otsustuskogu on ülikooli nõukogu, kes vastutab ülikooli majandustegevuse ja pikaajalise arengu eest, kinnitab muu hulgas nõukogu põhikirja ning võtab vastu ülikooli arengukava ja eelarve. Nõukogu esimene koosseis kinnitati 22. detsembril 2011. aastal viieks aastaks. Nõukogu koosseisu kuulub 11 liiget, kellest viis nimetas Tartu Ülikool, viis Haridus- ja Teadusministeerium ning ühe liikme Eesti Teaduste Akadeemia.

Kersti Kaljulaid (nõukogu esimees), Euroopa Kontrollikoja liige

Toomas Asser, Tartu Ülikooli Kliinikumi närvikliiniku juhataja, neurokirurgia professor

Toomas Kiho, ajakirja Akadeemia peatoimetaja, peaministri nõunik

Vahur Kraft, Nordea panga Eesti filiaali juht

Toivo Maimets, Tartu Ülikooli molekulaar- ja rakubioloogia instituudi direktor, rakubioloogia professor

Kari Olavi Raivio, Helsingi Ülikooli emeriitprofessor, endine Helsingi Ülikooli rektor

Peeter Saari, Tartu Ülikooli füüsika instituudi füüsikalise optika labori juhataja, eksperimentaalfüüsika professor, akadeemik

Jüri Sepp, Tartu Ülikooli majandusteaduskonna arendusprodekaan, majanduspoliitika professor

Aku Sorainen, advokaadibüroo Sorainen asutaja ja vanempartner

Kaja Tael, välisministeeriumi Euroopa Liidu küsimuste asekanstler (kuni 2012. aasta augustini), Eesti suursaadik Saksamaa Liitvabariigis (alates 2012. aasta septembrist)

Paul Varul, Tartu Ülikooli eraõiguse instituudi juhataja, tsiviilõiguse professor

Tartu Ülikooli uus 11-liikmeline nõukogu pidas oma esimese istungi 16. jaanuaril 2012

Senat on ülikooli akadeemiline otsustuskogu, kes vastutab ülikooli õppe- ning teadus- ja arendustegevuse eest, tagades selle kõrge kvaliteedi. Senati koosseisu kuulub 22 liiget: ülikooli rektor senati esimehena, neli esindajat igast ülikooli valdkonnast ning viis üliõpilaste esindajat.

humaniora valdkonnast

professor
Birute Klaas-Lang

professor Art Leete

lektor Ain Riistan

professor Anti Selart

medicina valdkonnast

professor Hele Everaus

dotsent Priit Kaasik

professor Ruth Kalda

professor Irja Lutsar

realia et naturalia valdkonnast

instituudi direktor
Leho Ainsaar

professor Maia Kivisaar

professor Enn Lust

professor Jaak Vilo

socialia valdkonnast

professor Jüri Allik

professor Toomas Haldma

professor Marju Lauristin

professor Raul Narits

üliõpilastest

Ingmar Jaska

Enno-Martin Lotman

Erik Raudsepp

Silver Ool

Arko Kesküla

2012. aastal lõpetas rektorina töö viis aastat Tartu Ülikooli juhtinud professor **Alar Karis**. 1. juulist 2012 asus Tartu Ülikooli rektorina ametisse professor **Volli Kalm**. Rektor juhib ülikooli igapäevast tegevust, vastutab rahaliste vahendite õiguspärase ja otstarbeka kasutamise eest ning teostab oma pädevuse piires ning nõukogu ja senati otsustest lähtudes kõrgeimat haldus- ja distsiplinaarvõimu.

Uues rektoraadis jätkas õppeprorektorina **Martin Hallik**, kantslerina **Andres Liinat** ning finantsjuhina **Taimo Saan**. Teadusprorektorina alustas tööd senine Tartu Ülikooli füüsika instituudi direktor **Marco Kirm**. Alates septembrist kuulub rektoraati ka kolmas prorektor – arendusprorektori ametisse asus senine Tartu Ülikooli tehnoloogiainstituudi direktor **Erik Puura**. Uue prorektori tegevusvaldkonnas on varem teadusprorektori vastutusalasse kuulunud innovatsioonitegevus ning ettevõtlussuhete arendamine.

Nõuandva organina jätkab ülikooli valitsus, mille koosseisu kuuluvad esimehena rektor ning liikmetena prorektorid, kõikide teaduskondade dekaanid, kolme kolledži direktorid, kahe teaduskonnavälise teadus- ja arendusasutuse direktorid ja üliõpilasesinduse esimees.

Tartu Ülikooli struktuur jaguneb akadeemiliseks ning tugistruktuuriks. 2012. aasta lõpu seisuga moodustasid ülikooli akadeemilise struktuuri üheksa teaduskonda, neli kolledžit ja viis teaduskonnavälisest asutust. Ülikooli tugistruktuuri moodustasid kümme allüksust.

2. juulil 2012 andis Tartu Ülikooli rektor professor Alar Karis ameti, pitsati ja vara üle Tartu Ülikooli uuele valitud rektorile professor Volli Kalmule

Rektoraat seisuga 31.12.2012

professor Volli Kalm
Rektor

Martin Hallik
Õppeprorektor

Marco Kirm
Teadusprorektor

Erik Puura
Arendusprorektor

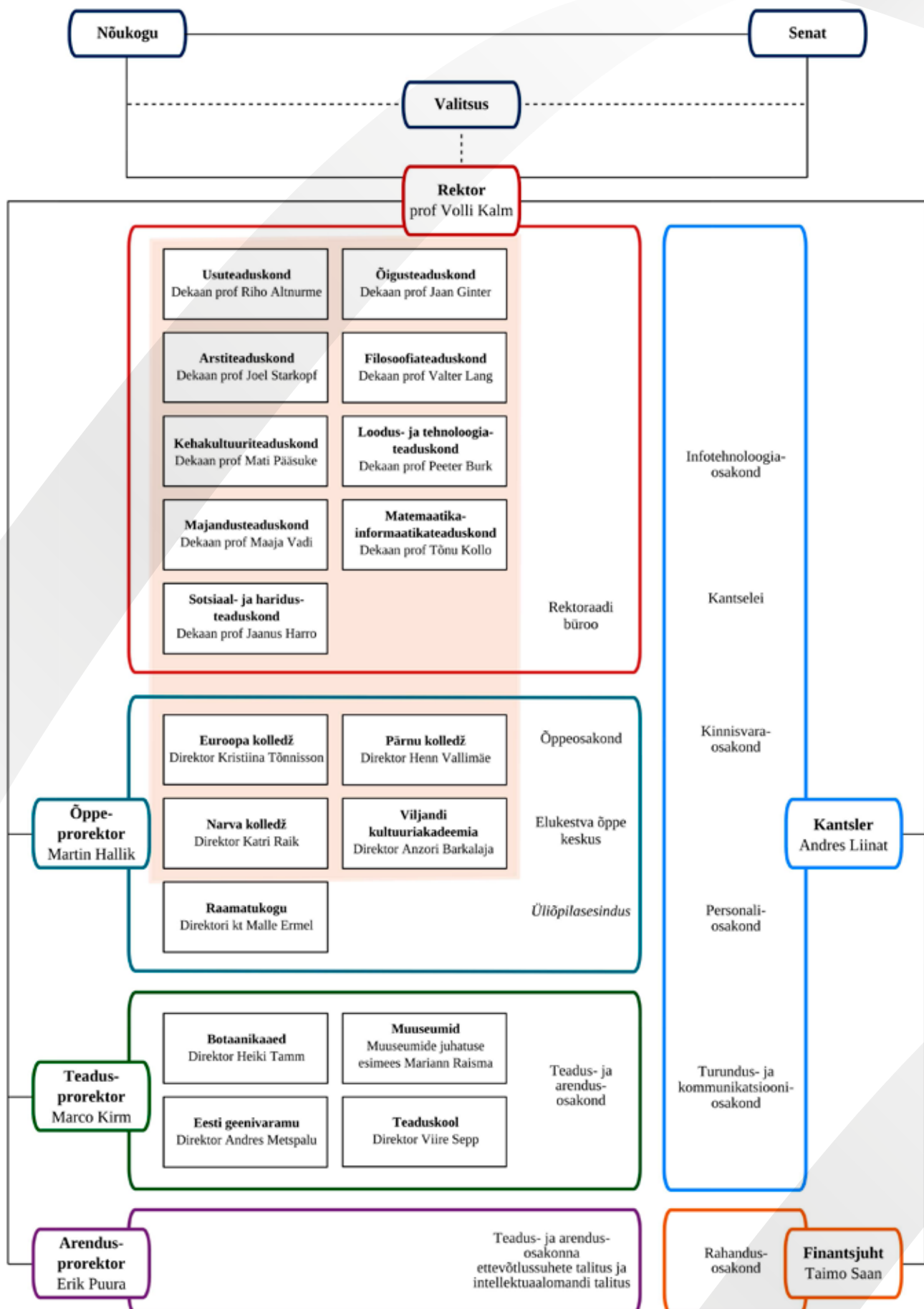
Andres Liinat
Kantsler

Taimo Saan
Finantsjuht

Ivar-Igor Saarniit
Akadeemiline sekretär

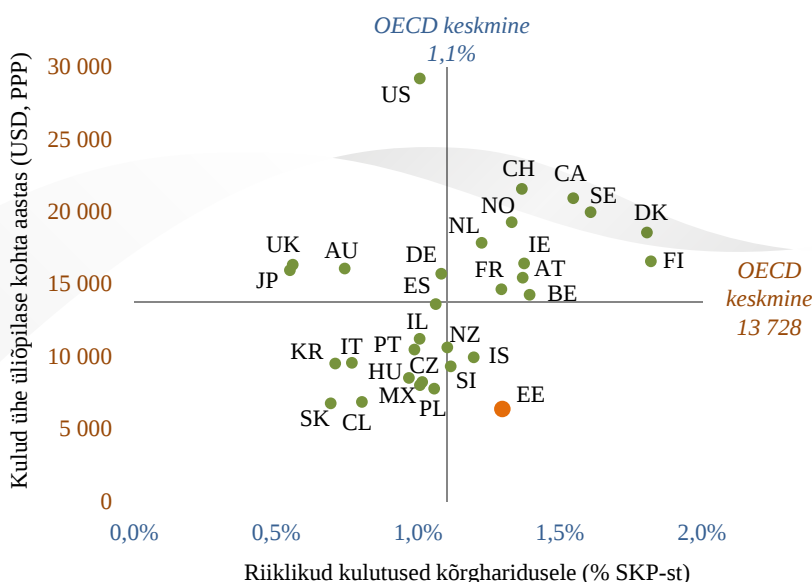
ÜLDINE TEGEVUSKESKKOND

Eesti hariduse viis väljakutset¹

- Liikumine arengu- ja koostöökeskse õpikäsituse poole.
- Õpetaja positsiooni ja maine parandamine.
- Õppes osalemise kasv.
- Hariduse tugevam seostamine teadmusühiskonna ja uuendusmeelse majandusega.
- Digikultuuri kujunemine Eesti kultuuriruumi osaks.

Eesti haridusstrateegia 2012–2020 projektis „Eesti hariduse viis väljakutset“ on rõhutatud, et kõige kiiremat lahendust vajavad ülesanded Eesti hariduses on haridusasutuste võrgu korrastamine, õpetajakoolituse kvaliteedi paranemine koos õpetajatele väärrika palga tagamisega, põhikooli ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatu tegelik ellurakendamine, kõrg- ja kutsehariduses õiglast juurdepääsu kindlustava ning õppekvaliteeti toetava rahastamismudeli juurutamine ning tööandjate tunduvalt laiem kaasamine õppekavaarendusse nii kutse- kui ka kõrghariduses.

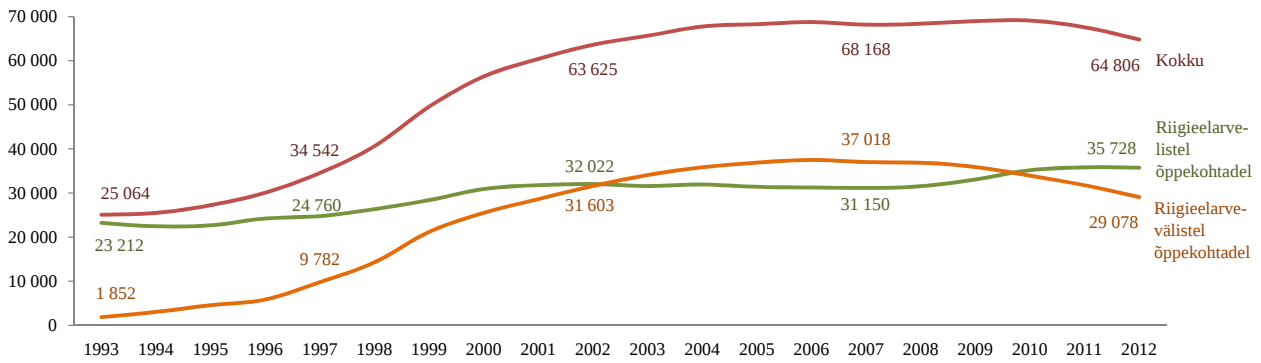
Riigi investeering kõrgharidusse oli 2009. aasta andmetel 1,3% SKP-st², mis on suurem kui OECD riikides keskmiselt. Avaliku ja erasektori kulutused kokku moodustasid 1,6% SKP-st, mis on OECD keskmisega võrdsel tasemel. Kuigi Eesti kõrghariduse kulude kasv on aastatel 2000–2009 olnud OECD riikide hulgas üks kiiremaid, suurenes samal ajal ka üliõpilaste arv. Kulutused ühe üliõpilase kohta aastas on Eestis üle poole võrra väiksemad OECD riikide keskmisest: 2009. aastal 6373 USA dollarit, arvestades ostujõu pariteeti².

Riiklikud kulutused kõrgharidusele protsendina SKP-st ja ühe üliõpilase kohta aastas OECD riikides 2009. aastal. (PPP - purchasing power parity, ostujõu pariteet).
Allikas: OECD

¹ Eesti hariduse viis väljakutset. Eesti haridusstrateegia 2012–2020 projekt. Eesti Koostöö Kogu.

² OECD haridusnäitajate ülevaade „Education at a Glance 2012“.

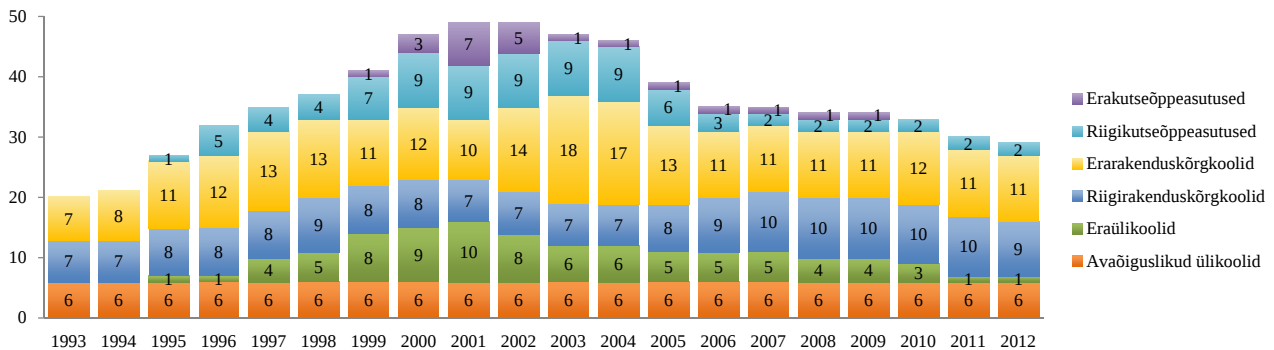

Üliõpilaste arv Eestis rahastamisallika lõikes aastatel 1993–2012. Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (EHIS)

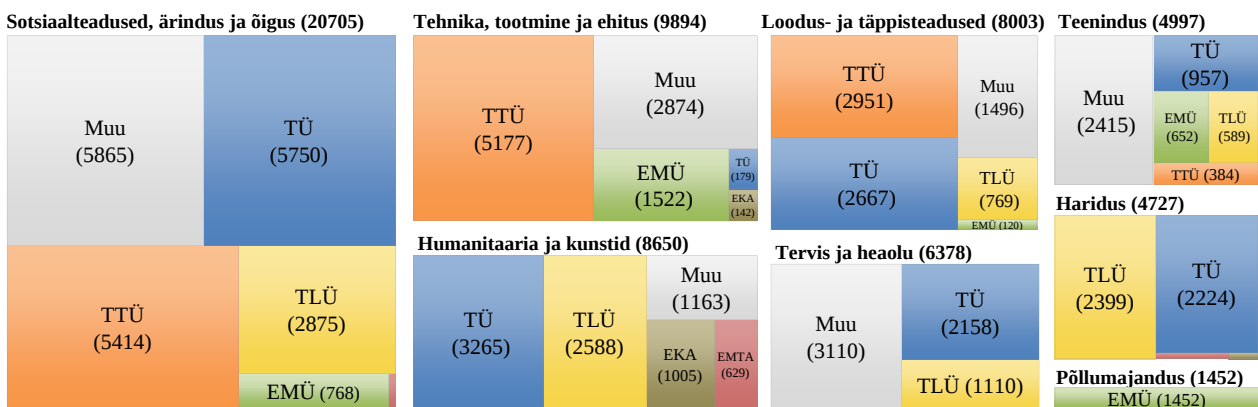
Rahvastiku vähenemine mõjutab lähiajal ka Eesti üliõpilaste arvu. Viimase kolme aastaga on üliõpilaste arv Eestis kahanenud 6%. Haridus- ja Teadusministeeriumi andmetel omandas 2011/2012. õppeaastal Eestis üldkeskhariduse kokku 9337 inimest (7% vähem kui eelmisel õppeaastal). Neist 56% jätkas samal aastal kõrghariduse tasemel õpinguid Eestis.

Aastatel 2009–2011 toimus Eesti kõrgkoolide üleminekuhindamine, mida korraldas Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuur. Alates 1. jaanuarist 2012 saab õpetada ainult nendel õppekavadel, mis kuuluvad õppekavagruppi, milles Vabariigi Valitsus on andnud konkreetsele kõrgkoolile õiguse õpetada ning väljastada õppekava läbimisel vastava akadeemilise kraadi ja diplomi. Kõrgharidust on Eestis võimalik omandada kolme tüüpi õppeasutustes – ülikoolides, rakenduskõrgkoolides ning rakenduskõrgharidust andvates kutseõppeasutustes. 2012/2013. õppeaasta alguses oli Eestis 29 kõrgharidust pakkuvat õppeasutust: 6 avaõiguslikku ülikooli, 1 eraülikool, 9 riiklikku rakenduskõrgkooli, 11 erarakenduskõrgkooli ja 2 riigi kutseõppeasutust.

2012. aastal õppis Eesti kõrgkoolides kokku 64 806 üliõpilast, kellest 55% õppis riigieelarvelistel õppekohtadel. Üliõpilaste koguarv on vähenenud peamiselt tasulises õppes õppijate arvelt, samas kui riigieelarvelistel õppekohtadel õppijate arv on viimase viie aasta jooksul jõudsalt kasvanud.

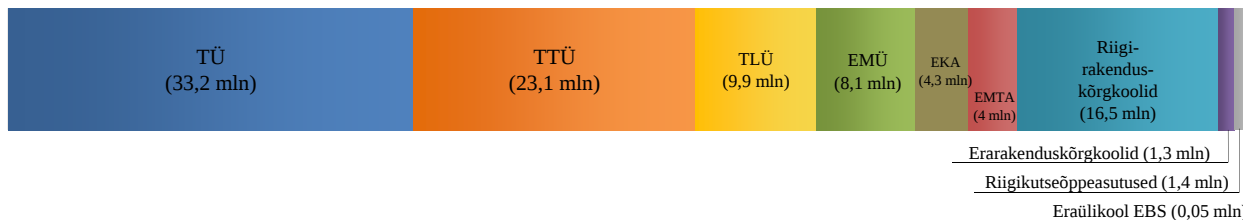
Õppeasutuste arv, kus saab õppida kõrghariduse õppekavadel 1993–2012 (õppeaasta alguse seisuga). Allikas: EHIS

Üliõpilaste arv õppevaldkondade ja kõrgkoolide lõikes Eestis 2012. aastal. Allikas: EHIS

2009. aastal jõustunud ülikooliseaduse muudatustega sätestati, et õppeasutuse ning Haridus- ja Teadusministeeriumi vahel sõlmitakse kolmeks aastaks haldusleping, kus määratakse kindlaks ülikoolile riikliku koolitustellimuse täitmiseks riigieelarvest raha eraldamise kord. Haldusle-

pingu lisana sõlmitakse ülikooli missioonist ja ülesannetest lähtuv tulemusleping. Lisaks tulemuslepingus kokkulepitule on 2012. aasta lõpuni mõjutanud kõrgkoolide rahastamist ka Vabariigi Valitsuse kinnitatud õppekoha baasmaksumus ning õppevaldkondade koefitsiendid.

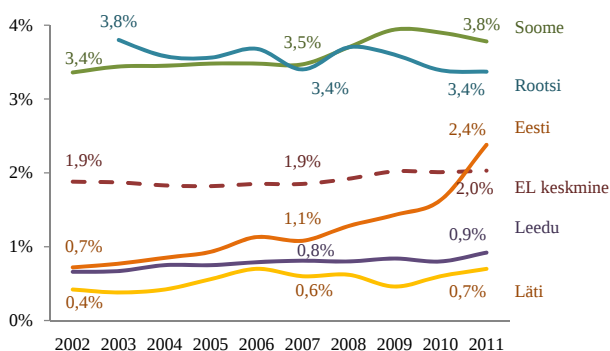
Riigi poolt 2012. aastal õppeasutustele riikliku koolitustellimuse õppekohtade rahastamiseks eraldatud summad eurodes. Allikas Haridus- ja Teadusministeerium (HTM)

Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2007–2013 „Teadmistepõhine Eesti“³ põhieesmärgid

- Teadus- ja arendustegevuse konkurentsivõime kasv.
- Uuendusmeelne ettevõtetus üleilmses majanduses uut väärtust loomas.
- Pikaajalisele arengule suunatud uuendusmeelne ühiskond.

Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni toetamisel on strateegilised võtmetehnoloogiad info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, biotehnoloogia ning materjalitehnoloogia. Strateegia rakendamise näitajatenähtavalt kavatakse aastaks 2014 kasvatada teadus- ja arendustegevuse koguinvesteeringud 3%-ni SKP-st.

2012. aastal alustati Haridus- ja Teadusministeeriumi juhtimisel „Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonistrateegia 2014–2020“ koostamist.

2011. aastal kasvas Eesti teadus- ja arendustegevuse kogukulutuste maht 2,41%-ni SKP-st⁴. Võrdluseks – 2010. aastal moodustasid teadus- ja arendustegevuse investeeringud Eestis 1,63% SKP-st.

Teadus- ja arendustegevuse kogukulutused protsendina SKP-st Eestis ning Eesti naaberriikides aastatel 2002–2011. Allikas: Statistikaamet

³ Riigi Teataja, RT I 2007, 16, 78.

⁴ Statistikaamet.

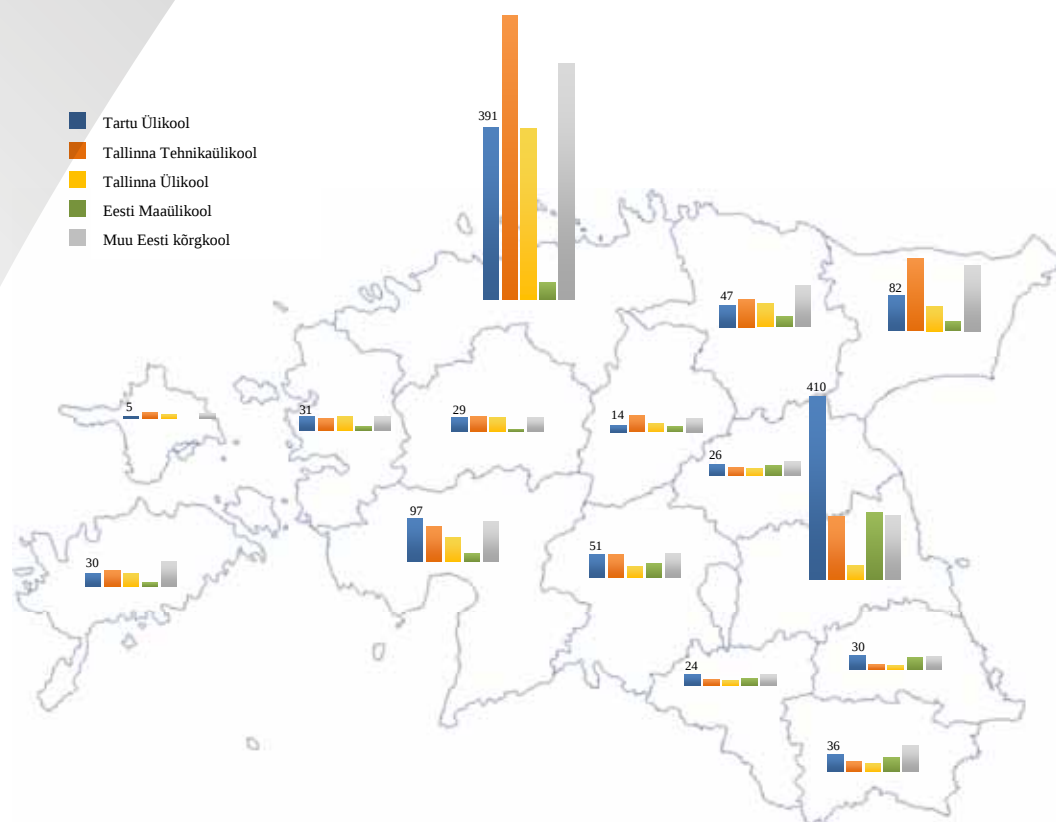
ÕPPETÖÖ

ÕPINGUTE ALUSTAMINE

EESMÄRK: Ülikoolis õpib mitmekesise taustaga, võimekas ja motiveeritud üliõpilaskond

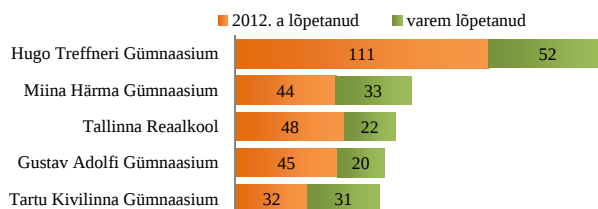
Tartu Ülikooli üliõpilaste hulka lisandus 2012. aastal kõrghariduse kolmel astmel kokku 4419 üliõpilast. Suurem osa nendest (4249) immatrikuleeriti vastuvõtuperioodil vastava õppeastme esimesele aastale. Ülejäänud jätkasid kunagi katkenud õpinguid või tulid üle mõnest teisest kõrgkoolist, kandideerides vabanenud õppekohtadele.

Kaks aastat tagasi loobus ülikool lävendipõhisest vastuvõtust. Lävendi asemel kehtestati õppekohtade vastuvõtuarvud, mis lähtusid nii riiklikust koolitustellimusest kui ka akadeemiliste struktuuriüksuste koolitusvõimsusest. Muudatus tulenes ülikooli soovist parandada veelgi õppekvaliteeti ning leida võimekad ja motiveeritud üliõpilased. Kõrghariduse esimesel astmel on sisseastujate arvu hakanud mõjutama ka demograafiline olukord, kus gümnaasiumi lõpetanute arv on ajavahemikul 2010–2012 kahanenud 12%. Õppekohtade koguarvu vähendamise ning vastuvõtnõuete suurendamisega on võetud vastu vähem üliõpilasi nii riigieelarvelistele kui riigieelarvevälistele õppekohtadele.

Vastavas maakonnas 2012. aastal üldkeskhariduse omandanute ja kohe kõrghariduse esimesele astmele astunute jaotus Eesti kõrgkoolide lõikes. Allikas: HTM

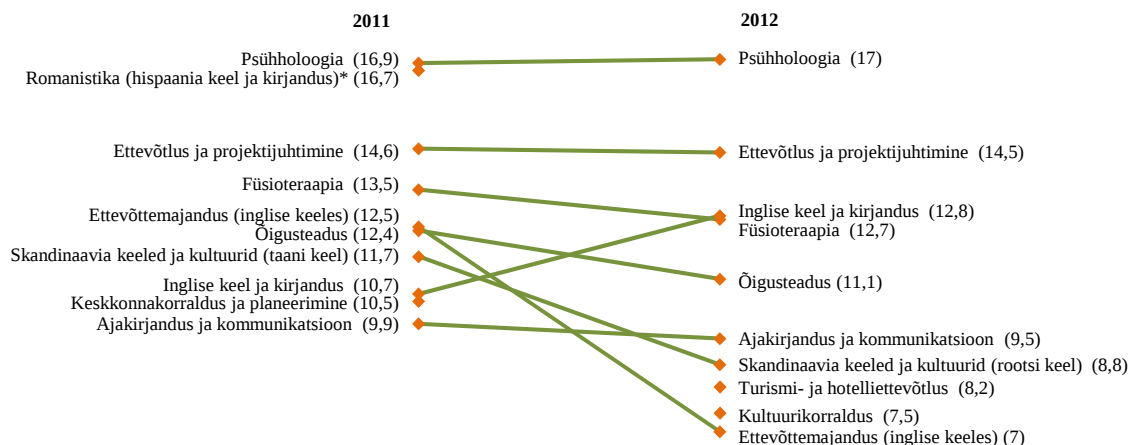
2012. aastal immatrikuleeriti vastuvõtuperioodil kõrghariduse esimesele astmele 2626 üliõpilast: bakalaureuse-õppesse 1907, rakenduskõrghariduseõppesse 452 ning bakalaureuse- ja magistriõppe integreeritud õppesse 267 üliõpilast. Tartu Ülikooli asuti õppima kõikidest Eesti maakondadest. Suurima osakaaluga olid võrdselt Harju ja Tartu maakond (28%). Suurem oli ka immatrikuleeritute osakaal maakondadest, kus asuvad ülikooli regionaalsed kolledžid (Ida-Virumaa, Pärnumaa ja Viljandimaa).

Gümnaasiumid, mille lõpetanutest jätkas 2012. aastal Tartu Ülikoolis kõrghariduse esimesel astmel õpinguid kõige enam üliõpilasi

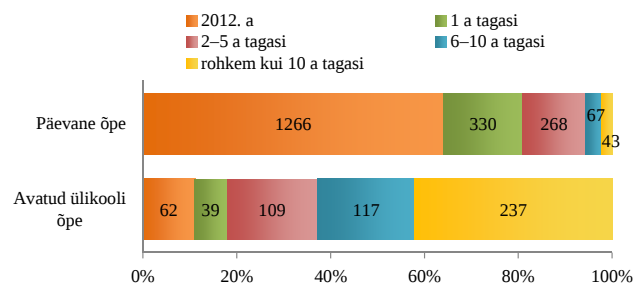
Kõikidest Eesti gümnaasiumide lõpetanutest, kes olid vähemalt ühe riigieksami sooritanud 90 või enamale punktile, kandideeris Tartu Ülikooli 61% ning vähemalt ühe riigieksami 100 punktile sooritanud abiturientidest kandideeris Tartu Ülikooli 67%. Eelmisel aastal olid vastavad näitajad 55% ja 46%. 2012. aastal asus Tartu Ülikooli õppima 102 olümpiaadidel edukalt esinenud üliõpilast, kelle populaarsemateks valikuteks osutusid informaatika, õigusteadus, majandusteadus ja füüsika. Parimatest gümnaasiumilõpetajatest asus Tartu Ülikoolis õppima 333 kuld- ja hõbemedaliga ning seitse oma gümnaasiumi parima keskmise hindega lõpetajat.

Värskete gümnaasiumilõpetanute osakaal oli 2012. aastal kõrghariduse esimesele astmele sisseastunutest 51% (päevases õppes 64%, avatud ülikooli õppes 10%).

*Romanistika (hispaania keel ja kirjandus) õppekavale toimub vastuvõtt üle aasta

Kõige suuremad konkursid kõrghariduse esimesel astmel päevases õppes 2011. ja 2012. aastal

2012. aastal Tartu Ülikooli kõrghariduse esimesele astmele vastuvõetud üliõpilaste osakaal üldhariduskooli lõpetamise aja järgi

Kõrghariduse esimesel astmel päevases õppes esitati kõige enam avaldusi õigusteaduse (881), arstiteaduse (735), majandusteaduse (553), informaatika (463) ning inglise keele ja kirjanduse (453) õppekavale kandideerimiseks. Varasemate aastatega võrreldes kasvas informaatika õppekavale esitatud avalduste arv. Seda soodustas nii infotehnoloogia ja informaatika õppekava liitmine kui ka Eesti IT-akadeemia raames loodud toetussüsteem.

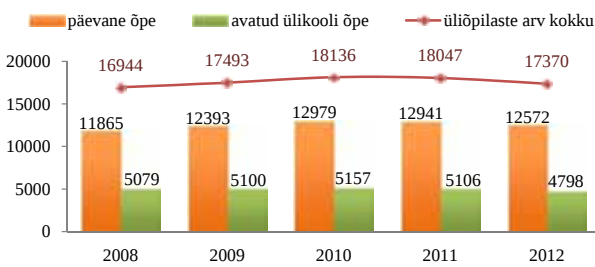
Vastuvõttu on aidanud kasvatada IT-ettevõtete, riigi ja ülikoolide ühine IT-akadeemia programm, millele on õla alla pannud ka Eesti tarkvarafirma Skype. Tänu IT-akadeemia lisarahastusele ootas tudengeid ees mitmeid uuendusi. 20% parimatest tudengitest saavad erialastipendiumi. Uute tudengite kasutusse anti kvaliteetsed sülearvutid, mille abil saab õppida praktilisi aineid ning kasutada õppematerjale ja videoloenguid. Värvati juurde ka noori õppejõude, kes aitavad tudengitel praktikumides paremini edasi jõuda.

Magistriõppes alustas 2012. aastal õpinguid 1434 üliõpilast (1040 päevases õppes ning 394 avatud ülikooli õppes). Aasta-aastalt suureneb ka teistest kõrgkoolidest Tartu Ülikooli õppima asujate osakaal. 2012. aastal Tartu Ülikoolis magistriõppesse lisandunud üliõpilastest 30% olid oma eelnevad õpingud lõpetanud mujal kui Tartu Ülikoolis (sh 9% välisülikoolis, 5% Tallinna Ülikoolis, 3% Tallinna Tehnikaülikoolis, 2% Eesti Maaülikoolis). Kui võrrelda omavahel päevast õpet ja avatud ülikooli õpet, siis teistest Eesti kõrgkoolidest tulijaid on rohkem just avatud ülikooli õppesse astunute hulgas.

Doktoriõppes alustas 2012. aastal õpinguid 189 doktoranti (67 doktoranti vähem kui 2011. aastal). Doktoriõppesse vastuvõetute hulk on vähenenud ennekõike riigieelarvetele õppekohtade arvelt. Selle peamine põhjus oli doktoriõppe riigieelarvetele õppekohtade vähendamine seoses kvaliteedi tagamise meetmetega ülikoolis ning doktoranditoetuse maksmise korra muutmisega.

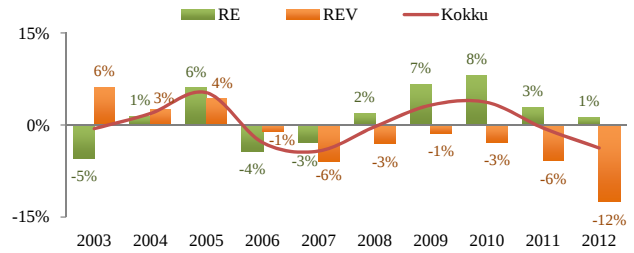
ÜLIÕPILASED

Seisuga 10.11.2012 õppis Tartu Ülikoolis 17 370 üliõpilast, kelle hulgas oli 546 välisüliõpilast.

Tartu Ülikooli üliõpilaste arv päevases ja avatud ülikooli õppes ning üliõpilaste koguarv aastatel 2008–2012

Riigieelarvetele õppekohtadel õppis 33% kõikidest üliõpilastest (5706 üliõpilast). Vastuvõtuarvude vähendamise tõttu on riigieelarvetele õppekohtadel õppivate üliõpilaste arv võrreldes eelneva aastaga kahanenud 12%.

Riigieelarvetele ja riigieelarvetele õppekohtadel õppivate üliõpilaste arvu muutus ajavahemikul 2003–2012 iqa eelneva aastaga võrreldes

Ainukese klassikalise ülikoolina Eestis on Tartu Ülikooli eripära ja eelis teiste ülikoolide ees tema laiapõhjalisus. 2012. aastal õppisid üliõpilased üheksas teaduskonnas ja neljas kolledžis kokku 194 õppekaval, sh seitsmel ühisõppekaval. Ühisõppekavadel õppijatest 94 üliõpilast õppis Tartu Ülikooli koordineeritavatel õppekavadel, 176 üliõpilast teiste kõrgkoolide koordineeritavatel õppekavadel. Kõige rohkem üliõpilasi õppis 2012. aastal sotsiaal- ja haridusteaduskonnas (2932 üliõpilast).

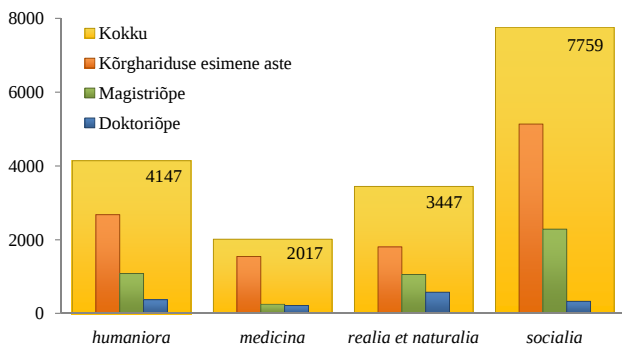
Teadusülikoolina pöörab ülikool erilist tähelepanu magistri- ja doktoriõppe osatähtsuse suurendamisele, et tugevdada teadmispõhist ühiskonda. Viimase viie aasta jooksul on Tartu Ülikoolis doktoriõppe ja magistriõppe üliõpilaste osakaal kasvanud, moodustades 2012. aastal kokku rohkem kui kolmandiku ülikooli üliõpilaskonnast. Kui 2007. aastal oli Tartu Ülikoolis 2,4 bakalaureuseüliõpilast ühe magistriõppe üliõpilase kohta, siis 2012. aastal oli see suhe 1,6. Magistri- ja doktoriõppe üliõpilaste osakaal oli

Socialia (7759)			Humaniora (4147)	Realia et naturalia (3447)	
Sotsiaal- ja haridusteaduskond (2932)		Õigusteaduskond (1866)	Filosoofiateaduskond (2829)	Loodus- ja tehnoloogia-teaduskond (2417)	Matemaatika-informaatika-teaduskond (1030)
Majandusteaduskond (1205)	Pärnu kolledž (937)	Narva kolledž (724)	Viljandi kultuuriakadeemia (1047)	Medicina (2017)	
Euroopa kolledž (95)		Usuteaduskond (271)	Arstiteaduskond (1486)	Kehakultuuri-teaduskond (531)	

Tartu Ülikooli üliõpilaste arv ülikooli nelja valdkonna ning struktuuriüksuste lõikes 2012. aastal

kõrgeim *realia et naturalia* valdkonnas, kus kõrghariduse esimesel astmel õppis 52%, magistriõppes 31% ning doktoriõppes 17% üliõpilastest.

Tartu Ülikooli üliõpilased jagunesid 2012. õppeaastal ülikooli nelja valdkonna vahel järgnevalt: 45% üliõpilastest *socialia*, 24% *humaniora*, 19% *realia et naturalia* ning 12% *medicina* valdkonnas.

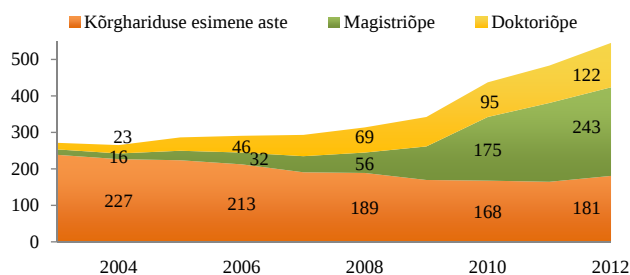
Tartu Ülikooli üliõpilaste arv ülikooli nelja valdkonna ja õppeastmete lõikes 2012. aastal

VÄLISÜLIÕPILASED JA ÜLIÕPILASVAHETUS

EESMÄRK: Ülikool pakub üliõpilastele rahvusvahelist ja kultuuriliselt mitmekesist õpikeskkonda ning soodustab üliõpilasrännet

2012. aastal alustas Tartu Ülikoolis õpinguid 184 välisüliõpilast. Immatrikuleeritud välisüliõpilaste päritoluriikidest on enim esindatud Soome (29), Venemaa (20), Türgi (12), Läti (8), USA (8), Saksamaa (8) ja Gruusia (8).

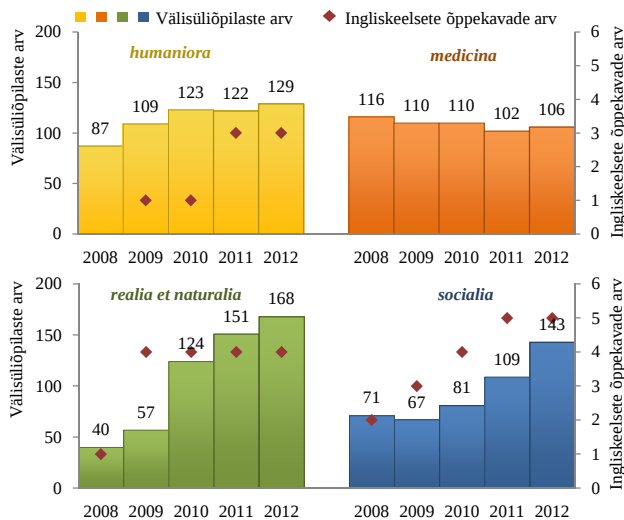
Seisuga 10.11.2012 õppis Tartu Ülikoolis kokku 546 välisüliõpilast, mis moodustas 3,1% üliõpilaste üldarvust. Doktoriõppes moodustas välisüliõpilaste osakaal kõigist üliõpilastest 8,1%, magistriõppes 5,2% ja kõrghariduse esi-

Tartu Ülikoolis õppivate välisüliõpilaste arv õppeastmete lõikes aastatel 2003–2012

mesel astmel 1,6%. Magistriõppes õppis 243 välisüliõpilast (45% kõigist Tartu Ülikoolis õppivatest välisüliõpilastest) ning doktoriõppes 122 välisüliõpilast (22% kõigist Tartu Ülikoolis õppivatest välisüliõpilastest). Kokku õppis ülikoolis välisüliõpilasi 68 riigist.

Viimase viie aasta jooksul on välisüliõpilaste osakaal kasvanud eelkõige *realia et naturalia* valdkonnas, kus 2012. aastal õppis 31% välisüliõpilastest, ning *socialia* valdkonnas, kus 2012. aastal õppis 26% välisüliõpilastest.

Tartu Ülikoolis õppivate välisüliõpilaste arv ning ingliskeelsete õppekavade arv kõrghariduse kahel esimesel astmel ülikooli nelja valdkonna lõikes aastatel 2008–2012

Euroopa (420)										Aasia (71)				Ameerika (40)																									
Soome (126)				Venemaa (90)				Läti (34)		Türgi (19)		Eesti (18)		Saksamaa (15)		India (16)		Hiina (11)		Ameerika Ühendriigid (20)																			
								Gruusia (22)		Ukraina (19)		Leedu (9)		Rootsi (7)		RO		AZ		Iran (9)		Pakistan (8)		CA		MX		BR											
												Suurbritannia		IT		HU		BE		NL		ID		JP		JO		KR		CO		CR		CL					
												Valgevene (8)		DK		IE		FR		AL		BD		PS		UZ		QA		MY		GT		CU					
														CZ		MD		AT		XK		GR		IL		SA		NP		SG		LK		NG		ER		EG	
																PL		HR		CY		RS		TH		IL		SA		TH		GH		CM					

Tartu Ülikoolis 2012. aastal õppivate välisüliõpilaste päritolu riigiti

EESMÄRK: Ülikool arendab rahvusvahelisi õppekavu

Tartu Ülikooli pakutavast 12 ingliskeelsest õppekavast enamik on magistritasemel (bakalaureuseastmes on üks ingliskeelne õppekava – ettevõtetmajandus). *Medicina*

valdkonnas õpivad arstiteaduskonna välisüliõpilased kahel esimesel aastal ingliskeelse programmi alusel, alates kolmandast aastast on õpe eestikeelne. 2012. aastal kinnitati arstiteaduse uus ingliskeelne õppekava, millele üliõpilaste vastuvõtt algab 2013/2014. õppeaastal.

Ingliskeelsed õppekavad 2012/2013. õppeaastal kõrghariduse esimesel ja teisel astmel

<i>humaniora</i>	
* Semiootika	Filosoofiateaduskond
* Virtuaalkeskondade loomine ja arendamine	Viljandi kultuuriakadeemia
* Muusika ja filmikunsti helitehnoloogiad (ühisõppekava Tallinna Ülikooliga, koordineerib TÜ)	Viljandi kultuuriakadeemia
<i>realia et naturalia</i>	
* Rakenduslik mõõdeteadus	Loodus- ja tehnoloogiateaduskond
* Materjalid ja protsessid jätkusuutlikus energeetikas (ühisõppekava Tallinna Tehnikaülikooliga, koordineerib TTÜ)	Loodus- ja tehnoloogiateaduskond
* Tarkvaratehnika (ühisõppekava Tallinna Tehnikaülikooliga, koordineerib TÜ)	Matemaatika-informaatikateaduskond
* Küberkaitse (ühisõppekava Tallinna Tehnikaülikooliga, koordineerib TTÜ)	Matemaatika-informaatikateaduskond
<i>socialia</i>	
** Ettevõtetmajandus	Majandusteaduskond
* Läänemere regiooni uuringud	Sotsiaal- ja haridusteaduskond
* Ristmeedia tootmine (ühisõppekava Tallinna ülikooliga, koordineerib TLÜ)	Sotsiaal- ja haridusteaduskond
* Euroopa Liidu – Venemaa uuringud	Euroopa kolledž
* Heaolu- ja spaateenuste disain ja juhtimine	Pärnu kolledž

* *magistriõppe õppekavad*

** *bakalaureuseõppe õppekavad*

Rahvusvahelised ühisprogrammid 2012/2013. õppeaastal

Majandus-, riigi- ja ühiskonnateaduse Erasmus Munduse ühisprogramm (IMESS)	Sotsiaal- ja haridusteaduskond
Venemaa, Kesk- ja Ida-Euroopa uuringute Erasmus Munduse ühisprogramm (IMRCEES)	Sotsiaal- ja haridusteaduskond
Infoturbe Erasmus Munduse ühisprogramm (NordSecMob)	Matemaatika-informaatikateaduskond

2011/2012. õppeaastal õppis Tartu Ülikoolis 432 väliskülalisüliõpilast. Euroopa Liidu kõrgharidusprogrammi Erasmus raames õppis Tartu Ülikoolis kokku 225 vahetusüliõpilast (kasv 11%). Iga neljas Erasmus programmi võimalusi kasutanud üliõpilane oli pärit mõnest ülikooli partnerülikoolist Saksamaalt. Suurem huvi Tartu Ülikoolis õppimise vastu oli ka Itaalia ja Poola üliõpilastel.

Alates 2008/2009. õppeaastast on Euroopa Liidu toel rakendatav doktoriõppe ja rahvusvahelistumise programm DoRa võimaldanud tuua ülikooli väliskülalisdoktorante ja toetada nende lühiajalist õppe- ja teadustööd. Seda võimalust kasutas 2011/2012. õppeaastal kokku 41 doktoranti 23 riigist.

Ülikooli andmetel suundus 2011/2012. õppeaastal Tartu Ülikoolist välismaale kokku 519 vahetusüliõpilast, nendest 87 käis praktikal. Võrreldes eelmise õppeaastaga kasvas välismaal õppijate ja praktikal käinute koguarv 8%. 300 üliõpilast ehk 58% väliskõrgkoolides õppinud ja välispraktikal osalenud üliõpilastest kasutas selleks Euroopa Liidu kõrgharidusprogrammi Erasmus. Kõige enam üliõpilasi suundus programmi raames Hispaaniasse (25%), Saksamaale (15%) ja Prantsusmaale (8%). Kahepoolsete koostöölepingute raames läks vahetusüliõpilasena õppima 57 üliõpilast, kõige enam suunduti vahetusüliõpilasena õppima Venemaale, Saksamaale ja Ameerika Ühendriikidesse.

Tartu Ülikooli osalus Erasmus Munduse partnerlusprojektides

IDEAS (*Innovation and Design for Euro-Asian Scholars*), koordineerib Mälardaleni Ülikool (Rootsi). Projekti raames saavad Aasia ülikoolide üliõpilased ja õppejõud tulla Euroopasse, sh Tartu Ülikooli õppima ja ennast täiendama.

AURORA (*Towards Modern and Innovative Higher Education*), koordineerib Turu Ülikool (Soome). Projekti eesmärk on toetada üliõpilas- ja õppejõuvahetust Euroopa Liidu ja Venemaa ülikoolide vahel.

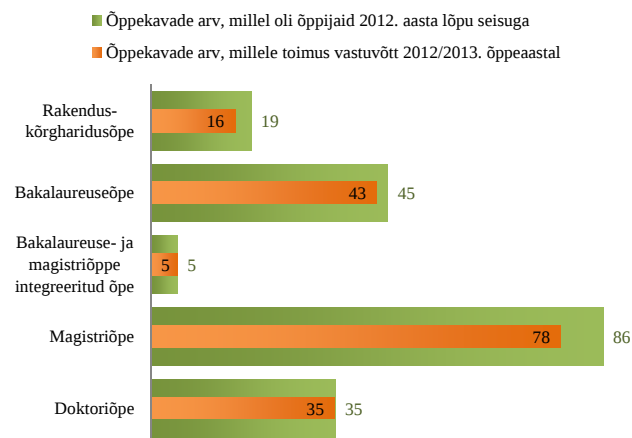
Svågata.eu: Experience Europe as an Indian. Projekti raames saavad India üliõpilased, õppejõud ja ülikoolide töötajad taotlema toetust õppimiseks ja töötamiseks Euroopa partnerülikoolides.

Orientatsioonikursus Tartu Ülikooli välisüliõpilastele enne õppeaasta algust Tartus, Vanemuise 46 ringauditooriumis

ÕPPEKAVAARENDUS JA ÕPPEKVALITEET

EESMÄRK: Ülikool pakub õpet kvaliteedihindamise läbinud õppekavade alusel ja vähendab õppekavade killustatust

Tartu Ülikooli õppekavade arv 2012. aastal (ühisõppekavade puhul on arvestatud vaid Tartu Ülikooli koordineeritavaid õppekavu)

Ühisõppekavad Tartu Ülikoolis

Õppekava	Koordineeriv kõrgkool* ja partnerkõrgkool
Küberkaitse	Tallinna Tehnikaülikool*, Tartu Ülikool
Materjalid ja protsessid jätkusuutlikus energeetikas	Tallinna Tehnikaülikool*, Tartu Ülikool
Muusika ja filmikunsti helitehnoloogiad	Tartu Ülikool*, Tallinna Ülikool
Muusikapedagoogika	Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia*, Tartu Ülikool
Pärimusmuusika	Tartu Ülikool*, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia
Ristmeedia tootmine	Tallinna Ülikool*, Tartu Ülikool
Tarkvaratehnika	Tartu Ülikool*, Tallinna Tehnikaülikool

Sotsiaal- ja haridusteaduskonna ning loodus- ja tehnoloogiategaduskonna koostöös loodi uus haridusteaduse doktoriõppekava, mis ühendab praeguse haridusteaduse ja loodusteadusliku hariduse õppekava. Vastuvõtt ühisele õppekavale algab 2013/2014. õppeaastal.

E-õppe kasutamine Tartu Ülikoolis

	2011	2012
Osaliselt või täielikult veebipõhiste õppeainete arv	850	1264
Täielikult veebipõhiste õppeainete arv	111	110
Osaliselt või täielikult veebipõhiste õppeainete osakaal kõigist õppeainetest	9%	14%
Veebipõhistel õppeainetel osalenute arv	26 870	38 614
Veebipõhise õpikeskkonna Moodle kasutajate arv	18 902	24 753
Veebipõhise õpikeskkonna Moodle kursuste arv	1475	2047
E-õppe programmi BeSt raames loodud uute e-kursuste arv	68	50
E-õppe programmi BeSt raames loodud uute õpiobjektide arv	115	72
Õppevideote arv UTTV videoportaalil	229	273
Veebiseminari kasutavate õppejõudude arv	49	49
Veebiseminari kasutamise aeg (tundides)	3147	4680

2012. aastal jätkus Euroopa Liidu tõukefondide programmi BeSt raames uute e-kursuste ja õpiobjektide väljatöötamine. BeSt programmi toetusel loodud õpiobjektid ning e-kursuste õppematerjalid on avalikult kättesaadavad e-õppe arenduskeskuse repositooriumis ning Tartu Ülikooli raamatukogu repositooriumis dSpace e-õppe materjalide kollektioonis.

E-õppe arenduskeskuse kevadkonverentsi „Õppimine ja õpetamine digiajastul – müüdid ja tegelikkus“ kuulutati välja kõrgkoolide ja kutseõppeasutuste aasta parim e-kursus. 2011/2012. aasta e-kursuse stipendiumi sai Tartu Ülikooli arstiteaduskonna täienduskeskuse kursus „Kliinilise farmakoloogia õpe pereõdedele“ (autorid **Ruth Kalda, Alar Irs, Eret Jaanson** jt).

Eesti e-ülikooli konsortsium andis 2012. aastal e-kursuse kvaliteedimärgi kümnele Tartu Ülikooli kursusele.

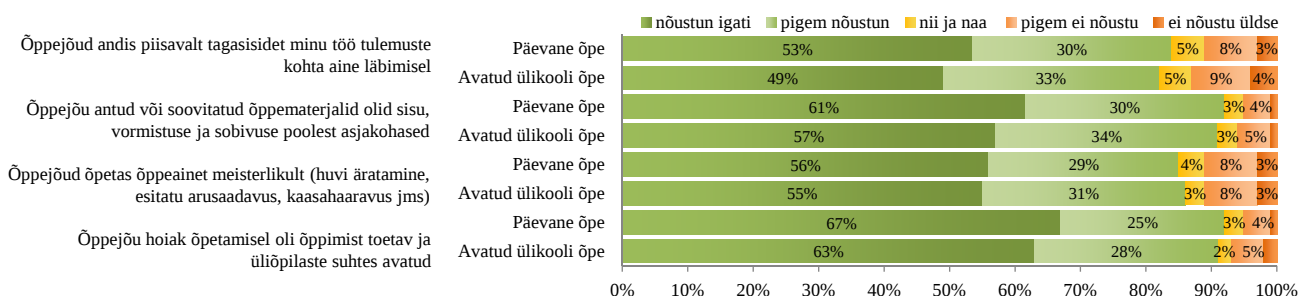
Eesmärk: Ülikool toetab tehnoloogia igapäevast kasutamist õppetöös

E-õpet kasutatakse ülikoolis valdavalt kombineeritult auditoorse õppega, et toetada üliõpilaste iseseisvat tööd. 2012. aastal töötas ülikoolis üheksa haridustehnoloogi, kes nõustasid õppejõude meetoodiliselt ja tehniliselt e-kursuste loomise ja õpetamise alal.

EESMÄRK: Ülikool arvestab õppijate ootuste ja vajadustega

Üliõpilastel on võimalus anda iga semestri lõpus tagasisidet õppeainete ning õppejõu õpetamis- ja juhendamiskoste kohta. 2012. aastast on tagasiside küsimustik tudengisõbralikum ja kolmandiku võrra lühem. Tagasiside andmisel analüüsib üliõpilane ennast, annab tagasisidet õppejõule, vastab küsimustele õppeaine kohta ning saab anda soovitusi ka tulevasele üliõpilasele. Teatud osa tagasiside tulemustest on avalik kogu ülikooli liikmeskonnale. Uute põhimõtete järgi on teaduskondadel ja kolledžitel kohustus kord semestris tulemusi arutada ning kavandada tegevus puuduste kõrvaldamiseks.

2011/2012. õppeaastal laekus üliõpilastelt 103 552 täidetud tagasisideankeeti. Kokku anti tagasisidet 2660 õppejõule. Õppejõu õpetamisega seotud küsimuste puhul nõustuti enam väidetega, et õppejõu hoiak õpetamisel oli õppimist toetav ja avatud ning õppejõu soovitatud õppematerjalid olid sisu ja sobivuse poolest asjakohased (väidetega nõustus 91–92% vastajatest). Mõnevõrra vähem nõustuti sellega, et õppejõud õpetas ainet meisterlikult ning andis õppija töö tulemuste kohta piisavalt tagasisidet (väidetega nõustus 83–86% vastajatest).

Tartu Ülikooli üliõpilaste tagasiside valitud küsimustele õpetamise ja õppeainete küsitluses 2011/2012. õppeaastal

Tartu Ülikooli üliõpilaste kokkuvõtlik hinne läbitud õppeainetele 2011/2012. õppeaastal

Tartu Ülikool annab igal aastal üliõpilaste tagasiside põhjal välja aasta õppejõu auhinnad, et tähtsustada head õpetamist ja tunnustada üliõpilastelt kõrgemaid hinnanguid saanud õppejõude. Igas valdkonnas tunnustatakse üht õppejõudu, kes on sel õppeaastal õppejõudude ja õppeainete hindamise küsitluses saanud üliõpilastelt kõige kõrgema hinnangu. Aasta õppejõu auhinna statuudi kohaselt selgitati välja ka iga teaduskonna ja kolledži kolm parimat õppejõudu.

2012. aasta Tartu Ülikooli aasta õppejõu auhinna saajad

- **Marju Lepajõe**, *humaniora* valdkond, usuteaduskond, kirikuloo teadur
- **Tiina Maripuu**, *socialia* valdkond, Pärnu kolledž, soome keele lektor
- **Ivo Leito**, *realia et naturalia* valdkond, loodus- ja tehnoloogiateaduskond, analüütilise keemia professor
- **Ruth Kalda**, *medicina* valdkond, arstiteaduskond, peremeditsiini professor

Alates 2007/2008. õppeaastast küsitakse tagasisidet ka viimase aasta üliõpilastelt (v.a doktoriõppes) õppekavade korraldusliku poole, õppeprotsessi, õppekeskkonna, tugiteenuste ja lõpetanute edasiste õppe- ja tööplaanide kohta. 2012. aastal vastas küsitlusele kokku 1340 isikut (vastanute osakaal kõrghariduse esimesel astmel ja integreeritud õppes 20% ning magistriõppes 18%). Teistest enam (88%–91% vastajatest) nõustuti väidetega, et õppekava läbides saavutatakse õppekavas kirjeldatud õpiväljundid ning õppekorraldus soodustab õppimist. Vähem oldi rahul õppekorralduse kohta õigeaegse info saamisega ning õppeainete omavahelise seotusega.

2012. aastal valmis koostöös poliitikauuringute keskusega Praxis Tartu Ülikooli avatud ülikooli õppevormi uuring, mille eesmärk oli selgitada välja peamised probleemid ning Tartu Ülikooli suutlikkus ja ühiskondlik vajadus tagada õppetöö avatud ülikooli õppevormis.

Üliõpilased olid avatud ülikooli õppega üldiselt rahul – üle poole neist (53%) andis avatud ülikoolile kõige kõrgema hinnangu ja 44% arvates oli avatud ülikooli õppe tase keskmine. Üliõpilaste rahulolu väljendus eeskätt sobivas õppekorralduses. Vähem oldi rahul tunniplaani ja õppekorraldusliku teabe kättesaadavusega, õppeainete valiku ning õppejõududele saadava tagasisidega.

Uuringu põhjal on avatud ülikoolil täita ühiskonnas oluline roll tööturul olevate inimeste teadmiste ja oskuste ajakohastamise toetajana. Väga suur osa õppijaid (84%) on avatud ülikooli õppevormi valinud just seetõttu, et see sobib teadmiste omandamiseks nii töö kui ka pere kõrvalt.

2012. aastal anti esmakordselt välja Tartu Ülikooli õppevaliteedi edendamise auhind. Auhinna sai arvutiteaduse instituut edukalt kavandatud, elluviidud ja tulemusliku õppevaliteeti toetava tegevuse eest. Arvutiteaduse instituut on seadnud konkreetseid eesmärgid lõpetamise efektiivsuse parandamiseks, pannud suurt rõhku üliõpilaste toetamisele lõputööde kirjutamisel ning aktiivselt analüüsinud ja arvestanud üliõpilaste tagasisidet. Kolme parima hulka jõudsid veel Narva kolledž ja füüsika instituut.

ÕPPIMISE TUGITEGEVUSED

EESMÄRK: Ülikool täiustab õppimist toetavaid tugiteenuseid

Tugiteenused üliõpilastele

Kolm üliõpilasnõustajat (õppeosakonnas) pakuvad abi õppekorralduse või muude õppetööd puudutavate probleemide korral. Õppekorralduslikes küsimustes abistavad üliõpilasi oma teaduskonna või kolledži õppekorraldusspetsialistid.

Kuus nõustajat (õppeosakonnas) toetavad õppetööd rahvusvahelistumist: aitavad Tartu Ülikooli üliõpilastel leida sobivaid üliõpilasvahetuse ja praktika-võimalusi väliskõrgkoolides ning alustada välisüliõpilastel ja väliskülalisüliõpilastel õpinguid Tartu Ülikoolis.

175 tuutorit (akadeemilistes üksustes) abistavad oma eriala esmakursuslasi ja välisüliõpilasi õpingute alustamisel Tartu Ülikoolis.

Seitse tugitudengit (akadeemilistes üksustes) on abiks ja toeks erivajadusega üliõpilastele.

Kaks psühholoogi (õppeosakonnas) aitavad üliõpilasi psühholoogiliste probleemide lahendamisel.

Kolm karjäärinõustajat (teadus- ja arendusosakonnas) pakuvad abi karjääri planeerimisel ja arendamisel ning töö- ja haridustee valikuga seotud otsuste tegemisel.

Üks ettevõtlusnõustaja (teadus- ja arendusosakonnas) aitab üliõpilastel analüüsida nende ideede äri-potentsiaali ning planeerida, kuidas äri arendamisega edasi liikuda.

Tartu Ülikooli karjäärinõustaja Kristel Lään nõustamas haridusteaduskonna tudengit Silver Ooli

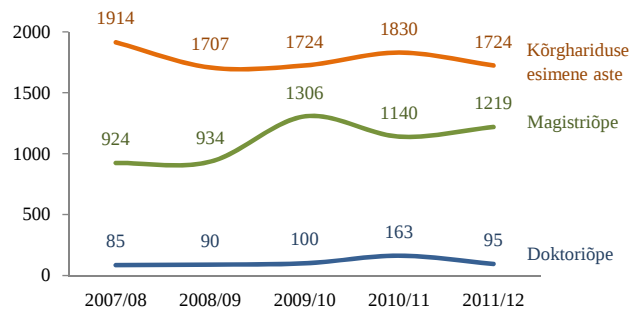
2012. aastal tegutses ülikoolis tuutorina 175 üliõpilast. Traditsiooniks kujunenud tänuüritusel anti tunnustus 127 uuele, 2012. aastal tuutorite koostöös läbinud tuutorüliõpilasele

Enda erivajadusest oli 2012/2013. õppeaasta alguses ülikoolile teada andnud 51 üliõpilast. Valdavalt õppisid erivajadusega üliõpilased täiskoormusega (49 üliõpilast) ning päevases õppes (33). Euroopa Liidu tõukefondide programmi Primus raames jätkus erivajadustega üliõpilaste toetamine: loodi audio- ja digiõppematerjale, koolitati tugitudengeid ning osutati mitmesuguseid tugiteenuseid 19 üliõpilasele.

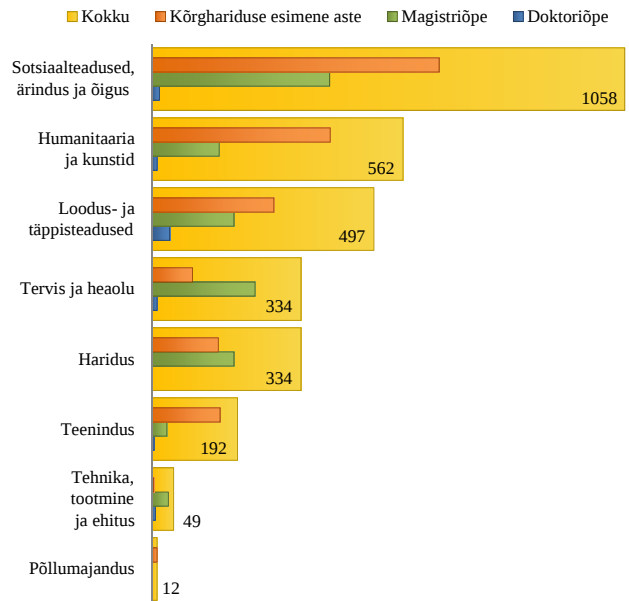
ÕPINGUTE LÕPETAMINE JA JÄTKAMINE

EESMÄRK: Ülikooli lõpetajad sisenevad edukalt tööturule, õpivad edasi magistri- ja doktoriõppes

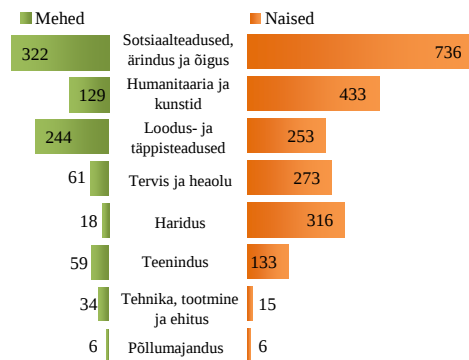
2011/2012. õppeaastal lõpetas ülikooli kokku 3038 üliõpilast. Üliõpilastest suurim osa (45%) lõpetas õpingud *socialia* valdkonnas. Lõpetanute 23% õppisid *humaniora*, 21% *realia et naturalia* ning 11% *medicina* valdkonnas. Diplomiga *cum laude* lõpetas ülikooli 201 üliõpilast.

Tartu Ülikooli lõpetanute arv õppeastmete lõikes õppeaastatel 2007/2008–2011/2012

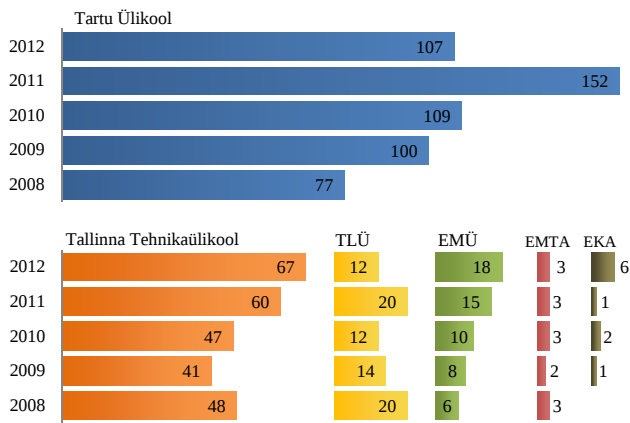

Tartu Ülikooli lõpetanute arv õppevaldkondade ja õppeastmete lõikes 2012. aastal

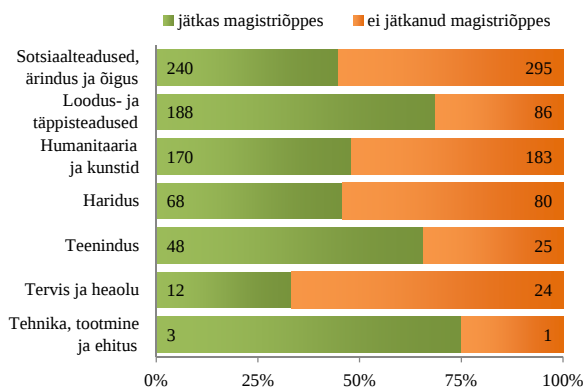

Tartu Ülikooli lõpetanute sooline jaotus õppevaldkondade lõikes 2012. aastal

2011/2012. õppeaasta jooksul lõpetas Tartu Ülikooli 95 doktoranti, kuid kalendriaasta arvestuses kaitsti 2012. aastal Tartu Ülikoolis 107 doktoritööd. Esmakordselt kaitstes Tartu Ülikooli doktorant ühisjuhendamise lepingu (Euroopas tuntud kui Cotutelle'i leping) alusel oma doktoritöö välisülikoolis ühiskomisjoni ees, mille tulemusena sai ta nii Tartu Ülikooli kui ka Tampere Ülikooli diplomi.

Avaõiguslike ülikoolide doktoriõppe lõpetanute arv aastatel 2008–2012. Allikas: EHIS

2011/2012. õppeaastal Tartu Ülikooli bakalaureuseõppe lõpetanute ning 2012/2013. õppeaastal Tartu Ülikooli magistriõppes õpinguid jätkanute ja mittejätkanute arv ja osakaal õppevaldkondade lõikes

Eelmisel õppeaastal Tartu Ülikoolis bakalaureuseõppe lõpetanutes jätkas 2012/2013. õppeaastal siin magistriõppes õpinguid 51%. Arvuliselt oli edasiõppijaid kõige rohkem sotsiaalteaduste, äriduse ja õiguse valdkonnas, kuid osakaaluna lõpetanute arvust jätkasid magistriõppes kõige enam loodus- ja täppisteaduste valdkonna (69%) ning teeninduse valdkonna lõpetanud (66%).

2011/2012. õppeaastal Tartu Ülikooli lõpetanud magistritest jätkas 10% õpinguid oma ülikooli doktoriõppes. Kõige suurem oli edasiõppijate osakaal loodus- ja täppisteaduste valdkonnas (32%) ning tehnika, tootmise ja ehituse valdkonnas (27%).

2012. aastal katkestas õpingud ja eksmatrikuleeriti muul põhjusel kui lõpetamine 2629 üliõpilast, mida on 11% võrra enam kui eelmisel õppeaastal. Katkestanud üliõpilastest 38% õppisid esimesel aastal. Üle poole katkestanutest olid bakalaureuseõppe üliõpilased. Peamiseks õpingute katkestamise põhjuseks oli 2012. õppeaastal omal soovil katkestamine (36%), õppe lõpukuupäeva möödumine (32%) ja edasijõudmatus (22%).

ÕPPE-, ARENDUS- JA LOOMETÖÖ REGIOONIDES

EESMÄRK: Ülikool edendab teadmisi ja oskusi jagades Eesti tasakaalustatud arengut

Tartu Ülikooli regionaalsetest keskustest Pärnu kolledžisse ja Viljandi kultuuriakadeemiasse tullakse õppima üle Eesti, Narva kolledži sisseastujad tulevad peamiselt Tallinnast ja Ida-Virumaalt. Tartu Ülikooli kolledžite üliõpilased on keskmiselt vanemad kui teaduskondade üliõpilased. See on peamiselt tingitud avatud ülikooli õppe suuremast osakaalust kolledžites. Kui teaduskondades on kõrghariduse esimesel astmel avatud ülikooli õppevormis õppijate osakaal 21%, siis kolledžites 51%.

Viljandi kultuuriakadeemia

Viljandi kultuuriakadeemia tähistas 2012. aastal 60. sünnipäeva. Akadeemia eelkäijaks loetakse 1952. aastal asutatud Tallinna Kultuurharidusala Kooli ja sealt edasi erinevate nimetustega, kuid alati märksõna „kultuur“ kandvaid õppeasutusi – Tallinna Kultuurharidustöö Kool, Viljandi Kultuurharidustöö Kool, Viljandi Kultuurikool, Viljandi Kultuurikolledž ja Viljandi Kultuuriakadeemia.

Kultuuriakadeemia üliõpilaste arv on tänaseks kasvanud üle tuhande. 300 üliõpilase mahutamiseks projekteeritud peahoone ja 80 kohaga muusikamaja on koolile kitsaks jäänud. 2012. aastal ostis kultuuriakadeemia ruuminappuse leevendamiseks Viljandi vana leivakombinaadi hoone.

Viljandi kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakonna üliõpilased tegelevad ka moeloominguga. 2012. aastal toimus Viljandi Pärimusmuusika Aidas esimene moeetendus „OmaMood“, kus Viljandi kultuuriakadeemia rahvusliku tekstiili õppekava üliõpilased esitlesid oma lõputööd

Narva kolledž

2012. aastal valiti Tartu ülikooli Narva kolledži direktoriks tagasi **Katri Raik**, kelle juhtimisel on kolledžist kujunenud Eesti vene õppekeelega koolide õpetajate hariduskeskus. Tänapäevaks on kolledž omandanud olulise rolli Ida-Virumaa haridus- ja arendusküsimustes kaasaraajajana.

Tartu Ülikooli Narva kolledžis jätkas oma tööd õpetajaklubi, mille eesmärk on õpetajakutse prestiiži suurendamine ning noorte kaasamine õpetajakoolitusse. Õpetajaklubi töös osalevad aktiivselt Ida-Virumaa gümnasistid kui ka tulevased õpetajad-tudengid, töötavad noored õpetajad, kes saavad ekspertidega arutada kaasaegse pedagoogika päevakajalisi küsimusi, arenemisvõimalusi jm.

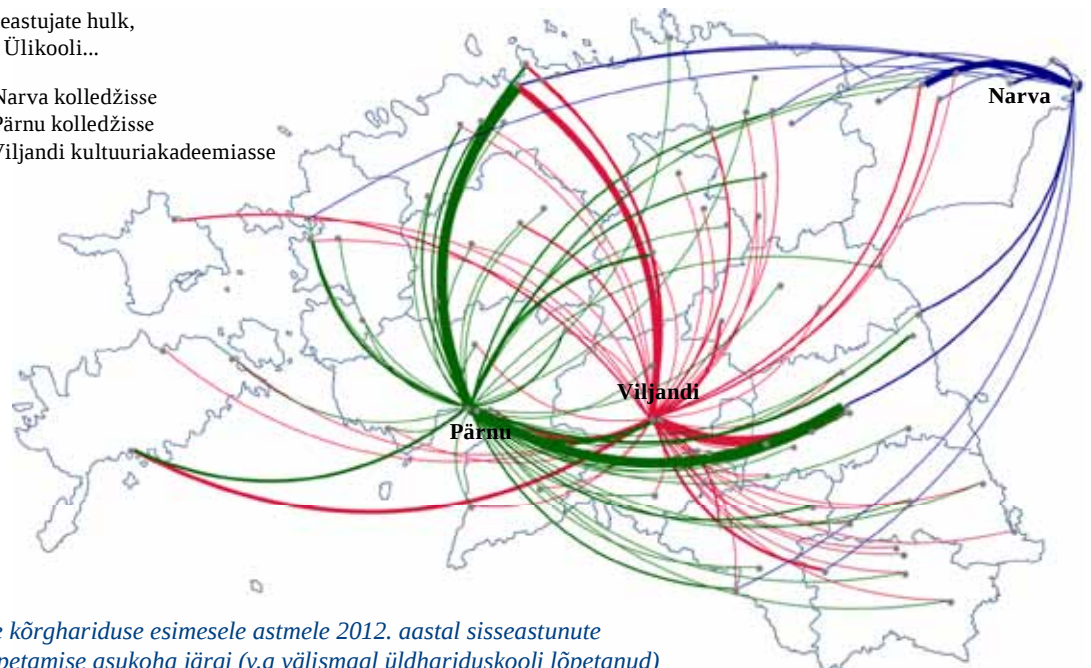

Alates oktoobrist 2012 toimub Narva kolledži õppetöö uues hoones Narvas Raekoja platsil. Narva kolledži uus hoone asub ajaloolise börsihoone asukohal 1944. aastal hävinud vanalinnas. Ajaloolisele hoonele sarnase fassaadi ja tausta kõrval on kolledži siselahendus igati tänapäevane, pakkudes parimat töö- ja õppekeskkonda

● üldhariduskooli asukoht

Vastavast asukohast pärit sisseastujate hulk, kes astusid 2012. aastal Tartu Ülikooli...

- ...Narva kolledžisse
- ...Pärnu kolledžisse
- ...Viljandi kultuuriakadeemiasse

Tartu Ülikooli kolledžitesse kõrghariduse esimesele astmele 2012. aastal sisseastunute päritolu üldhariduskooli lõpetamise asukoha järgi (v.a välismaal üldhariduskooli lõpetanud)

Narva lasteülikool asutati 2007. aastal ja seda on tunnustatud Eesti teaduse populariseerimise auhinnaga. Lastele vanuses 8–12 aastat korraldatakse paralleelselt eesti ja vene keeles põnevaid loenguid, kus lektoriteks on rektorid, akadeemikud, professorid, tuntud inimesed erinevatest eluvaldkondadest.

Pärnu kolledž

Pärnu kolledž korraldas 2012. aastal turismiarendamise seminari Gruusias. Seminar on osa suuremast projektist, mille raames jagatakse Pärnu kolledži juhtimisel Ukraina Krimmi ja Gruusia Batumi piirkonna turismiettevõtjate, -arendajate ja -üliõpilastega Pärnu ja Pärnumaa turismi edendamise häid näiteid ja kogemusi.

Tartu Ülikooli Pärnu kolledži väarikate ülikool alustas 2012. aastal juba neljandat hooaega. Õpikodades osalejad said teadmisi õigusabist, e-pangandusest, nahadisainist, arvutist ja õppisid võõrkeeli. Õppekäikudel külastati Riigikogu, Tallinna teletorni ja botaanikaaeda, Lennusadamat ja Tamme talu ürdiaeda.

Pärnu kolledži üliõpilased ja vilistlased Pärnu kolledži vilistlasbussi taustal

TEADUSTÖÖ

EESMÄRK: Ülikooli teadus- ja arendustegevus on kõigis teadusvaldkondades rahvusvaheliselt tunnustatud ja Eestis parima tasemega

2012. aastal viidi sisse riigieelarveliste teaduse rahastamismeetmete põhimõttelised muudatused. Uuteks finantseerimismeetmeteks said üksteist täiendavad institutsionaalne uurimistoetus (IUT) ja personaalne uurimistoetus (PUT). Institutsionaalse uurimistoetuse üheks peamiseks eesmärgiks on teadus- ja arendusasutuse jätkusuutlikkuse tagamine. Institutsionaalne uurimistoetus võimaldab teadus- ja arendusasutustel rahastada kõrgetasemelist teadus- ja arendustegevust ning ajakohastada ja ülal pidada selleks vajalikku taristut. Personaalne uurimistoetus on teadus- ja arendusasutuses töötava teadlase või tema juhitava väikese uurimisrühma kõrgetasemelise teadus- ja arendustegevuse toetus, mida taotletakse avalikul konkursil.

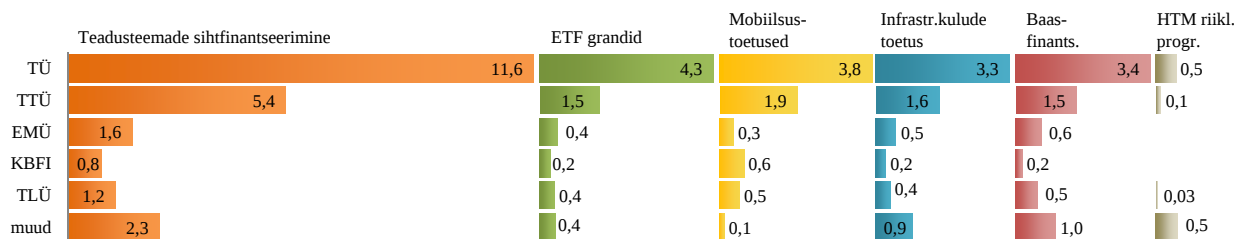
Tartu Ülikool esitas 2012. aastal institutsionaalse uurimistoetuse taotlusvooru 42 teemat kogumahus üle 10 miljoni euro, millest täielikus või vähendatud mahus rahastati 21 teemat, mahus 4,5 miljonit eurot. Rahastati ainult üht täiesti uut teemat – professor **Dominique Unruh** juhitud teemat „Tõestatavalt turvalised ja korrektsed arvutisüsteemid“ matemaatika-informaatikateaduskonnas. Ülejäänud rahastatud teemad on kas ümberkujundatud jätkuvad sihtfinantseerimise teemad või lõppevate sihtfinantseerimise teemade edasiarendused. Keskmine institutsionaalse uurimistoetuse suurus Tartu Ülikoolis oli 215 800 eurot, võrdluseks – keskmine sihtfinantseerimise teema suurus 2012. aastal oli 108 347 eurot.

Tartu Ülikooli personaalsete uurimistoetuste taotlemise edukuse määr oli 30%, mis oli suurem kui teiste ülikoolide ning teadus- ja arendusasutuste keskmine edukuse määr (14%). Välja anti 42 personaalset uurimistoetust, millest 27 said Tartu Ülikoolis töötavad teadlased. Tartu Ülikooli personaalsete uurimistoetuste kogusummaks kujunes 1,38 miljonit eurot, mis moodustas ligi 63% kogu jaotatud summast. Rahastati 11 stardiprojekti ja 16 otsingugranti.

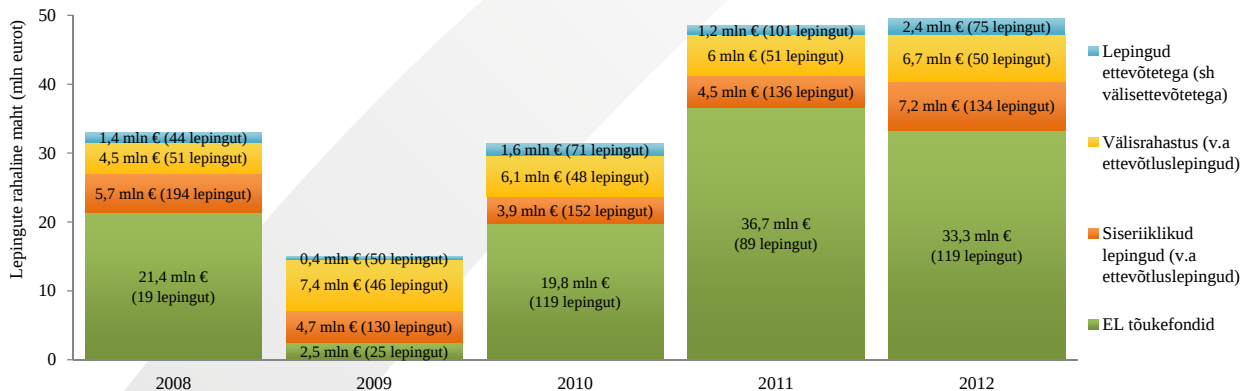
Teadus- ja arendustegevuse valdkonnas sõlmitud lepingute rahaline maht, mis ei hõlma riiklikke teadus- ja arendustegevuse rahastamise vahendeid, on viimase nelja aastaga kasvanud rohkem kui kolm korda (15 miljonit eurot 2009. aastal 49,6 miljoni euroni 2012. aastal). Lepingute rahalise mahu kasv viimastel aastatel on tingitud Euroopa Liidu tõukefondide teadus- ja arendustegevuse ning kõrghariduse meetmete rakendamisest. Kokku sõlmiti 2012. aastal 378 lepingut, mis on võrreldav kahel eelneval aastal sõlmitud lepingute arvuga.

Elering AS-i esindaja Taavi Veskimägi ja Tartu Ülikooli rektor professor Volli Kalm kirjutasid novembris 2012 alla Tartu Ülikooli ja Eleringi ühiste kavatsuste protokollile, et koos paremini panustada energeetikaga seotud teadus- ja arendustöösse Eestis

Eesti teadus- ja arendusasutustele riiklikest vahenditest eraldatud teadusraha 2012. aastal (mln eurot)

Tartu Ülikooli teadus- ja arendustegevuse valdkonna lepingute (v.a riiklikud rahastusskeemid) arv ja maht (mln eurot) lepingute sõlmimise põhjal aastatel 2008–2012

KOOSTÖÖ ETTEVÕTJATEGA

EESMÄRK: Ülikooli iseloomustab suunatus innovatsioonile ja teadusmahuka ettevõtluse arendamisele

Koostöös ettevõtjatega rakendab Tartu Ülikool teadlaste kogutud teadmisi ning avastusi ühiskonna ning majanduse arenguks. Jaanuaris 2012 korraldas Tartu Ülikool ettevõtjatele ja arendajatele juba kolmandat aastat ettevõtluspäeva, et tutvustada ülikooli pakutavaid võimalusi koostööks ja innovatsiooniks.

2012. aastal olid ettevõtluspäeva fookuses teenused. Tartu Ülikooli aparatuuribaas on eelkõige Euroopa Liidu toel viimaste aastate jooksul oluliselt paranenud. Lisaks koostööle andis ülikool ettevõtjatele tervikliku ülevaate arendus-, konsultatsiooni-, analüüsi- ja testimisteenustest. Suurenenud on koostöö väikese ja keskmise suurusega ettevõtetega paljudes valdkondades, nagu näiteks energiatõhus ehitus, robotika ja puidu kuivatamine.

Ettevõtetega sõlmitud teadus- ja arendustöö lepingute arv on küll summaarselt vähenenud (peamiselt just innovatsiooniosakute arvelt), kuid lepingute rahaline maht on seevastu kasvanud. Kokku sõlmis ülikool 2012. aastal ettevõtjatega 75 uut koostöölepingut mahus 2,4 miljonit eurot. Ettevõtetega sõlmitud lepingute rahaline maht oli kaks korda suurem kui eelmisel aastal. Ettevõtetega koostöös on Tartu Ülikooli struktuuriüksustest kõige aktiivsem loodus- ja tehnoloogiaeaduskond.

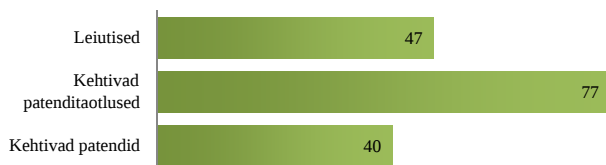
Tartu Ülikooli katsekoja juhataja Koit Herodes tutvustas õhu liikumiskiiruse mõõtjat

Tartu Ülikooli spordibioloogia instituudis tegutseva kinesioloogia ja biomehaanika labori füsioteraapia assistent Doris Vahtrik demonstreeris ettevõtluspäeva küllastajale kaela liikuvust mõõtvat geniomeetri kasutamist

Koostöö virtuaalseid proovikabiine loova Eesti innovatsioonifirmaga Fits.me on silmapaistvaks näiteks Tartu Ülikooli teadussaavutuste maailma viimisel. Vastava teadus- ja arendustöö teeb eriliseks tulemuste lai tarbijaskond üle kogu maailma. Fits.me tehnoloogiat kasutavad mitmed maailmabrändid (näiteks rõivaste veebikaubamaja Otto, USA Gilt Groupe, Itaalia luksusbränd Ermenegildo Zegna jt). Koostöös Tartu Ülikooli tehnoloogiainstituudiga loodud innovaatiline tehnoloogia on leidnud kajastamist üle maailma. Tehnoloogiat on pärjatud „euRobotics Technology Transfer Award 2011“ ning „The 2011 International Business Awards / Company of the Year – Retail“ auhinjaliste kohtadega.

PATENDID, PATENDITAOTLUSED JA LEIUTISED

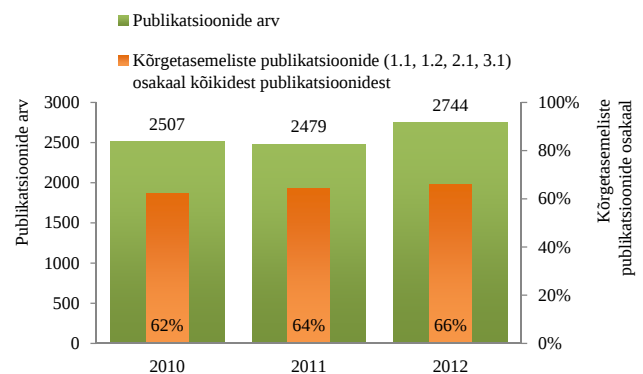
Tartu Ülikooli patendiportfell 2012. aastal

Aastal 2012 esitas Tartu Ülikool 22 patenditaotlust ning sai 14 patenti. Analüüsisides koos arendusprorektori valdkonnaga liitunud välisekspertidega põhjalikult patendiportfelli, otsustati lõpetada mitmete vähem perspektiivikate leiutiste kaitsmine, millest tulenevalt nii kaitstavate leiutiste kui ka kehtivate patentide arv eelmise aastaga võrreldes vähenes. Samas laiendati mõne paremate võimalustega leiutise kaitses ulatust.

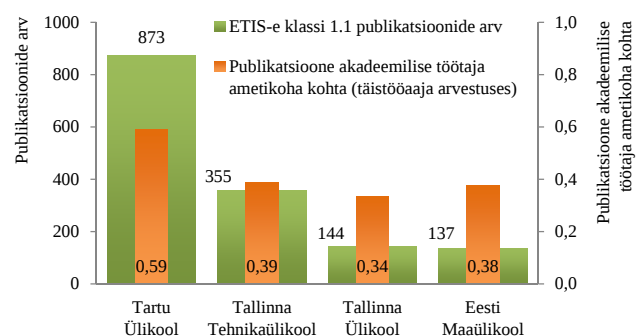
Intellektuaalomandi litsentseerimisest saadav tulu oli samas suurusjärgus eelmise aastaga. Ülikooli töötajatele tehti litsentsituludest 21 väljamakset kokku 28 000 euro ulatuses. Tööstusomandi võõrandamisest ja litsentseerimisest saadud tulu Tartu Ülikoolile oli umbes 98 000 eurot.

PUBLIKATSIOONID

Eesti Teaduse Infosüsteemi (ETIS) andmetel avaldasid Tartu Ülikooli liikmed 2012. aastal kokku 2744 publikatsiooni⁵, mis on enam kui 2011. aastal (2479). Ühe akadeemilise töötaja kohta (täistööaja arvestuses) avaldati 2012. aastal kokku keskmiselt 1,8 publikatsiooni. Kõrgetasemeliste publikatsioonide (ETIS-e klassifikaatorid 1.1, 1.2, 2.1, ja 3.1) arv on ülikoolis aasta-aastalt suurenenud, moodustades 2012. aastal 66% kõikidest avaldatud publikatsioonidest. ETIS-e klassis 1.1 leidis 2012. aastal kajastamist kokku 1074 Tartu Ülikooli liikmete publikatsiooni.

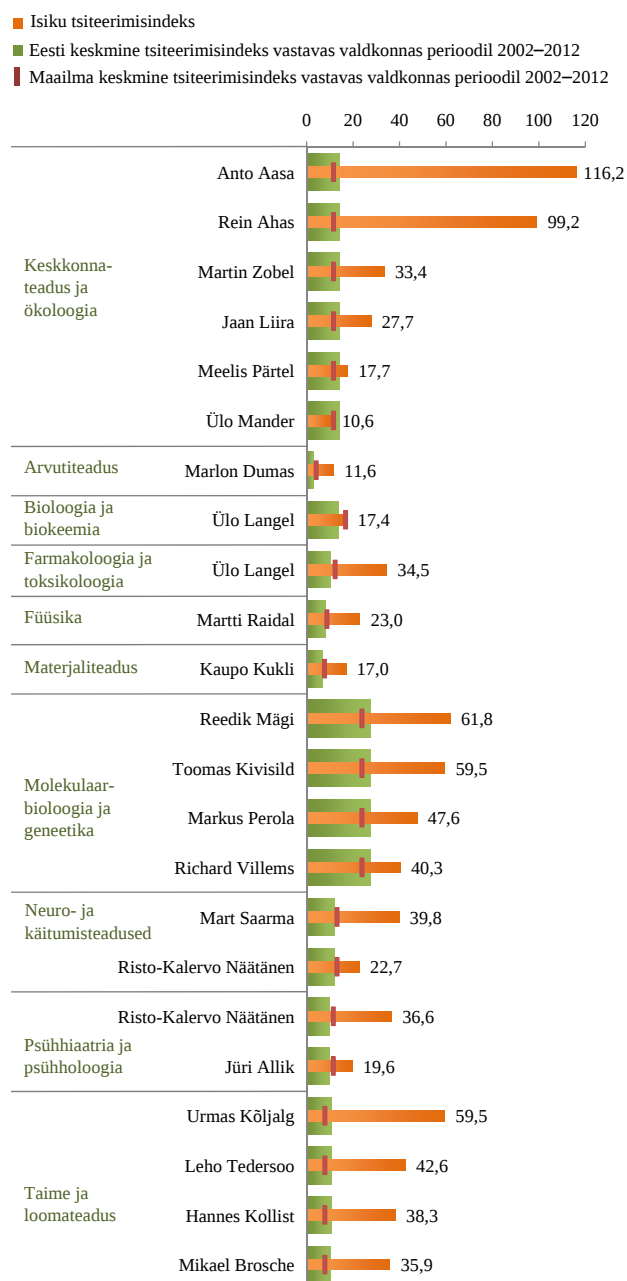
Tartu Ülikooli liikmete publikatsioonide arv ja kõrgetasemeliste publikatsioonide osakaal aastatel 2010–2012

Nelja avaõigusliku ülikooli ETIS-e klassi 1.1 publikatsioonide üldarv ja keskmine arv akadeemilise töötaja ametikoha kohta 2011. aastal. Allikad: HTM, teaduse- ja arendusasutuste baasfinantseerimise alusandmed, ülikoolide personaliosakonnad

⁵ Väljavõte Eesti Teaduse Infosüsteemist on tehtud seisuga 12.02.2013

Thomson Reuters Web of Science'i maailma mõjukamate teadusasutuste ülevaate järgi (Essential Science Indicators) on Tartu Ülikool jõudnud 2012. aastal molekulaarbioloogia ja geneetika valdkonnas maailma 1% enim viidatute hulka. Thomson Reuters ESI statistika puhul arvestatakse mõjukuse hindamisel artiklite ning viidete arvu. Varem on Tartu Ülikool institutsioonina oma valdkonna 1% parimate hulka jõudnud keemias, kliinilises meditsiinis, looma- ja taimeteaduses, keskkonnateadustes ja ökoloogias, üldises sotsiaalteaduses, bioteadustes, materjaliteaduses, geoteadustes ning tehnikateadustes.

Tartu Ülikooli teadlased, kes kuuluvad maailma 1% enim viidatute hulka Thomson Reutersi andmebaasi Essential Science Indicators analüüsi andmetel (seisuga 03.01.2013)

Maailma mainekaimaks ülikoolide edetabelite koostajaks peetava ajakirja Times Higher Education (THE) 2012/2013. aasta edetabelis on Tartu Ülikool jätkuvalt maailma 3% parimate ülikoolide seas, olles vahemikus 351–400. THE pingerea koostamisel võetakse arvesse 13 tunnust, mis kirjeldavad õpikeskkonda, teadustulemuste mõjukust, teadustöö mahtu, mainet küsitlustulemuste põhjal ning tulusid, innovatsiooni ja rahvusvahelistumise ulatust.

TEADUSE TIPPKESKUSED

Teaduse tippkeskused on temaatiliselt lähedaste või üksteist täiendavate tippuurimisrühmade koostöökeskused, mille eesmärk on tõsta Eesti teadusuuringute taset ning tulemuslikkust ja rahvusvahelist konkurentsivõimet. Eestis on 12 teaduse tippkeskust, Tartu Ülikool osaleb neist kümnes.

BIOLOOGILISE MITMEKESISUSE TIPPKESKUS (juht Martin Zobel)

Tippkeskus uurib liike, nende levikut ning omavahelisi seoseid looduses. Eri valdkonna teadlaste koostöö ning oskuste ühendamine võimaldab välja selgitada, kas taimede, seente ja putukate liigirikkus oleneb samadest teguritest, sealhulgas inimõjust.

GENOOMIKA TIPPKESKUS (juht Maido Remm, Eesti Biokeskus)

Tippkeskuses uuritakse, kuidas on pärilikkusinfo DNA koodis kirja pandud ning mida suudab DNA öelda meie päritolu ja omaduste kohta. Teine suurem teemavaldkond on seotud geenide ja inimeste haigusriskide, iseloomu, eluea ning muude omaduste seostamisega.

KEEMILISE BIOLOOGIA TIPPKESKUS (juht Tanel Tenson)

Keemilise bioloogia tippkeskuses püütakse leida kemikaale, mis mõjutaksid viiruseid ja baktereid, et pikemas perspektiivis panustada uute ravimeetodite väljatöötamisele.

KULTUURITEOORIA TIPPKESKUS (juht Valter Lang)

Tippkeskuse eesmärk on uurida eesti kultuuri nii väiksemate uurimisteede kaudu kui ka edendada kultuuri teoreetilist mõistmist laiemalt. Tippkeskuse tegevus on suunatud humanitaar- ja sotsiaalvaldkonna küllaltki killustatud valdkondadeülese ruumi loomisele.

KÕRGTEHNOLOOGILISED MATERJALID JÄTKUSUUTLIKUKS ARENGUKS (juht Enn Lust)

Tippkeskuse eesmärk on ühendada Eesti keemikute, füüsikute, materjaliteadlaste ja tehnoloogide teadmised ja oskused, et sünteesida ja rakendada uudseid materjale fotoelektriliste päikesepatareide, superkondensaatorite, kütuseelementide, elektrolüüsrite jt elektroenergeetikaseadmete arendamisel.

MESOSÜSTEEMID – TEOORIA JA RAKENDUSED (juht Vladimir Hižnjakov)

Mõõtmeltel makromaailma ja aatomimaailma vahepeal on mesosüsteemid – aatomitest suuremad, kuid tuhandikust millimeetrist väiksemad, viiruste ja bakterite suurused objektid. Tippkeskuses uuritakse erinevate mesosüsteemide optilisi ja magnetomadusi, nende dünaamikat, elektrijuhtivust, vastupidavust radioaktiivsele kiirgusele, võimet valgusenergiat muundada ja teisi olulisi omadusi ning töötatakse välja uusi tehnilisi rakendusi.

NEUROIMMUNOLOOGIA SIIRDEMEDITSIINI TIPPKESKUS (juht Eero Vasar)

Tippkeskus teeb siirdeuringud neuroimmunoloogiliste haiguste paremaks diagnostikaks ja raviks. Tippkeskuse eesmärk on kahe Eesti arstiteaduse olulisima ning tugevaima suuna – neuroteaduse ning immunoloogia – integreerimine ning valdkonna teadustulemuste rakendamine kliinilisse praktikasse.

ARVUTITEADUSE TIPPKESKUS (juht Tarmo Uustalu, TTÜ)

Tippkeskus arendab nii arvutiteaduse alusühendi (programmeerimisteooria, turvatehnikad ja algoritmika) kui ka tööstuslikku tarkvaratehnikat ning interdistsiplinaarseid arvutusteadusi (bioinformaatika ja arvutuslingvistika).

KESKKONNAMUUTUSTEGA KOHANEMISE TIPPKESKUS (juht Ülo Niinemets, EMÜ)

Tippkeskuses uuritakse taimede kohanemist keskkonnamuutustega, alates molekulaarsetest ja rakuulistest protsessidest kuni ulatuslike terveid ökosüsteeme hõlmavate muutusteni. Uurimistulemused on aluseks parasvöötme ökosüsteemide, sealhulgas Eesti ja Põhjamaade loodusressursside jätkusuutlikul majandamisel.

MITTELINEAARSETE PROTSESSIDE ANALÜÜSI KESKUS (juht Jüri Engelbrecht, TTÜ)

Uuringute fookuses on lainelevi tahkistes, merel ja optilistes keskkondades, pehmisefüüsika, rakuenergeetika ning mittelineaarne juhtimisteooria.

TEADUSPREEMIAID JA TUNNUSTUSED

Riigi teaduspreemiad määrab Vabariigi Valitsus Eesti teadustöötajatele ja teaduskollektiividele silmapaistvate teadustöö tulemuste eest kaheksas teadusvaldkonnas. Igal aastal antakse välja kaks elutööpreemiat pikaajalise tulemusliku teadus- ja arendustöö eest.

2012. aastal sai pikaajalise tulemusliku teadus- ja arendustöö eest riigi teaduspreemia matemaatik Ülo Lumiste

2012. aastal sai pikaajalise tulemusliku teadus- ja arendustöö eest riigi teaduspreemia meditsiiniteadlane Heidi-Ingrid Maaros

Mart Loog sai keemia ja molekulaarbioloogia valdkonnas teaduspreemia uurimuste tsükli „Rakkude poolumist reguleerivad fosforüleerimislülid“ eest

Jaan Liira sai põllumajandusteaduste valdkonnas teaduspreemia uurimuste tsükli „Elurikkuse ja selle funktsioonide seosed ruumiprotsessidega kaasaegses põllumajandusmaastikus“

Ülo Mander ja Kalle Kirsimäe said geo- ja bioteaduste valdkonnas teaduspreemia uurimuste tsükli „Ökotehnoloogia maastike aineriingi reguleerimisel“ eest

Kai Kisand sai arstiteaduste valdkonnas teaduspreemia uurimuste tsükli „Kandidoosi uued tekkemehhanismid“ eest

Eiki Berg sai sotsiaalteaduste valdkonnas teaduspreemia uurimuste tsükli „Identiteedid, konfliktne enesemääramine ja de facto riigid“ eest

Silmapaistvaks tunnustuseks noorteadlastele on olnud Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu noore teadlase preemia. 2012. aastal andis president Toomas Hendrik Ilves noore teadlase preemia Tartu Ülikooli meditsiinilise biokeemia vanemteadurile ja veresoontekirurgile Jaak Kalsile. Jaak Kalsi teadustöö temaatika on seotud südame- ja veresoonehaiguste haiguseelsete muutuste hindamisega.

2012. aasta üliõpilaste teadustööde riiklikul konkursil olid edukaimad Tartu Ülikooli tudengid, keda tunnustati 36 rahalise preemia ning 21 tänukirjaga. Konkursi ühe peapreemiast pälvis Tartu Ülikooli loomaökoloogia teadur Tuul Sepp oma doktoritöös rohevintide uurimise eest.

Eesti Vabariigi 94. aastapäeva eel andis president Toomas Hendrik Ilves 99 inimesele riiklikud autasud Eestile osutatud teenete tunnustamiseks. Tunnustuse pälvisid ka mitmed Tartu Ülikooliga seotud inimesed. Valgetähe IV klassi teenetemärgi pälvisid Tartu Ülikooli emeriitprofessor, seeneteadlane **Kuulo Kalamees**, kes on Eesti üks silmapaistvamaid seente uurijaid ning tutvustajaid, Tartu Ülikooli õppejõud, arheoloog **Ain Mäesalu**, kes on ligi 30 aasta jooksul uurinud muinas- ja keskaegseid linnuseid, ja Tartu Ülikooli emeriitdtsent, keeleteadlane **Jaak Peebo**. Sama auraha sai ka Tartu Ülikooli nõukogu liige, Eesti mõtteloo üks kujundajaid ja ajakirja Akadeemia peatoimetaja **Toomas Kihv**. Valgetähe V klassi teenetemärgi sai Tartu Ülikooli loodus- ja tehnoloogiateaduskonna õppeprodekaan, teaduse populariseerija **Mart Noorma**, kelle juhendatav tudengisatelliidi meeskonna tegevus on suurendanud noorte huvi loodus- ja täppisteaduste ja tehnoloogia valdkonna vastu. Valgetähe III klassi teenetemärgi sai avastusõppe edendaja ning metsaülikooli eestvedaja ja kaasaaitaja Eestis, Tartu Ülikooli külalisprofessor **Mare Taagepera**. Valgetähe V klassi teenetemärgiga autasustati muusikut ja Viljandi kultuuriakadeemia õppejõudu **Villu Veskit**. Eesti Punase Risti teenetemärgi sai TÜ kliinikumi arst, Eesti esimest kopsusiirdamist juhtinud kirurg **Tanel Laisaar**.

5. detsembril valis Eesti Teaduste Akadeemia oma üldkogu istungil 17 kandidaadi hulgast neli uut akadeemikut, kellest kolm kuuluvad Tartu ülikooli.

Informaatika alal sai akadeemiku tiitli Tartu Ülikooli arvutiteaduse instituudi juhataja, bioinformaatika professor Jaak Vilo

Täppisteaduste alal valiti akadeemikuks Tartu Ülikooli elektronspetrooskoopia professor Ergo Nõmmiste

Kirjanduse alal pälvis akadeemiku tiitli luuletaja ja kirjanik Hando Runnel

Ajaloo alal nimetati akadeemikuks Tartu Ülikooli Eesti lähiajaloo dotsent Tõnu-Andrus Tannberg

Aadu Luukase sihtasutuse nõukogu 2012. aasta missioonipreemia laureaadiks nimetati Tartu ülikooli Narva kolledži direktor Katri Raik. Katri Raigi tegevus inimeste ja kogukondade lähendamisel Ida-Viru regioonis on tähelepanuväärselt kaasa aidanud Eesti ühiskonna tasakaalustatud arengu edendamisele. Katri Raigi juhtimisel on Tartu Ülikooli Narva kolledžist kujunenud Eesti vene õppekeele koolide õpetajate hariduskeskus.

Tartu Ülikooli psühholoogia instituudi vanemteadurist Anu Realost sai maailma tuntuima väärtusteuringu „World Values Survey“ vastutav uurija Eestis. Tegu on sotsiokultuuriliste ja poliitiliste muutuste ülemaailmse uuringuga, mida korraldab maailma juhtivates ülikoolides töötavate uurijate võrgustik. Eesti osalus uuringus on võimaldanud jälgida ja kaardistada Eesti elanike väärtuste, uskumuste ja hoiakute muutust enam kui 20 viimase aasta jooksul ning seda võrdlevalt teiste maailma maade ja rahvastega.

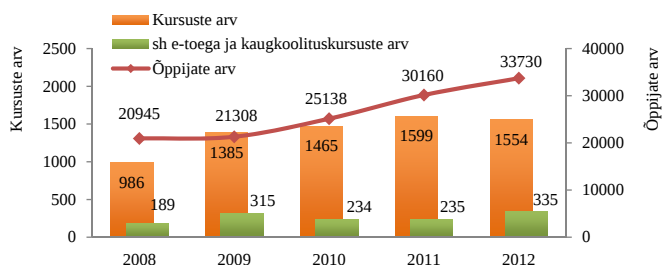

ÜLIKOOILILT ÜHISKONNALE

TÄIENDUSÕPE

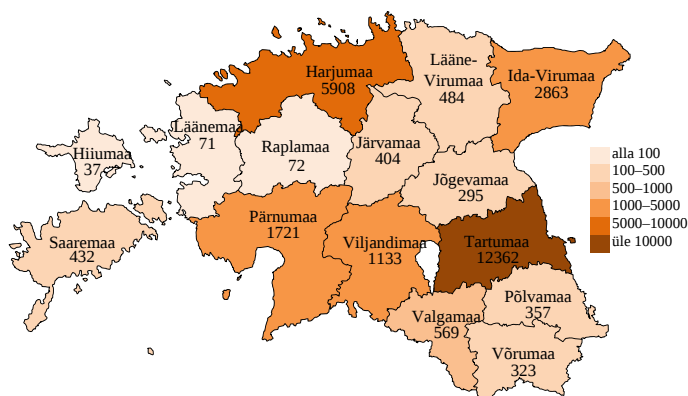
EESMÄRK: Ülikool kujundab elukestva õppe hoiakut, olles avatud eri sihtrühmadele

2012. aastal täiendas Tartu Ülikoolis oma teadmisi ja oskusi 33 730 õppijat 1554 kursusel (sh 222 tasemeõppekursusel). Neist üle 2300 õppiija osales 93-l täielikult veebipõhisel koolitusel. Kuigi täiendusõppekursuste koguarv kahanes, kasvas osalejate arv 12%. E-toega täiendusõppekursuste ning kaugkoolituskursuste arv kasvas eelmise aastaga võrreldes 43% ning õppijate arv 78%. Täiendusõppe tasude laekumine kasvas aastaga 6%, ulatudes 3,55 miljoni euroni.

Tartu Ülikooli täiendusõppekursuste (sh e-toega ja kaugkoolituskursuste) ja õppijate arv aastatel 2008–2012

Ülikooli arengukava eesmärgiga kooskõlas korraldati täiendusõpet edukalt ka väljaspool Tartut. Tartumaa kõrval eristusid suurema osalejate arvuga koolituste toimumiskohana Harjumaa, Ida-Virumaa, Pärnumaa ja Viljandimaa. Need on piirkonnad, kus tegutsevad ülikooli kolledžid või asub ülikooli esindus.

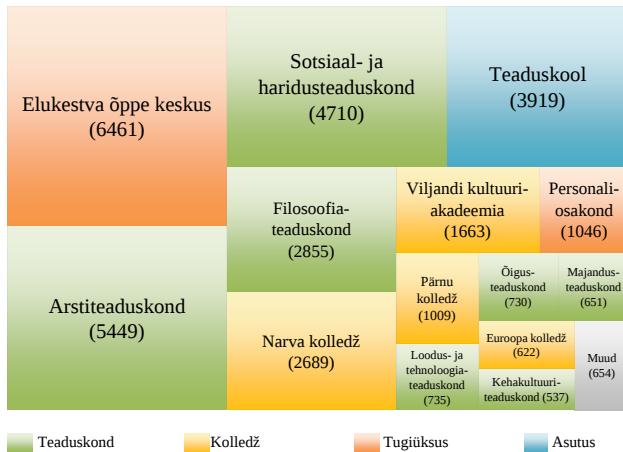
Tartu Ülikooli täiendusõppes osalenute arv kursuste toimumiskoha järgi 2012. aastal maakondade lõikes (v.a välismaal, veebipõhiselt või kaugkoolitusena toimunud kursused)

Avalikust sektorist on Tartu Ülikooli tähtsamad sihtrühmad eelkõige ministeeriumite, Riigikantselei ja suuremate riigiametite töötajad. Ettevõtetega teevad aktiivselt koostööd majandusteaduskond ja elukestva õppe keskus, mille

töötajad külastavad regulaarselt ettevõtteid ja tutvustavad ülikooli võimalusi elukestva õppe pakkumisel. 2012. aastal tellisid Tartu Ülikoolilt koolitusi paljud nimekad ettevõtted ja asutused, nagu Pohjola Pank (Soome), Elektrilevi OÜ, Viru Keemia Grupp AS, Olvi OY (Soome) jt.

Kõige rohkem koolitusi korraldas sotsiaal- ja haridusteaduskond. Kõige rohkem õppijaid osales elukestva õppe keskuse korraldatud kursustel (6461), järgnesid arstiteaduskond (5449 õppijat), sotsiaal- ja haridusteaduskond (4710 õppijat) ja teaduskool (3919 õppijat).

Tartu Ülikooli täiendusõppekursustel osalejate arv koolitust korraldanud struktuuriüksuste kaupa 2012. aastal

Talveülikoolis toimus 11 koolitust 181 õppijaga. Kõige arvukamalt oli osalejaid õpetajatele Haridus- ja Teadusministeeriumi toel toimunud kursustel „Piibli temaatika kursus eesti keele ja kirjanduse õpetajatele“, „Adekate õpilaste arendamine matemaatikas“ ja „Teatrietenduse analüüs“.

Tartu Ülikooli väarikate ülikooli osalejate ühispilt 13. aprillil 2012, Tartus

Viljandi kultuuriakadeemia direktor Anzori Barkalaja pidamas talveülikooli „Vaim ja vägi“ avaloengut

Suveülikoolis toimus 18 koolitust 485 osalejaga. Suveülikooli kontseptsiooni muutmise tõttu vähenes 2012. aastal pakutavate koolituste ja õppijate arv. Kui varem olid koolitused suunatud võimalikult laiale õppijaskonnale, siis nüüd keskenduti pigem sihtrühmapõhistele suvekoolidele. Suveülikooli programmis oli kolmandik koolitustest õpetajatele. Õppimisvõimalusi pakuti peale selle huvijuhtidele, nii laste- kui ka rahvaraamatukoguhoidjatele, keskastmejuhtidele ja avaliku halduse spetsialistidele.

Rahvusvahelises suveülikoolis käivitus Balti riikide majandusprogramm koostöös Läti Ülikooli ja Vilniuse Ülikooliga. Mitmesuguste programmide toel külastasid õppijad ühtekokku kaheksat välisriiki: Hollandit, Leedut, Lätit, Prantsusmaad, Rootsit, Soomet, Ukrainat ja Venemaad.

Väarikate ülikooli programm laienes 2012. aastal Viljandisse ja Türiale. Tallinnas suurenes loengute pakkumine venekeelsele sihtrühmale. Jätkuvalt suurenes osalejate arv nii Tallinnas, Tartus, Pärnus kui ka Kuressaares. Hasartmängumaksu Nõukogu toetusel õnnestus väarikate ülikoolis osalejatele esmakordselt pakkuda veebipõhist kursust, mis osutus väga populaarseks, ja inglise keele vestluskursust. Kokku osales 2012. aasta väarikate ülikoolis umbes 2100 õppijat. Osalejate keskmine vanus Tartu ja Tallinna õppijate seas oli 70 eluaastat.

TEADUSE POPULARISEERIMINE

EESMÄRK: Ülikool teeb tihedat koostööd keskharidust andvate õppeasutustega ning pakub süvaõpet andekatele õpilastele

Tartu Ülikooli teaduskool kannab Eesti haridussüsteemis unikaalset rolli teadusandekate laste arengu tugi- ja pädevuskeskusena. Aastail 2009–2012 Euroopa Sotsiaalfondi rahastatud projekti „Teadusandekate õpilaste arengu tõhustamine Eesti üldhariduskoolides andekate identifitseerimise süsteemi loomise ja andekate haridusliku erivajaduse teadvustamise kaudu õpetajate ja lapsevanemate hulgas” koolitustel ja konverentsidel osales kokku üle 1300 inimese. Teaduskooli uuringute põhjal anti koolide kasutusele abivahend andkate laste paremaks tuvastamiseks ning kaitsti kaks magistritööd.

Teaduskoolis 2011/2012. õppeaastal toimunud 37 kursusel lõpetas õpingud kokku 1015 õpilast. Tunnistuse kursuste täismahus lõpetamise kohta sai 872 individuaalselt õppinud õpilast 148 koolist, neist 51% suurepärase või väga hea tulemusega. Teaduskooli kursused lõpetanud 154 abituriendist rohkem kui pooled jätkasid õpinguid Tartu Ülikoolis. 2012. aasta sügisest käivitati teaduskoolis ka viis uut kursust, sh „Majandusõpetus“ ja „Ettevõtlusõpetus“. Edukalt on käivitunud füüsika, keemia ja bioloogia õpikodade projekt koostöös loodus- ja tehnoloogiaeaduskonna ning Eesti Füüsika Seltsiga, mis viib igal aastal eksperimentidel põhineva õppe ligi 40 kooli üle Eesti.

Ainevõistlusest suurim oli matemaatikavõistlus „Känguru“ enam kui 13 100 osalejaga 370 koolist. Lisaks arvukatele kursustele, võistlustele ja õppesessioonidele toimusid teaduskooli koordineerimisel üleriigilised olümpiaadid, mille eelvoorudes osalejate arv ulatus ligi 10 000 õpilaseni. Olümpiaade korraldati 20 aines.

Gümnaasiumiõpilased üleriigilise keemiaolümpiaadi lõppvoorus praktilist ülesannet lahendamas

Teaduskoolis ettevalmistuse saanud võistkonnad, kuhu kuulus kokku 67 üliõpilast, osalesid 16 rahvusvahelisel ainevõistlusel, sealhulgas kümnel ülemaailmsel olümpiaadil, ühel Euroopa olümpiaadil, kolmel Balti olümpiaadil ning kahel Eesti-Soome võistlusel. Teaduskoolis ettevalmistuse saanud õpilased võitsid kokku 35 individuaalset ja võistkondlikku medalit, sealhulgas seitse kuldmedalit, 11 hõbemedalit ja 17 pronksmedalit.

Teaduskool osales Eestis 2012. aasta juulis toimunud rahvusvahelise füüsikaolümpiaadi „IPhO2012“ ning novembris toimunud rahvusvahelise koolinoorte võistkondliku matemaatikavõistluse „Baltic Way 2012“ korraldamisel.

Rahvusvahelise füüsikaolümpiaadi aukülaline oli Tartu Ülikooli Nobeli keemiapreemia laureaat, Florida ülikooli professor Sir Harold Kroto, kes pidas Vanemuise kontserdimajas akadeemilise loengu

Juba neljandat korda korraldas Tartu Ülikool koostöös Eesti Füüsika Seltsiga suvel lastele ja noortele mõeldud Tartu Ülikooli teaduslaagri. Teaduslaagri sihtrühm on 5.–9. klasside õpilased üle kogu Eesti, kes soovivad lähemalt tutvuda loodusteaduste põneva ja üllatuse pakkuva maailmaga. Teaduslaagris osales üle 200 lapse.

Esmakordselt oli Eesti gümnasistidel võimalus suvel tasurahaga teenida Tartu Observatooriumi, Tartu Ülikooli ja Eesti Füüsika Seltsi koostööna korraldatud teadusmalevas. Suvemaleva käigus said kõige targemad ja osavamad noored teadusehuvilised oma koolitarkuse tõsiselt proovile panna Eesti tudengisatelliidi ESTCube-1 ehitamisel. Teadusmaleva tegevust toetavad lisaks teadusasutustele ka Eesti Füüsika Selts ning Haridus- ja Teadusministeerium.

2011. aasta lõpus käivitunud Tartu Ülikooli ideelabor alustas 2012. aastal sisulist tegevust. Ideelabor on koht, kus kõigi teaduskondade tudengitel on võimalik teostada oma põnevaid ja rakenduslikke ideid. Valdkonnaüleste tudengimeeskondade mentoritena osalevad nii õppejõud kui ka praktikud ettevõtetest.

Ideelabor korraldas 2012. aastal 12 üritust, millest võttis osa üle 450 inimese. Kahel hooajal aidati ideid arendada 20 meeskonnal, kus osales üle 70 üliõpilase ja noorteadlase. Meeskonnad mõtlesid välja sadu lahendusi, välja arendati kümneid kontseptsioone, valmis ehitati kaks füüsilist ja kaks digitaalset prototüüpi, tehti inimkatsed närvivõrgustiku algoritimiga ja koostati teedehituse seaduste kaart. Üliõpilased said ühtlasi võimaluse osaleda kahes rahvusvahelises ideede arendamise treeninglaagris. Sporditoodete innovatsiooniteemaline laager „Sport Inno Camp“ toimus Soomes ja ideede kliendikeskse arenduse treeninglaager koostöös Riia majanduskooliga Lätis. Ideelabor osales 2012. aastal edukalt ka EAS-i prototüüpimiskeskuste programmi konkursil ning lisainvesteeringute toel arendatakse järgneval kahel aastal Tartu Ülikoolis edasi prototüüpimise võimalusi ja teenuseid.

Ideelabori meeskonnad mängimas ideemängu „daVinci“

EESMÄRK: Ülikool tutvustab teadustulemusi ja teadlaskarjääri atraktiivselt laiemale avalikkusele

Teadusuudiste portaali Novaator on peamise sihtrühma ehk ettevõtjate ja juhtide meediatarbimises leidnud kindla koha. 2012. aasta lõpus korraldatud Novaatori lugejauuringust ilmses, et 20% portaali lugejatest on üliõpilased ning 42% ettevõtjad ja juhid, kellele portaali on peamiselt mõeldud. Portaali üks eesmärk on soodustada ülikooli ettevõtlussuhete arengut. Uuringust ilmses, et Novaatori artiklid on hästi kirjutatud, kergesti arusaadavad ning ilmutavad sobiva sagedusega.

Aktiivsed õpilastele ja õpetajatele mõeldud haridusprogrammide korraldajad olid ülikooli muuseumid ja botanikaed.

ÜLIKOOLI MÄLUASUTUSTE TEGEVUS

EESMÄRK: Ülikooli mäluasutused pakuvad haridus-, kultuuri- ja infoteenuseid eri külastajarühmadele ning osalevad teadus- ja arendustegevuses ning teaduse populariseerimises

Üliõpilased Tartu Ülikooli raamatukogu lugemissaalis

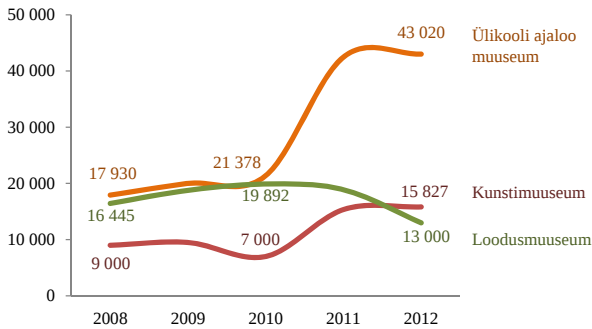
2012. aastal kasutas Tartu Ülikooli raamatukogu 57 750 registreeritud lugejat, kellest 47% (27 429 lugejat) olid ülikooli liikmed. Võrreldes 2011. aastaga kasvas ülikooliläliste lugejate arv 39% võrra. Raamatukogu peamaja külastati rohkem kui 230 000 korral, laenutati rohkem kui 818 000 teavikut. Virtuaalkülastusi registreeriti üle kolme miljoni. Laenutuste arv vähenes võrreldes 2011. aastaga 26% võrra. Selle põhjuseks oli remont hoidlas ja lugemissaalides, mille tõttu puudus juurdepääs paljudele teavikutele avakogus ligi kolm kuud, hoidlas aga ligi pool aastat.

Tartu Ülikooli raamatukogu kogude suurus ületas 3,8 miljonit eksemplari. 2012. aastal oli Tartu Ülikooli arvutivõrgus juurdepääs 116 sidusandmebaasile, mis sisaldas 83 756 teadusajakirja täisteksti või referaati, hulgaliselt teatmeteoseid ning maailma juhtivate teaduskirjastuste monograafiade elektroonilisi versioone. Alates 2012. aasta sügisest pakub raamatukogu EBSCO Discovery ühisotsingu võimalust.

2012. aastal oli Tartu Ülikooli raamatukogu Euroopa teadusraamatukogude ühenduse LIBER 41. aastakonverentsi korraldaja. Esmakordselt Eestis aset leidnud aastakonverents kandis pealkirja „Euroopa teadusmajanduse mobiliseerimine“. Selle rõhuasetus oli uutel tehnilistel seadmetel ja üleeuroopalisel koostööl. Tartusse saabus 332 teadusraamatukogude tippspetsialisti 34 riigist. LIBER-i aastakonverents on teadusraamatukogude jaoks aasta kõige olulisem sündmus, kus osalevad valdkonna arengusuundade määravad ja otsustajad.

Tartu Ülikooli muuseumi külastati 2012. aastal ligi 72 000 korda, koos teaduslinna üritusega üle 79 000 korra (2011. aastal – 76 700). Kuigi vana anatoomikum ning loodusemuuseum suleti remondiks, ei vähenenud üldine külastajate arv tänu aktiivsele tegevusele teistes muuseumides

(eelkõige Tartu tähetornis), loodusmuuseumi väljaspool näitusesaali korraldatud üritustele ning teistele atraktiivsetele teadust ja ülikooli populariseerivatele näitustele. Koos teaduslinna ja vastuvõtude külalistega teenindasid ülikooli muuseumid kokku 96 400 inimest.

Tartu Ülikooli muuseumide külastajate arv aastatel 2008–2012

Tartu Ülikooli ajaloo muuseumi 2012. aasta suurim projekt oli ülikooli varakambri loomine, mis sai Eesti Kultuurkapitali sisekujunduse aastapremia. Samuti nimetati varakamber nominendiks nii Tartu kultuuriteo konkursil kui ka Eesti muuseumide aastaauhindade konkursil (püsinäituste kategoorias). Ajutise näitusena olid muuseumis väljas „Moodne tudeng. Oh ajad, oh kombed!“ ning „Kukruse kaunitar ja tema kaasaegsed“.

Tartu Ülikooli kunstimuuseumis avati Jaapani kunsti näitus „Puusse lõigatud pildid – Jaapani traditsiooniline puulõikegraafika“. Näitusel olid väljas Eestis haruldased, Tartu Ülikooli kunstimuuseumi kogusse kuuluvad 18. ja 19. sajandi Jaapani ukiyo-e puulõiked ja otse Jaapanist saanud modernne puulõikegraafika. Pildil Kotaro Fukui „Jaanalinnud, õnnelik Ki“ (värviline puulõige, 2010)

2012. aastal koos füüsikaolümpiaadiga toimunud suurejooneline teaduslinna üritus Tartus sai Eesti teaduse populariseerimise konkursil eripremia. Tegemist on Tartu Ülikooli ajaloo muuseumi organiseeritud festivaliga hansapäevade raames, mis kaasab kümneid teadusasutusi, kes pakuvad kahe-kolme päeva jooksul Toomemäel põnevat programmi.

Elutöö preemia Eesti teaduse populariseerimise konkursil sai muuseumi konsultant Tullio Ilomet

Tartu Ülikooli varakamber Tartu Ülikooli ajaloo muuseumis

Näitus „Moodne tudeng. Oh ajad, oh kombed!“ Tartu Ülikooli ajaloo muuseumis

2012. aasta oli väga edukas Tartu tähetornile, kus maja ja üritusi külastas üle 18 200 inimese

Loodusmuuseumi nähtavus Eestis on suurenenud avalikkusele, sh koolidele, suunatud loodushariduse ja bioloogilise mitmekesisuse infosüsteemi arendamisega. 2012. aastal algasid loodusmuuseumis ehitustööd. Uus ekspositsioon avatakse 2014. aasta kevadel. Samuti alustati teaduskollektsioonide hoidlate väljaehitamist. Remondi käigus rajatakse tänapäevased hoiutingimused zooloogia- ja geoloogiamuuseumi säilikele, mis võimaldab parandada teadustöö ja kraadiõppe kvaliteeti ning tulemuslikkust.

Rahvusvahelisel suunal juhib loodusmuuseum projekti „BalticDiversity“, mis loob Balti-Põhjala regioonile ühtse bioloogilise mitmekesisuse portaali (projekti partneriteks on Rootsi ja Soome loodusmuuseumid ning Eesti Maaülikool ja Tallinna Tehnikaülikool).

Tartu Ülikooli botaanikaia taimekollektsioonidesse kogutud taimühikute arv jõudis üle 8000 piiri, mis on viimase 100 aasta kõige suurem näitaja ning annab veelgi paremaid võimalused õppida tundma taimeriigi mitmekesisust. Interreg EstLat-i projekti „Smart Botanic Gardens“ raames viidi kogu botaanikaia andmebaas üle tänapäevasesse ESRI ArcGIS-i tarkvaral põhinevasse geoandmebaasi, mis suurendab andmebaasi informatiivsust, lihtsustab andmete

kättesaadavust ning annab lisavõimaluse digitaalkaartide jt manuste lisamiseks. Külastajate paremaks teenindamiseks ehitati palmihoonesse lift, mis võimaldab kõikidel külastajatel tutvuda ka palmihoone rõdutaimeid ja sukulentide kasvuhoone kõrbetaimeid. Sama projekti raames, mida toetas SA Archimedes, ehitati botaanikaia külastuskeskuse peasissepääsu ette ratastoolis külastajatele kaldtee.

Botaanikaia taimekollektsioonide rikastamine ja taristu korrastamine on toonud juurde palju külastajaid, nende arv jõudis 115 300 inimeseni. 2012. aastal anti botaanikaia-le Tartu linnavalitsuse konkursil parima ettevõtja aukiri „Laste- ja noortesõbralik asutus 2011“.

Tartu Ülikooli botaanikaia

KULTUURI- JA SPORDITEGEVUS

EESMÄRK: Ülikool loob oma liikmeskonnale toetavad tingimused osaleda kultuuritegevuses ning tegeleda tervise- ja saavutusspordiga

Tartumaa kõige tähtsama kultuuripreemia ja tiitli „Kultuuripäril 2011“ pälvis Tartu Ülikooli kammerkoori ja Tartu Ülikooli akadeemilise naiskoori dirigent Triin Koch

Tartu Ülikooli akadeemiline naiskoor saavutas 11. märtsil 2012. Eesti Naislaulu Seltsi korraldatud naiskooride võistlaulmisel esikoha. Triin Koch pälvis prima dirigendi preemia

Kihnu Roosi (Roosi Karjam) tutvustab pärast kontserti toimunud õppetunni raames ülikooli rahvakunstiambli tantsijatele Kihnu rahvariiete õiget kandmist

Aprillis 2012 tähistas Tartu akadeemiline meeskoor suurejoonelise kontserdiga oma 100. tegevusaastat. Koori asutajaks ja esimeseks dirigendiks oli Juhan Simm, helilooja, koori- ja orkestrijuh. Igal hooajal laulab koor oma praeguse dirigendi Alo Ritsingu kirjutatud palu, millest mitmeid on pärjatud eesti koorimuusika loomekonkurssidel kõige kõrgemate kohtadega

Tartu Ülikooli akadeemilise spordiklubi 2012. aasta parimaks meessportlaseks on Rasmus Mägi, kelle aasta tippsaavutuseks jäi olümpiamängude kõrval Euroopa meistrivõistluste 400 m tõkkejooksu finaalis välja joostud viies koht

Puhkpilliorkester Popsid mängimas sotsiaal- ja haridusteaduskonna uue õppehoone avamisel veebruaris 2012

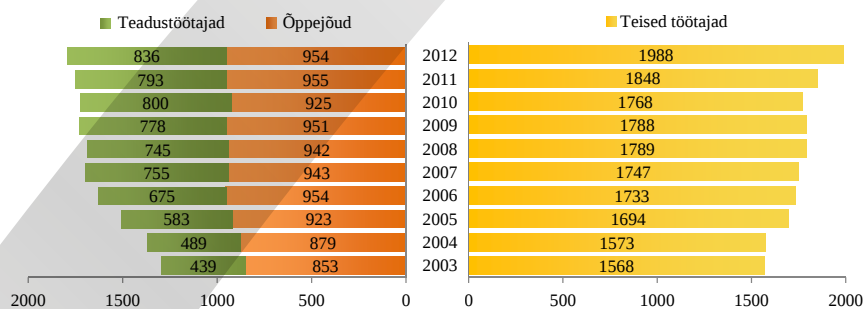
Tartu Ülikooli akadeemilise spordiklubi parima naisportlase tiitli viis koju Eesti parim naisrattur ning Tartu linna parim naisportlane Grete Treier, kes saavutas Londoni olümpiamängudel maanteeaerurite grupisõidus 17. koha

ORGANISATSIOON

TÖÖTAJAD

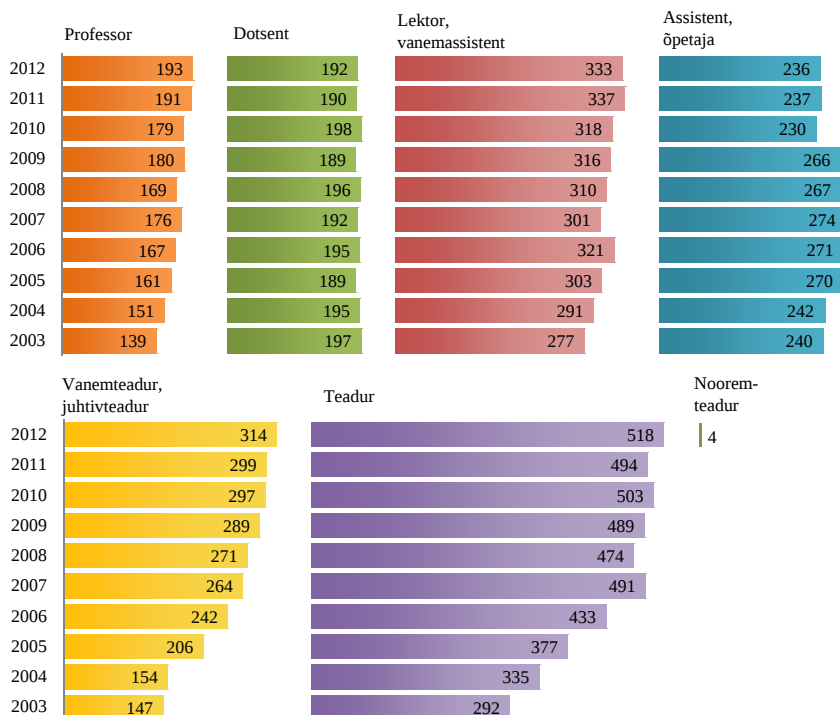
EESMÄRK: Ülikoolis töötab rahvusvaheline, kõrge kvalifikatsiooniga töötajaskond

Tartu Ülikoolis töötas 2012. aasta lõpus 3778 töötajat, neist 158 välisriigi kodakondsusega.

Tartu Ülikooli õppejõudude, teadustöötajate ning teistel ametikohtadel töötavate töötajate arv aastatel 2003–2012

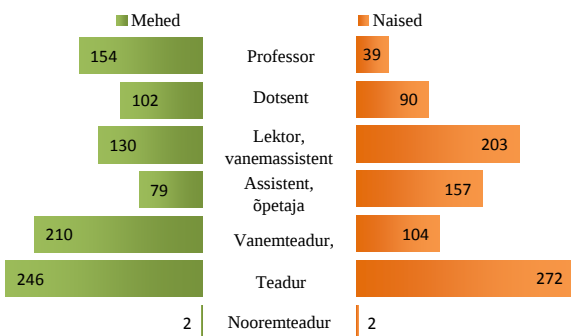
Akadeemilistel ametikohtadel töötas 47% ülikooli töötajatest. Õppejõudude ja teadustöötajate ametikohtade võrdluses töötas 2012. aasta lõpus ülikoolis kõige rohkem teadureid (518), mis on viimase kümne aasta lõikes kõige kiiremat kasvutempot näidanud ning absoluutarvult enim kasvanud akadeemiliste töötajate rühm.

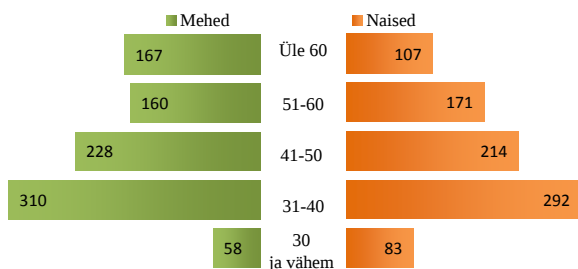
Tartu Ülikooli akadeemiliste töötajate arv ametikohtade lõikes aastatel 2003–2012

Teadus- ja arendustegevuse seaduse 1. juulil 2012 jõustunud muudatuste tulemusena on nooremteaduri ametikohast saanud teadustöötaja iseseisev ametikoht, mis pole seotud doktoriõppe läbimisega. Sarnaselt teiste teadustöötajate ametikohtadega on ülikool vaba otsustama, kas ja kui palju nooremteaduri ametikohti luuakse. Tegemist on teadustöötajate ametikohtadest madalaimaga.

Doktorikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni nõue on ülikoolis kehtestatud professori, dotsendi, juhtivteaduri ja vanemteaduri ametikohal töötamise puhul ning kohaldub alates 2018. aastast lektori ametikoha täitmisel. Kui viis aastat tagasi oli doktorikraad 57%-l, siis 2012. aastal juba 68%-l akadeemilistest töötajatest. Teaduskraad oli 83%-l kõikidest akadeemilistest töötajatest ning 45%-l kõikidest ülikooli töötajatest.

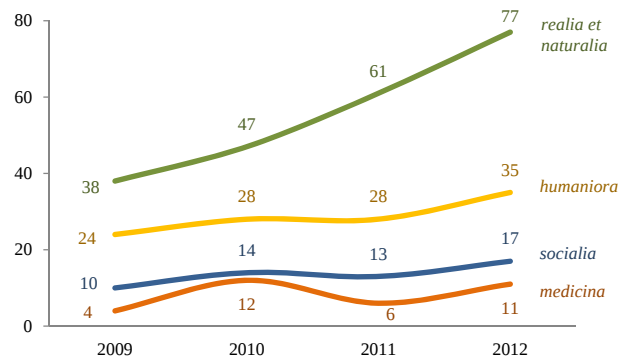
Tartu Ülikooli akadeemiliste töötajate sooline jaotus ametikohtade lõikes 2012. aastal

Tartu Ülikooli akadeemiliste töötajate sooline ja vanuseline jaotus 2012. aastal

2012. aasta lõpus oli kõikidest töötajatest 58% ning akadeemilistest töötajatest 48% naised. Teadurite ja dotsentide seas valitseb sooline tasakaal. Kõige suurem on naiste osakaal assistentide ja õpetajate (67%) ning lektorite ja vanemassistentide ametikohtadel (61%). 2012. aastal valiti 35 professorit, kellest neli asusid professori ametikohale esmakordselt. 2012. aastal valitud professoritest 10 olid naised. 2012. aasta lõpus töötas ülikoolis kokku 193 professorit, sh 39 naisprofessorit (20%).

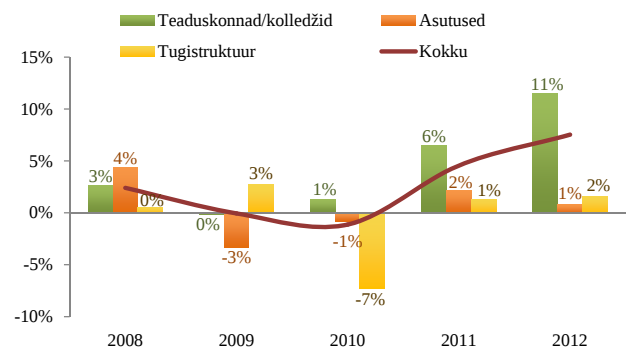
Ülikooli töötajaskond on rahvusvaheliselt mitmekesine. 2012. aasta lõpu seisuga töötas ülikoolis 158 välisriigi kodakondsusega töötajat 36 riigist. 2012. aastal kasvas välisriigi kodakondsusega teadustöötajate ja õppejõudude arv eelneva aastaga võrreldes 26% (112-lt 141-ni), moodustades ligi 8% ülikooli akadeemiliste töötajate koguarvust.

Välisõppejõudude ja -teadustöötajate arv Tartu Ülikoolis valdkondade lõikes aastatel 2009–2012

Välisõppejõududest ja -teadustöötajatest kõige suurem osa töötas teaduri ametikohal (47%). Vanemteaduri ametikohal töötas 26 ja professori ametikohal 22 välismaalast.

Mitteakadeemilistest töötajatest 64% töötas teaduskondades ja kolledžites, 21% ülikooli tugistruktuuris ning 15% ülikooli asutustes. Viimaste aastate jooksul lisandunud mitteakadeemilistest ametikohtadest üle poole on tekkinud seoses projektide täitmisega.

Tartu Ülikooli mitteakadeemilistel ametikohtadel töötavate töötajate arvu muutus võrreldes iga eelneva aastaga akadeemilistes üksustes, asutustes ning tugiyüksustes ajavahemikus 2008–2012

Mitteakadeemilistel ametikohtadel töötavate töötajate arvu kasv on tingitud eelkõige loodus- ja tehnoloogia teaduskonnas lisandunud mitteakadeemilistest ametikohtadest. Samas on suur osa mitteakadeemilistest töötajatest tegelikult hõivatud teadus- ja arendustegevusega. Teadus- ja arendustegevusega vahetult hõivatud töötajaid, sh mitteakadeemilisi töötajaid, kes kulutavad vähemalt 10% oma tööajast teadus- ja arendustegevusele, on Tartu Ülikoolis üle 70%.

Tartu Ülikooli töötajate keskmine vanus oli 2012. aastal 44 aastat. Akadeemiliste töötajate keskmine vanus oli 46 aastat ning 15% akadeemilistest töötajatest olid vanemad kui 60 aastat. Tartu Ülikoolis töötav teadur oli keskmiselt 39 ning professor 54 aasta vanune.

Ülikooli töötajate keskmine kogupalk oli 2012. aastal 1252 eurot kuus. Keskmine kogupalk ülikoolis kasvas 2012. aastal 5,4%. Meeste keskmine palk on mõnevõrra kõrgem kui samalaadset tööd tegevate naiste palk. Suures osas on palgaerinevus seletatav asjaoluga, et naiste ja meeste ametikohtade struktuur ja valdkondlik jaotus on erinev.

EESMÄRK: Ülikool soodustab töötajate enesetäiendamist ja rännet ning arendab rahvusvahelisele töötajaskonnale mõeldud tugiteenuseid

Ülikooli töötajatele korraldati 2012. aastal kokku 150 koolitust, milles osaleti 2358 korral. 2012. aastal keskenduti juhtimisalase enesetäienduse korraldamisel aasta varem alustatud juhtimismenüüprogrammi ja juhtumipõhiste juhtimisseminaridele. Juhtimiskoolitusi pakuti võrreldes eelneva aastaga mõnevõrra vähem, samas on juhtimise vallas enesetäienduses osalejate arv kasvanud. Juhtimismenüüprogrammi osales 2012. aastal 19 mentorit ja 20 juhendatavat.

Alustati uues formaadis tervitusseminaridega uuele töötajale, mis toimusid nii eesti kui ka inglise keeles. Välisöötajate arv Tartu Ülikoolis on pidevalt suurenenud. 2012. aastal õppis eesti keelt 47 välismaalasest töötajat, külalisõppejõudu ja -teadlast ning nende pereliiget.

Uue töötaja ümarlaud „Ülikool täna ja homme“ Tartu Ülikooli kunstimuseumis

Euroopa Liidu tõukefondide toel jätkati õpetamis- ja juhendamisalaste täiendusõppekursuste korraldamist Eesti kõrgkoolide õppejõududele, õppetööd tegevatele doktorantidele ja spetsialistidele, programmi- ja õppekavajuhtidele ning nõustajatele. Kokku 89 koolituse teemad olid õppimine ja õpetamine, õppemeetodid, hindamine, tagasiside andmine, akadeemiline kirjutamine, uurimistööde individuaalne ja rühmajuhendamine, avalik esinemine jm. Õpetamis- ja juhendamiskursustel osaleti 2012. aastal kokku 1278 korral, neist 691 korral (54%) osalesid Tartu Ülikoolis õppetöö tegijad. 2012. aastal töötas Tartu Ülikoolis kokku 17 mentorõppejõudu.

Iga-aastasele töökeskkonna rahulolu küsitlusele vastas veidi enam kui 30% töötajatest (1087 töötajat). Ülikooli töötajad olid oma tööga kokkuvõttes rahul – sellise väitega oli täiesti, üldiselt või pigem nõus 93% vastanutest. Samuti pidasid ülikooli töötajad oma tööd oluliseks (97%) ja huvitavaks (97%) ning olid uhked, et töötavad Tartu Ülikoolis (92%).

Sündmused ülikooli töötajatele

Jaanuar

- Tartu Ülikooli rektori uusaastavastuvõtt ülikooli töötajatele
- Rektori kohtumine IT-valdkonna vilistlastega

Veebruar

- Tartu Ülikooli töötajate ning nende pereliikmete talvine spordipäev vastlapäeval Kääriku puhke- ja spordikeskuses
- Eesti Vabariigi 94. aastapäeva kontsertaktus Tartu Ülikooli aulas ja Eesti Vabariigi teenetemärkide üleandmine

Mai

- Tartu Ülikooli talgupäev Emajõe ääres

- Tartu Ülikooli liikmete ja nende perede spordipäev rästlõuna

- Tartu Ülikooli rektori tänuüritus ülikooli pensioneerunud töötajatele

Juuni

- Tartu Ülikooli rektor professor Alar Karise tänuüritus ametist lahkumise puhul Tartu Ülikooli botaanikaia alpinaariumis

August

- Tartu Ülikooli uue rektori professor Volli Kalmu inauguratsioonitseremoonia

September

- Tartu Ülikooli mälestuspäev Raadi kalmistul
- Tartu Ülikooli töötajate, tudengite ja vilistlaste ühine sügisene tervisespordipäev

Oktoober

- Tartu Ülikooli rektori vastuvõtt uutele välisõppeajajatele

- Tartu Ülikooli perepäev

Detsember

- Rahvusülikooli 93. aastapäeva tähistamine. Tartu Ülikooli rektori professor Volli Kalmu vastuvõtt ülikooli ajaloo muuseumis Toomemäel

2012. aastal viidi ülikooli välisveeb üle uuele haldusplatvormile koos uue kujunduse ja struktuuriga. Samal aastal tehtud sihtrühmapõhised kasutajauuringud näitasid veebivahetuse häid tulemusi – suurenes informatsiooni hulk, täiustus uudisvoog ja paranes info kättesaadavus välisveebis. Maailma kõikide ülikoolide veebilehti hindava Webometricsi edetabeli põhjal oli Tartu Ülikooli välisveeb 2012. aastal maailma ülikoolide 3% parimate veebilehtede seas. Kavas on samale platvormile ja kujunduslahendusele üle viia ka teaduskondade ja kolledžite veebilehed.

Tartu Ülikooli siseveebi ja infokirja uuringud näitavad, et iga nädal ilmuv ülikooli töötajate infokiri on vähem kui

aastaga kujunenud kõige enam kasutatavaks ja hinnatuks sisekommunikatsioonikanaliks. 2012. aasta sügisel hakati välja andma välisõppeajajatele mõeldud ingliskeelset infokirja, mis on samuti saanud positiivse vastukaja.

PARTNERLUS JA RAHVUSVAHELISTUMINE

Tartu Ülikooli partnerülikoolide nimekirja lisandus 2012. aastal kaheksa uut ülikooli: Mayori Ülikool Tšiilis, Jawaharlal Nehru Ülikool Indias, Chung Angi, Soongsili ja Pusani Ülikool Lõuna Korea Vabariigis, George Masoni Ülikool USA-s, Abai Pedagoogikaülikool Kasahstanis ning Shanghai Tehnoloogiaülikool Hiina Rahvavabariigis.

2012. aastal laienesid koostöösidemed märkimisväärselt Aasias, kus leidis aset mitu ametlikku rektorite tasemel visiiti ning arvukalt kultuuriüritusi. Tartu Ülikooli värske koostööpartneri Pusani Ülikooli eestvõttel toimusid 15.–20. oktoobrini Tartus mitmekesise programmiga Korea päevad.

Olulise sammuna koostöösuhete arendamisel Venemaal külastasid Tartu Ülikooli esindajad märtsis vastloodud Pihkva Riiklikku Ülikooli. Kirjutati alla koostööplaanile aastateks 2012–2013, mis käsitleb Tartu Ülikooli ja Pihkva Riikliku Ülikooli ühistegevust. Septembris toimus Pihkva Riikliku Ülikooli delegatsiooni vastuvisiit Tartusse.

27. novembril pidas Läti endine president Vaira Vike-Freiberga avaliku ettekande, milles arutles, milline on maailmamajanduse mõju riikidevahelisele koostööle. Ettekanne toimus Poola ajakirjaniku Ryszard Kapuscinski (1932–2007) nime kandva rahvusvahelise loengusarja „Kapuscinski Lectures“ raames.

18.–22. novembrini toimunud Saksa-Eesti akadeemiline nädal Academica tõi Tartusse tipptheadlasi üheksast Saksa ülikoolist. Lisaks tavapärasele erialaloengutele teaduskondades leidis Academica raames aset laiemale avalikkusele mõeldud sümposiumi teemal „Eetika, teadus ja intellektuaalse omandi kaitse. Uued tehnoloogiad, vanad õigused ja rasked moraalsed dilemmad“.

ÜHISKONNA TAGASISIDE ÜLIKOOLILE

Igal aastal Eesti töötajate hulgas CV keskuse korraldatud uuring väärtustatud tööandja selgitamiseks näitas, et Tartu Ülikool on ülikoolidest ainsana saanud väga hea hinnangu, jõudes 16. kohale. Enamiku pingereast moodustavad tuntud suurettevõtted, esikolmikus on Eesti Energia, Skype ja Swedbank. Peamiste argumentidena, mis töötajaid ligi tõmbavad, märkisid uuringus osalenud tööandja usaldusväärsust ja isiklike arenguvõimalusi. Eesti ihaldusväärseimate tööandjate nimekiri näitab, et tavaliselt pannakse suurfirma ja usaldusväärse firma vahele võrdusmärk. Need on ettevõtted, kus töökoht on kindel ja ettevõtte ning töökohta kadumise risk väike.

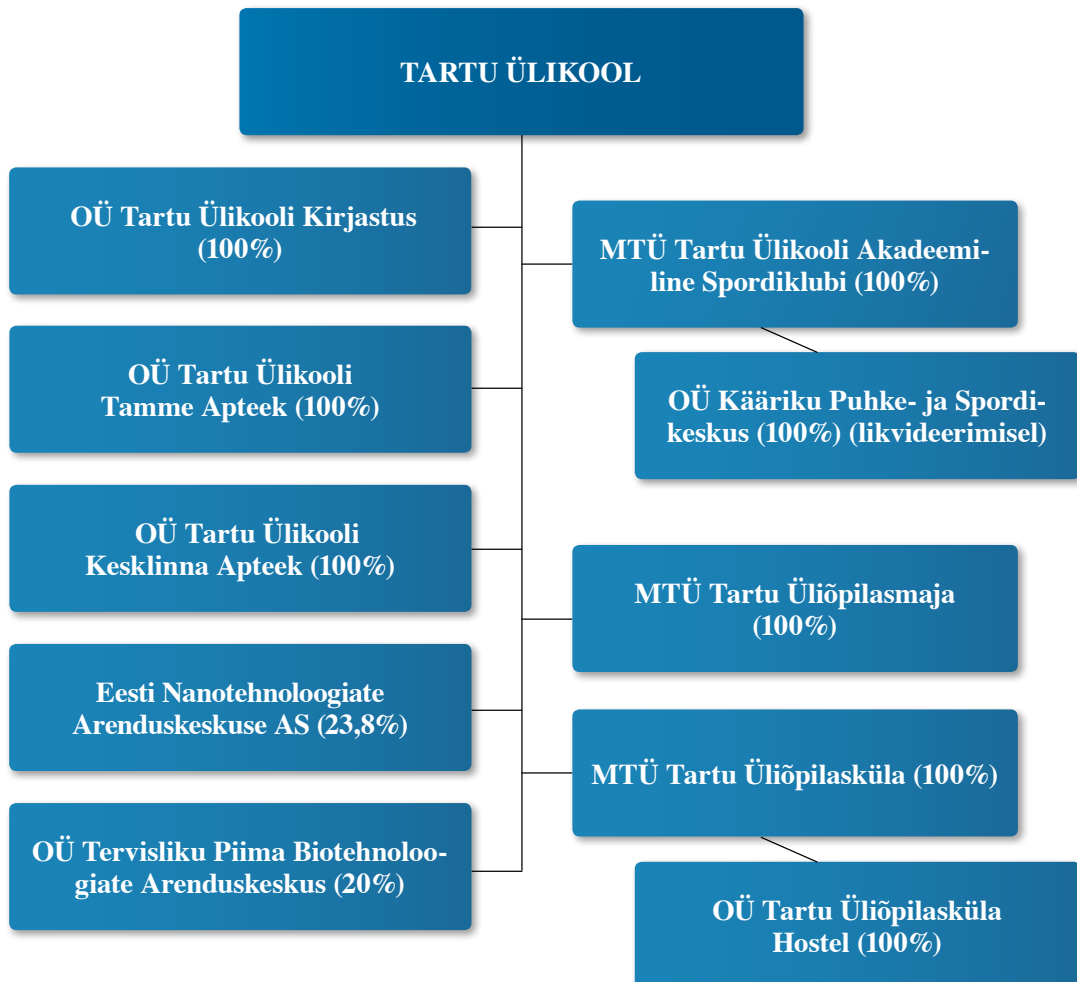
Neljandat aastat järjest kinnitas TNS Emori ülikoolide maineuuring, et arvestava edumaaga on Eesti mainekaim kõrgkool Tartu Ülikool. Esimesena nimetas Tartu Ülikooli 58% vastanuist, mis on läbi aastate kõrgeim tulemus. Tartu Ülikool ei ole mitte ainult kõige mainekam, vaid on oma positsiooni kõige enam kindlustanud ülikool, kuna iga aastaga on kasvanud vastajate osakaal, kes valivad Tartu Ülikooli mainekaimaks ülikooliks esimeses järjekorras. Detailses maineprofiilis valiti Tartu Ülikooli kohta esmalt välja omadussõnad *akadeemiline*, *rahvusvaheline* ja *traditsiooniline*, millele kõikide hinnangute kokkuvõttes lisandusid veel *kõrgetasemeline* ja *prestiižne*.

Tartu linnavalitsuse ja ajalehe Postimees ühisel konkursil „Aasta tegu 2012“ hääletasid tartlased 2012. aasta tähtsaimaks teoks Tartu vaksali ootesaali valmimise. Kõrgelt hinnati ka kolme Tartu Ülikooliga seotud tegu: rahvusvahelist füüsikaolümpiaadi „IPhO2012“, endise sünnitusmaja renoveerimist sotsiaal- ja haridusteaduskonna õppehooneks Toomel ning Eesti biokeskuse ja Eesti geenivaramu uue tiptasemel teadushoone valmimist.

FINANTSTEGEVUS

EESMÄRK: Ülikooli finantsstrateegia toetab ülikooli missiooni, visiooni ja arengukavas püstitatud eesmärkide saavutamist

Tartu Ülikooli konsolideerimisgruppi kuuluvad lisaks ülikoolile kümme juriidilist isikut ning konsolideerimisgrupi 2012. majandusaasta tegevustulud kokku moodustasid 154,6 miljonit eurot.

Konsolideerimisgruppi kuuluvate juriidiliste isikute tegevusala ja tegevusmahtu iseloomustavad põhinäitajad

Juriidiline isik	Tegevusala	Tegevus- tulud (euro)	Tulem (euro)	Bilansimaht (euro)	Netovara (euro)
Tartu Ülikool	kõrgharidus, teadustegevus	148 220 902	11 177 682	261 360 617	221 965 194
OÜ Tartu Ülikooli Kirjastus	kirjastustegevus	510 167	19 505	302 489	254 226
OÜ Tartu Ülikooli Tamme Apteek	ravimite müük	1 885 557	39 352	433 301	152 015
OÜ Tartu Ülikooli Kesklinna Apteek	ravimite müük	987 347	3 550	218 454	80 332
OÜ Kääriku Puhke- ja Spordikeskus (likvideeri- misel)	majutustegevus	165 585	34 665	1 212	884
OÜ Tartu Üliõpilasküla Hostel	majutustegevus	314 681	13 590	238 542	78 400
OÜ Tervisliku Piima Bio- tehnoloogiate Arenduskeskus	loodusteaduslikud uurimistööd	1 765 690	97 957	993 562	326 048
Eesti Nanotehnoloogiate Arenduskeskuse AS	nanotehnoloogilised uuri- mistööd	1 791 023	42 165	576 210	108 627
MTÜ Tartu Üliõpilasküla	üliõpilaste majutamine	2 509 635	32 166	837 528	428 695
MTÜ Tartu Üliõpilasmaja	üliõpilaste kultuuri- tegevus	423 236	44 707	194 170	175 735
MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi	üliõpilaste sporditegevus	2 639 121	51 186	252 567	113 700
Tartu Ülikool grupp		154 632 821	11 352 933	263 711 188	223 269 313

Tartu Ülikooli tulud olid 2012. aastal ülikooli ajaloo kõige suuremad. Varasemale tulude rekordaastale 2008 järgnes kaks aastat kiiret tulude kahanemist. Viimase kahe aasta jooksul on ülikooli tulud taas kiiresti kasvanud. Põhimaht on kasv toimunud Euroopa Liidu tõukefondide toel. Majandussurutise aastad 2008–2011 tähendasid enamikule

Eesti eraettevõtetele ja paljudele avaliku sektori asutustele kulude, sh ka palgakulude kärpimist. Tartu Ülikool seda teed ei läinud – ülikooli kulud, sh palgakulud, on nendel aastatel kasvanud. Edaspidi ei ole ülikoolil tulude hüppelist kasvu ette näha, seepärast tuleb hoida kulude kasv range kontrolli all.

TÄHTSAMAD NÄITAJAD (KONSOLIDEERITUD)

FINANTSNÄITAJAD	2008	2009	2010	2011	2012
Tegevustulud	140 043 204	129 836 514	118 098 960	127 016 281	154 632 821
Tegevuskulud	112 279 984	117 367 351	127 218 304	129 010 250	142 967 029
Finantstulud ja -kulud	-287 602	57 520	-244 463	-354 567	-308 659
Aasta tulem	27 475 618	12 526 683	-9 438 967	-2 348 536	11 352 933
Bilansimaht	259 781 678	259 142 561	248 026 146	251 068 082	263 711 188
Käibevarad	33 854 000	31 016 323	34 134 013	35 196 814	38 729 641
Põhivarad	225 934 069	228 132 629	213 892 133	215 871 269	224 981 547
Lühiajalised kohustused	27 922 999	20 803 242	17 083 933	19 725 480	24 263 512
Pikaajalised kohustused	20 688 201	14 642 159	16 677 297	19 426 222	16 178 363
Netovara	211 176 869	223 703 552	214 264 916	211 916 380	223 269 313
Laenu pankadelt	22 503 291	20 055 475	18 938 965	22 033 722	19 377 697
SUHTARVUD	2008	2009	2010	2011	2012
Tegevuskulud / Tegevustulud	80,2%	90,4%	107,7%	101,6%	92,5%
Laenu / Tegevustulud	16,1%	15,4%	16,0%	17,3%	12,5%
Käibevara / Lühiajalised kohustused	121,2%	149,1%	199,8%	178,4%	159,6%
Põhivarad / Bilansimaht	86,9%	88,0%	86,2%	86,0%	85,3%
Laenu / Bilansimaht	8,7%	7,7%	7,6%	8,8%	7,3%
Netovara / Bilansimaht	81,3%	86,3%	86,4%	84,4%	84,7%

Tähtsaimad majandussündmused 2012. aastal

- Alates 1. jaanuarist 2012 muutus Tartu Ülikooli juhtimisstruktuur. Tartu Ülikooli kõrgeim otsustuskogu on 11-liikmeline ülikooli nõukogu, kes vastutab ülikooli majandustegevuse ja pikaajalise arengu eest. Samuti kinnitab nõukogu põhikirja ning võtab vastu ülikooli arengukava ja eelarve. 22-liikmeline senat on ülikooli akadeemiline otsustuskogu, kes vastutab ülikooli õppe- ning teadus- ja arendustegevuse eest ning tagab selle kõrge kvaliteedi.
- Alates 1. juulist 2012 on ülikooli rektoriks rakendusgeoloogia professor Volli Kalm. Prorektoritena on ametis õppeprorektor Martin Hallik, teadusprorektor Marco Kirm ja arendusprorektor Erik Puura.
- Valmis Narva kolledži uus õppehoone (maksumus 9,92 miljonit eurot).
- Alustati Füüsikumi ja siirdemeditsiinikeskuse uute hoonete ehitustöödega (prognoositavad maksumused vastavalt 20 miljonit eurot ja 9 miljonit eurot).
- Osaliselt renoveeriti vana anatoomikum, raamatukogu ja Kääriku hoonetekompleks CO₂ kvootide müügist saadud vahenditest (summad vastavalt 0,91 miljonit eurot, 4,92 miljonit eurot ja 0,99 miljonit eurot).
- Alustati OÜ Kääriku Puhke- ja Spordikeskuse likvideerimist. Puhke- ja sporditegevuse korraldamine Käärikul anti üle Tehvandi spordikeskuse sihtasutusele.

Tähtsaimad majandussündmused 2013. aastal

- Eesti riigis käivitub kõrgharidusreform, mille põhieesmärk on parandada kõrghariduse kvaliteeti ja pakkuda tasuta kõrghariduse omandamise võimalust kõigile võimekatele üliõpilastele.
- Lõpetatakse siirdemeditsiinikeskuse ehitus.
- Renoveeritakse Näituse 2 õppehoone (prognoositav maksumus 2,38 miljonit eurot). Hoones asuvad tööle psühholoogia instituudi ja haridusteaduste instituudi eripedagoogika osakonna töötajad.
- Renoveeritakse peahoone parempoolne tiib (prognoositav maksumus 0,95 miljonit eurot). Paranevad õppeosakonna, elukestva õppe keskuse, kantselei ja rektoraadi büroo töötajate töötingimused.
- Tartu Ülikool on planeerinud laekumisi Euroopa Liidu tõukefondide projektidest summas 41,43 miljonit eurot. Tegu on nii summaliselt kui ka tulude osakaalult (28,4% planeeritud tuludest) suurimate näitajatega.

TARTU ÜLIKOOI

KONSOLIDEERITUD
RAAMATUPIDAMISE
AASTAARUANNE 2012

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE SISUKORD

KONSOLIDEERITUD BILANSS.....	48
KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE.....	50
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	51
KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE.....	52
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD.....	53
Lisa 1. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted.....	53
Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid.....	64
Lisa 3. Nõuded ostjate vastu	64
Lisa 4. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad.....	65
Lisa 5. Muud lühiajalised nõuded	65
Lisa 6. Saamata sihtfinantseerimine	66
Lisa 7. Ettemaksed teenuste eest	67
Lisa 8. Varud.....	67
Lisa 9. Investeeringud sidusettevõtetesse	68
Lisa 10. Kinnisvarainvesteeringud.....	69
Lisa 11. Materiaalne põhivara.....	70
Lisa 12. Immateriaalne põhivara	71
Lisa 13. Kapitalirent ja kasutusrent.....	72
Lisa 14. Laenud ja tagatised	73
Lisa 15. Võlad töövõtjatele	75
Lisa 16. Muud võlad	75
Lisa 17. Saadud ettemaksed	76
Lisa 18. Tulud majandustegevusest.....	77
Lisa 19. Koolitustegevuse finantseerimine riigieelarvest.....	77
Lisa 20. Teadustegevuse finantseerimine riigieelarvest.....	77
Lisa 21. Põhivarade sihtfinantseerimine.....	78
Lisa 22. Tegevuskulude sihtfinantseerimine.....	79
Lisa 23. Muud tulud	79
Lisa 24. Kaubad, toore, materjal ja teenused	79
Lisa 25. Tegevuskulud.....	80
Lisa 26. Tööjõu kulud.....	80
Lisa 27. Põhivara kulum ja väärtuse langus	80
Lisa 28. Muud kulud	81
Lisa 29. Tehingud seotud osapooltega.....	82
Lisa 30. Tingimuslikud kohustused	83
Lisa 31. Bilansivälised varad.....	84
Lisa 32. Sündmused pärast bilansipäeva	84
Lisa 33. Tartu Ülikooli konsolideerimata finantsaruanded	85
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE.....	90
ALLKIRJAD 2012. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDELE	91

KONSOLIDEERITUD BILANSS

VARAD (tuhandetes eurodes)	Lisa	31.12.2012	31.12.2011
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	2	3 883	10 093
Finantsinvesteeringud		0	1 500
Nõuded ja ettemaksed			
Nõuded ostjate vastu	3	2 643	1 978
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	4	226	204
Muud lühiajalised nõuded	5	53	61
Saamata sihtfinantseerimine	6	29 988	20 125
Ettemaksed teenuste eest	7	1 152	691
Nõuded ja ettemaksed kokku		34 062	23 059
Varud	8	785	545
Käibevara kokku		38 730	35 197
Põhivara			
Investeeringud sidusettevõtetesse	9	91	61
Finantsinvesteeringud		0	2
Nõuded ja ettemaksed		11	12
Kinnisvarainvesteeringud	10	1 754	1 902
Materiaalne põhivara			
Maa		2 227	2 252
Ehitised		182 982	179 303
Masinad ja seadmed		17 562	15 624
Raamatukogu kogud		7 895	7 218
Muu materiaalne põhivara		1 297	1 525
Lõpetamata ehitised		6 264	5 307
Ettemaksed materiaalse põhivara eest		2 247	61
Materiaalne põhivara kokku		220 474	211 290
Immateriaalne põhivara	12	2 651	2 604
Põhivara kokku		224 981	215 871
VARAD KOKKU		263 711	251 068

Lisad lehekülgedel 53 kuni 89 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KOHUSTUSED JA NETOVARA			
(tuhandetes eurodes)	Lisa	31.12.2012	31.12.2011
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused			
Kapitalirendi kohustused	13	6	21
Pikaajaliste laenude tagasimaksed järgmisel perioodil	14	3 206	2 620
Tuletisinstrumendid		124	148
Laenukohustused kokku		3 336	2 789
Võlad ja ettemaksud			
Tagatisrahade kohustus		150	131
Võlad tarnijatele		3 739	3 750
Võlad töövõtjatele	15	2 274	2 217
Maksuvõlad	4	3 086	2 895
Muud võlad	16	3 498	1 587
Saadud ettemaksud	17	8 180	6 356
Võlad ja ettemaksud kokku		20 927	16 936
Lühiajalised kohustused kokku		24 263	19 725
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused			
Kapitalirendi kohustused	13	7	13
Laenud	14	16 172	19 414
Laenukohustused kokku		16 179	19 427
Pikaajalised kohustused kokku		16 179	19 427
Kohustused kokku		40 442	39 152
Netovara			
Ülikooli kapital		144 182	144 182
Eelmiste perioodide tulem		67 734	70 082
Aruandeaasta tulem		11 353	-2 348
Netovara kokku		223 269	211 916
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU		263 711	251 068

Lisad lehekülgedel 53 kuni 89 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Lisa	2012	2011
Tulud			
Tulud majandustegevusest	18	22 352	22 477
Koolitustegevuse finantseerimine riigieelarvest	19	43 749	41 128
Teadustegevuse finantseerimine riigieelarvest	20	19 983	19 813
Põhivarade sihtfinantseerimine	21	30 038	9 370
Tegevuskulude sihtfinantseerimine	22	37 818	32 653
Muud tulud	23	693	1 575
Tulud kokku		154 633	127 016
Kulud			
Kaubad, toore, materjal ja teenused	24	-10 880	-11 039
Tegevuskulud	25	-39 868	-31 335
Stipendiumid		-7 265	-7 008
Tööjõu kulud	26	-65 709	-61 533
Põhivara kulum ja väärtuse langus	27	-16 231	-16 536
Muud kulud	28	-3 014	-1 558
Kulud kokku		-142 967	-129 009
Tegevustulem		11 666	-1 993
Kasum sidusettevõtetelt	9	30	15
Kahjum finantsinvesteeringutelt		-2	0
Intressitulud		39	94
Intressikulud		-377	-465
Muud finantstulud		1	1
Tulem enne tulumaksustamist		11 357	-2 348
Tulumaks		-4	0
Aruandeaasta tulem		11 353	-2 348

Lisad lehekülgedel 53 kuni 89 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Lisa	2012	2011
Rahavood majandustegevusest			
Tegevustulem		11 666	-1 993
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	27	16 231	16 536
Lõpetamata ehitistest kuludesse kandmine	11	34	68
Muud mitterahalised tehingud põhivaraga	11	1	19
Kasum / kahjum põhivara müügist	23,28	1 824	-455
Põhivarade mitterahaline sihtfinantseerimine	11	-2 062	0
Nõuete ja ettemaksete muutus		-11 000	-9 416
Varude muutus	8	-240	-16
Kohustuste ja ettemaksete muutus		4 294	1 067
Makstud intressid		-391	-462
Makstud ettevõtte tulumaks		-4	0
Rahavood majandustegevusest kokku		20 353	5 348
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse põhivara soetamisel	11,13	-7 837	-7 250
Laekunud materiaalse põhivara müügist		2 730	766
Tasutud lõpetamata ehitiste eest		-17 316	-9 499
Tasutud ettemaksed materiaalse põhivara eest	11	-2 895	-843
Laekunud kinnisvarainvesteeringute müügist		75	174
Tasutud immateriaalse põhivara soetamisel	12	-178	-157
Tasutud ettemaksed immateriaalse põhivara eest	12	-3	-66
Laekunud pikaajaline nõue		2	2
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel		0	-1 500
Laekunud muude finantsinvesteeringute müügist		1 500	0
Laekunud intressid		36	107
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-23 886	-18 266
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	14	0	5 400
Saadud laenude tagasimaksed		-2 657	-2 305
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	13	-20	-33
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-2 677	3 062
Rahavood kokku		-6 210	-9 856
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2	10 093	19 949
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-6 210	-9 856
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	2	3 883	10 093

Lisad lehekülgedel 53 kuni 89 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

(tuhandetes eurodes)	Ülikooli kapital	Eelmiste perioodide tulem	Aruandeaasta tulem	Kokku
Seisuga 31.12.2010	144 182	79 521	-9 439	214 264
Tulemi ülekandmine	0	-9 439	9 439	0
Aruandeaasta tulem	0	0	-2 348	-2 348
Seisuga 31.12.2011	144 182	70 082	-2 348	211 916
Tulemi ülekandmine	0	-2 348	2 348	0
Aruandeaasta tulem	0	0	11 353	11 353
Seisuga 31.12.2012	144 182	67 734	11 353	223 269

Lisad lehekülgedel 53 kuni 89 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

1.1. Üldine informatsioon

Tartu Ülikooli konsolideeritud 2012. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad riigi raamatupidamise üldeeskiri ja Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid (RTJ). Riigi raamatupidamise üldeeskiri lähtub Eesti heast raamatupidamistavast.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Konsolideeritud 2012. aasta raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud Tartu Ülikooli ja kontserni tegevuse jätkuvuse põhimõttest. Majandusaasta algas 1. jaanuaril 2012 ja lõppes 31. detsembril 2012. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Konsolideeritud tulemiaruanne on koostatud lähtudes raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud kasumiaruande skeemist 1. Arvestades Tartu Ülikooli kui avalik-õigusliku juriidilise isiku põhitegevusest tulenevaid iseärasusi on muudetud tulemiaruanandes ja netovaras kajastatud kirjade nimetusi ja struktuuri.

2012. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad Tartu Ülikooli (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtete OÜ Tartu Ülikooli Kirjastus, OÜ Tartu Ülikooli Tamme Apteek, OÜ Tartu Ülikooli Kesklinna Apteek, OÜ Kääriku Puhke- ja Spordikeskus (likvideerimisel), OÜ Tartu Üliõpilasküla Hostel, MTÜ Tartu Üliõpilasküla, MTÜ Tartu Üliõpilasmaja, MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi ning sidusettevõtete Eesti Nanotehnoloogiate Arenduskeskuse AS ja OÜ Tervisliku Piima Biotehnoloogiate Arenduskeskuse finantsnäitajad. Tartu Ülikool omab kõikides eelnimetatud äriühingutes tütarettevõtetes 100% osalust ja sidusettevõtetes 20% kuni 50% osalust (vt lisa 9). Kõikides mittetulundusühingutes tütarettevõtetes omab Tartu Ülikool valitsevat mõju (üle 50% hääleõigusest) ja seetõttu konsolideerib Tartu Ülikool mittetulundusühinguid 100%. Kõik Tartu Ülikooli tütar- ja sidusettevõtted tegutsevad Eestis.

2012.aastal alustati tütarettevõtte OÜ Kääriku Puhke- ja Spordikeskus (likvideerimisel) likvideerimisprotsessi, mis planeeritakse lõpetada 2013. aastal.

1.2. Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muudatused

Kontsern rakendas alates 1. jaanuarist 2012 ennetähtaegselt Raamatupidamise Toimkonna juhendeid, mis on kohustuslikud alates 1. jaanuarist 2013 algavatele majandusaastatele. Eelpool toodud muudatused ei omanud olulist mõju kontserni arvestuspõhimõtetele ega informatsiooni esitusviisile. Tulenevalt riigi raamatupidamise üldeeskirja muudatustest kajastatakse alates 2012. aastast põhivara soetusega kaasneva käibemaksukulu katteks saadud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimisena. Võrreldaval perioodil 2011. aastal kajastati põhivara soetusega kaasneva käibemaksukulu katteks saadud sihtfinantseerimist tegevuskulude sihtfinantseerimisena. Võrdlusandmete esitusviisi ei ole aruandes tagasiulatavalt muudetud, tuginedes hinnagulisele tasakaalu analüüsile informatsiooni kogumiseks tehtavate kulutuste ja informatsioonist saadava kasu vahel, kuna vastava informatsiooni kogumine ei ole võimalik mõistliku kulu ja pingutusega.

1.3. Konsolideeritud aruannete koostamine

1.3.1. Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtte kontrolli all olevate tütarettevõtete finantsnäitajad. Konsolideeritud aastaaruandes on elimineeritud kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni üksuste vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja

kahjumid. Kui realiseerumata kahjumit ei saa katta, ei elimineerita seda aastaaruandest. Vajadusel on tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele.

1.3.2. Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle Tartu Ülikoolil on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui kontsern omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osadest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Tütarettevõtte definitsioonile vastavad ka mitteäriühingud (sihtasutused ja mittetulundusühingud). Kontrolli ja olulise mõju määramisel mitteäriühingutes arvestatakse asjaolu, kas kontsernile lähevad üle mitteäriühingu varad selle likvideerimisel. Kui kontsern omab sihtasutuses või mittetulundusühingus valitsevat mõju (üldjuhul üle 50% hääleõigusest) kajastatakse osalust 100%-na.

Tütarettevõtte soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all toimuvad äriühendused, mida kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil). Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused (so omandatud netovara) arvele nende õiglases väärtuses ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajastatakse positiivse või negatiivse firmaväärtusena.

Alates omandamise kuupäevast kajastatakse omandatud tütarettevõtte varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused ning tekkinud positiivne firmaväärtus konsolideeritud bilansis ning osalust omandatud tütarettevõtte tuludes ja kuludes kajastatakse konsolideeritud tulemiaruanDES. Negatiivne firmaväärtus kajastatakse koheselt tuluna.

Juhul, kui tütarettevõtte müüakse aruandeperioodi jooksul, kajastatakse konsolideeritud tulemiaruanDES müüdü tütarettevõtte tulusid ja kulusid kuni müügikuupäevani. Vahe müügihinna ja tütarettevõtte netovara bilansilise väärtuse vahel kontserni bilansis (kaasa arvatud firmaväärtus) müügikuupäeva seisuga kajastatakse kasumi/kahjumina tütarettevõtte müügist. Juhul, kui tütarettevõtte osalisel müügil väheneb kontserni kontroll ettevõtte üle alla 50%, kuid mõju ettevõtte üle ei kao täielikult, lõpetatakse alates müügikuupäevast üksuse konsolideerimine ning kajastatakse järelejäänud osa tütarettevõtte varades, kohustustes ning firmaväärtuses kas sidusettevõtena või muu finantsinvesteeringuna. Allesjääva investeeringu osa bilansilist väärtust müügikuupäeval loetakse tema uueks soetusmaksumuseks.

1.3.3. Sidusettevõtted

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle Tartu Ülikool omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui kontsern omab ettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiatest või osadest.

Kui kontsern omab sihtasutustes või mittetulundusühingutes olulist mõju (üldjuhul 20-50% hääleõigusest), osalust ega ka finantsinvesteeringut bilansis ei kajastata. Sissemaksed osaluse objekti sihtkapitali kajastatakse antud toetuste kuluna.

Investeeringud sidusettevõtetesse kajastatakse konsolideeritud bilansis kapitaliosaluse meetodil. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis (nii muutused sidusettevõtte kasumis/kahjumis kui muudel omakapitali kirjetel) ning investeeringuobjekti varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste ostuanalüüsis leitud õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahe elimineerimisega või amortisatsiooniga. Omavahelistes tehingutes tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt kontserni osaluse suurusele. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Juhul kui kontserni osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava sidusettevõtte kahjumis ületab sidusettevõtte bilansilist väärtust, vähendatakse investeeringu bilansilist väärtust nullini ning hinnatakse alla selliseid pikaajalisi nõudeid, mis sisuliselt moodustavad osa investeeringust. Edasisi kahjumeid kajastatakse bilansiväliselt. Juhul kui kontsern on garanteerinud või kohustatud rahuldama sidusettevõtte kohustusi, kajastatakse bilansis nii vastavat kohustust kui kapitaliosaluse meetodi kahjumit. Muid nõudeid sidusettevõtte vastu hinnatakse vastavalt nõude laekumise tõenäosusele.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsioone, et investeringu kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui selliseid indikatsioone esineb, viiakse läbi vara väärtuse test. Investeringu kaetava väärtuse määramisel lähtutakse arvestuspõhimõttes „1.12. Varade väärtuse langus“ kirjeldatud põhimõtetest.

1.3.4. Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

Osalusi valitseva ja olulise mõju all olevates üksustes (sh sihtasutustes ja mittetulundusühingutes) kajastatakse järgmiselt:

- kui kontserni üksus omab sihtasutuses või mittetulundusühingus valitsevat mõju (üldjuhul üle 50% hääleõigusest), kajastatakse osalust 100%-na;
- kui kontsern omab sihtasutuses või mittetulundusühingus olulist mõju (üldjuhul 20-50% hääleõigusest), osalust ega ka finantsinvesteeringut bilansis ei kajastata (sissemaksud osaluse objekti sihtkapitali kajastatakse antud toetuste kuluna).

Kontrolli ja olulise mõju määramisel mitteäriühingutes arvestatakse ka asjaolu, kas kontsernile lähevad üle mitteäriühingu varad selle likvideerimisel.

Tartu Ülikool osaleb kümnes asutatud sihtasutuste tegevuses sihtasutuste nõukogude kaudu, nimetades nendesse oma esindaja(d). Tartu Ülikool on asutajaliige järgmistes sihtasutustes:

- Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum,
- Sihtasutus Teaduskeskus Ahhaa,
- Eesti Infotehnoloogia Sihtasutus,
- Sihtasutus Tartu Teaduspark,
- Tartu Ülikooli Sihtasutus,
- Sihtasutus Eesti Agrenska Fond,
- Sihtasutus Ülikoolide Keskus Saaremaal,
- Sihtasutus Viljandimaa Loomeinkubaatorid,
- Sihtasutus Iuridicum,
- Sihtasutus Strateegiliste Algatuste Keskus (kustutatud registrist 30.05.2012).

Järgnevas tabelis on esitatud kontserni osalused olulisemates sihtasutustes (esindatus sihtasutustes ja sihtasutuste netovara):

(tuhandetes eurodes)	Sihtasutused				
	SA Tartu Ülikooli Kliinikum	SA Teaduskeskus AHHA	Eesti Infotehnoloogia Sihtasutus	SA Tartu Teaduspark	Tartu Ülikooli Sihtasutus
Netovara					
Seisuga 31.12.2011	83 144	10 391	5 496	4 542	2 481
Seisuga 31.12.2012	83 434	12 534	6 326	4 598	2 645
Tartu Ülikooli esindatus					
Nõukogu liikmete järgi	3 liiget 8-st	2 liiget 6-st	1 liige 5-st	5 liiget 10-st	2 liiget 8-st

1.3.5. Finantsinvesteeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitali-instrumentidesse

Lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärset hinnatav kajastatakse soetusmaksumuses, millest on vajadusel maha arvatud väärtuse langusega seotud allahindlus.

Tartu Ülikool omab osalust kahes ettevõttes:

- Reproduktiivmeditsiini TAK AS – osalus 7,69%;
- Tarkvara Tehnoloogia Arenduskeskus AS – osalus 2%.

1.3.6. Konsolideeritud aastaaruande lisades esitatud Emaettevõtte konsolideerimata aruanded

Vastavalt raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldatud konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded: bilanss, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne ja netovara muutuste aruanne. Emaettevõtte konsolideerimata aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes, mis on esitatud käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aruande lisadena, on investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse kajastatud soetusmaksumuses, millest on vajadusel maha arvatud vara väärtuse langusest tekkinud allahindlused.

1.4. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena käsitletakse aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke (va arvelduskrediit), lühiajalisi pangadeposiite (kuni 3-kuulise lunastustähtajaga) ja laekumata kaardimakseid. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid majandustegevusest kaudsel meetodil. Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

1.5. Nõuded ja ettemaksud

Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded (sh laenuõuded, deposiidid) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuv summas. Pikaajaliste finantsvarade korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse finantsvara algselt arvele saadaoleva tasu õiglasest väärtusest, arvestades järgmistel perioodidel intressitulu sisemise intressimäära meetodil. Pikaajalised intressi mitteteenivad nõuded kajastatakse nõude nüüdisväärtuses, kasutades diskontomäära 6% aastas.

Laekumata nõudeid hinnatakse individuaalselt, iga arve laekumise tõenäosust käsitletakse eraldi. Nõude hindamisel võetakse arvesse nii bilansipäevaks teadaolevaid kui ka bilansipäevajärgseid, kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust. Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine.

Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuded kantakse kuludesse. Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuet kajastatakse kuni laekumiseni või lootusetuks tunnistamiseni ja bilansist mahakandmiseni ostjatelt laekumata nõuete registris.

Kui selgub, et nõude laekumine on ebareaalne, tunnistatakse nõue lootusetuks ning kantakse bilansist välja. Nõue loetakse lootusetuks, kui kontsernil puuduvad igasugused võimalused nõude kogumiseks (võlgnik on likvideeritud või pankrotis ning pankrotipesas olevatest varadest ei piisa nõude tasumiseks jms) või kui selle tagasinõudmiseks tehtavad kulutused ületavad hinnanguliselt laekumisest saadaolevat tulu.

Kui ebatõenäoliseks arvatud nõue hiljem siiski laekub, kajastatakse see varem kajastatud ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena perioodis, mil see laekus.

1.6. Finantsvarade väärtuse langus

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid korrigeeritud soetusmaksumuse või soetusmaksumuse meetodil kajastatud finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse languse osas. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud

sisemise intressimääraga) ning soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla summani, mida põhjendatud hinnangu kohaselt võiks saada, kui seda finantsvara peaks müüma bilansipäeva seisuga. Väärtuste langusest tulenevad allahindlused kajastatakse tulemiaruanDES kuluna.

1.7. Varud

Varud on varad, mida hoitakse müügiks tavapärase majandustegevuse käigus; mida parajasti toodetakse müügiks tavapärase majandustegevuse käigus; materjalid või tarvikud, mida tarbitakse tootmisprotsessis või teenuste osutamisel. Varude mõiste hõlmab lisaks müügiks ostetud kaupadele, materjalidele ning lõpetamata ja valmistoodangule ka selliseid objekte nagu edasimüügiks hoitavad seadmed, kinnisvara ja teenuse osutamisega otseselt seotud kapitaliseeritud kulud, mille osas ei ole veel võimalik kajastada tulu valmidusastme meetodil.

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude soetusmaksumusse ei arvestata laenukasutuse kulusid ja riigi raamatupidamise üldeeskirjast tuleneva erinõudena kajastatakse varude soetamisel lisandunud mittetagastatavad maksud ja lõivud kuludes.

Kaupade kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud on hinnatud bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärasel majandustegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

1.8. Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuteks loetakse selliseid kinnisvaraobjekte (maad või hoonet või osa hoonest), mida kontsern rendib välja avalikku sektorisse mittekuuluvale üksusele renditulu teenimise eesmärgil või hoiab turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida ükski avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Hooneid ja ruume, mida kasutatakse avaliku sektori üksuse poolt, kajastatakse kui materiaalsel põhivara.

Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingu tasusid (so notaritasud, riigilõivud, nõustajatele makstud tasud ja muud kulutused, ilma milleta ei oleks ostutehing tõenäoliselt aset leidnud). Kinnisvarainvesteeringute soetusmaksumusse ei arvestata laenukasutuse kulusid ja riigi raamatupidamise üldeeskirjast tuleneva erinõudena kajastatakse soetamisel lisandunud mittetagastatavad maksud ja lõivud kuludes. Vastavalt riigi raamatupidamise üldeeskirjale kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid arvele võtmise järel soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja võimalikud allahindlused.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale kinnisvarainvesteeringu objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Juhul, kui kinnisvarainvesteeringu objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning neile määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsioonimäärad. Kontserni kinnisvarainvesteeringutele rakendatav amortisatsioonimäärade vahemik on 2-20% aastas, välja arvatud hoonestamata kinnistud (maa), mida ei amortiseerita.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse kinnisvarainvesteeringu soetusmaksumusele juhul, kui on tõenäoline, et kontsern saab seoses kulutustega tulevikus majanduslikku kasu ning kulutuste soetusmaksumust on võimalik usaldusväärset mõõta. Kinnisvarainvesteeringute muud hilisemad hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Juhul, kui kinnisvarainvesteeringu objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele juhul, kui see vastab kinnisvarainvesteeringu mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumidele ning asendatava komponendi jääkmaksumus kantakse bilansist maha.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine bilansis lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu. Kinnisvarainvesteeringu kajastamise

lõpetamisest tekkinud tulem kajastatakse lõpetamise perioodi tulemiaruanDES kirjel „Muud tulud“ või „Muud kulud“.

Kui kinnisvaraobjekti kasutamise eesmärk muutub, klassifitseeritakse vara bilansis ümber. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objekti suhtes selle varaderühma arvestuspõhimõtteid, kuhu objekt on üle kantud.

1.9. Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana kajastatakse vara, mida kontsern kasutab põhikirjaliste ülesannete täitmisel või teenuste osutamisel või halduseesmärkidel ja mida ta kavatab kasutada pikema perioodi jooksul kui üks aasta ning mille soetusmaksumus on alates 2 000 eurost. Erandina võetakse sõltumata soetusmaksumusest põhivarana arvele maa, raamatukogu kogudesse soetatud raamatud (vt arvestuspõhimõte 1.10), muuseumikogudesse kuuluvad varad (museaalid) ja Tartu Ülikooli omandis ning kasutuses olevad kultuuriväärtuste riiklikkusse registrisse kantud varad.

Muuseumikogudesse soetatavad varad võetakse põhivarana arvele kogumina summaliselt, arvestust ühikute ja nimetuste kaupa peetakse muuseumide infosüsteemides. Kunstiväärtused, mida ei võeta arvele muuseumikogudesse või kultuurimälestiste riiklikku registrisse kantud varadena, võetakse raamatupidamises arvele põhivarana, kui nende soetamismaksumus ületab põhivara kapitaliseerimise piirmäära, ning neid amortiseeritakse nende kasuliku eluea jooksul.

Varad, mille kasulik eluiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 2 000 euro, kantakse kasutusele võtmise hetkel kulusse. Kuludesse kantud väikevara üle, mille soetusmaksumus on 640 kuni 1 999,99 eurot, peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Põhivarade soetusmaksumusse ei kapitaliseerita uue ehitise avamiskulutusi, uue toote või teenuse tutvustamise kulutusi (sh reklaamikulud), kulutusi majandustegevuse arendamiseks uues asukohas või uuele kliendisegmendile (sh töötajate koolituskulud), haldus- ja muid üldkulusid ning laenukasutuse kulusid. Riigi raamatupidamise üldeeskirjast tuleneva erinõudena ei kapitaliseerita põhivara soetusmaksumusse tagasisaamisele mittekuuluvaid makse ja lõive. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumidele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel) ning mille soetusmaksumus ületab põhivara kapitaliseerimise alampiiri 2 000 eurot. Muid põhivara hooldus- ja remondikulusid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeest. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsioonimäärad.

Materiaalse põhivara amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse kontsernis järgmisi amortisatsioonimäärasid aastas:

- Maa 0%;
- Ehitised 2-30%;
- Masinad ja seadmed 15-80%;
- Raamatukogu kogud 0%;
- Muu materiaalne põhivara 2-35%.

Piiramata kasutuseaga objekte (maa, kultuurimälestiste riiklikku registrisse kantud varad, muuseumikogudesse kuuluvad varad ja raamatukogu kogude raamatud, väljaanded ning teavikud) ei amortiseerita.

Vara hakatakse amortiseerima alates tema kasutusvalmis saamise hetkest (st alates hetkest, mil ta on juhtkonna poolt kavandatud seisundis ja asukohas) ning seda tehakse kuni amortiseeritava osa täieliku amortiseerumiseni või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Kui on märke sellest, et varaobjekti eluiga või lõppväärtus on oluliselt muutunud, tehakse muudatused vara amortiseerimises edasiulatavalt.

Juhul, kui põhivara kaetav väärtus (so kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele (vt ka arvestuspõhimõte 1.12). Materiaalse põhivara eemaldatakse bilansist selle müümise hetkel või kui selle edasine kasutamine või müük ei tekita tõenäoliselt majanduslikku kasu. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, tulemiaruanDES.

1.10. Raamatukogu kogud

Riigi raamatupidamise üldeeskiri § 41 lõige 2 punkt 2 sätestab, et olenemata soetusmaksumuselt on lubatud võtta põhivarana arvele raamatud avalikes raamatukogudes, kus raamatute hoidmine ja väljalaenutamine avalikkusele on põhitegevuseks. Tulenevalt eelpool toodud riigi raamatupidamise üldeeskirja erisättest on kontserni bilansis kajastatud Tartu Ülikooli raamatukogu kogudesse soetatud raamatud alates 2004. aasta jaanuarist. Raamatukogu kogudesse soetatavad raamatud, väljaanded ja muud teavikud võetakse põhivarana arvele summaliselt. Arvestust ühikute ja nimetuste kaupa peetakse raamatukogu infosüsteemis. Bilansis kajastatakse raamatukogu kogud soetusmaksumuselt. Kontserni bilansis kajastuvad Tartu Ülikooli raamatukogu kogudest põhivarana:

- (a) raamatud, väljaanded ja muud teavikud, mille Tartu Ülikool on soetanud alates 2004. aastast;
- (b) teistest raamatukogudest vahetuste teel saadud raamatud, väljaanded ja muud teavikud (raamatukogu vahetusfondi soetusmaksumuselt);
- (c) ELNET-i konsortsiumi poolt kinni makstud teavikud, mis soetati Tartu Ülikoolile (kajastatakse tuludes põhivara mitterahalise sihtfinantseerimisena).

Allpool toodud raamatukogu kogude raamatute üle, mille soetusmaksumus ei ole teada ja õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, peetakse bilansivällist arvestust ühikute lõikes:

- (a) raamatud, väljaandeid ja muud teavikud, mis on soetatud enne 2004. aastat;
- (b) annetuse saadud raamatud, väljaanded ja muud teavikud;
- (c) Eesti kirjastuste poolt Tartu Ülikooli raamatukogule saadetavad sundeksemplarid.

Bilansis kajastatud raamatute, väljaannete ja muude teavikute väärtust ei amortiseerita. Raamat kantakse raamatukogu kogudest kulusse täies mahus, kui see eemaldatakse kasutusest või selgub selle kaotsimine.

1.11. Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara on füüsilise substantsita, teistest varadest eristatav mittemonetaarne vara, mida kasutatakse pikema ajavahemiku jooksul kui üks aasta ja mille soetusmaksumus ületab põhivara arvele võtmise piirmäära. Immateriaalset varaobjekti (tarkvara, kasutusõigused, muu immateriaalne vara) kajastatakse bilansis

siis, kui vara on kontserni poolt kontrollitav; on tõenäoline, et tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku tulu, vara soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav ja vara ei tulene kontserni siseselt tehtud kulutustest uurimis- ja arendustegevusele. Uurimis- ja arenguväljaminekud on kajastatud tekkimisel kuluna. Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalset vara selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Kontserni bilansis on kajastatud immateriaalse põhivarana Tartu Ülikooli asutuse Eesti Geenivaramu poolt kogutud bioloogilise materjali ja terviseandmete andmebaas, tarkvara ning muu immateriaalne põhivara. Bioloogilise materjali ja terviseandmete andmebaasi analüütilist arvestust peetakse Tartu Ülikooli Eesti Geenivaramu infosüsteemis.

Kõikidel immateriaalsetel varadel eeldatakse olevat piiratud kasulik eluiga. Immateriaalset vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeest. Kui immateriaalse vara kasulikku eluiga ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, eeldatakse, et kasulik eluiga on kuni 10 aastat. Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust. Immateriaalse põhivara amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse kontsernis järgmisi amortisatsioonimäärasid aastas:

- Bioloogilise materjali ja terviseandmete andmebaas 3,33%;
- Tarkvara 20-50%;
- Muu immateriaalne põhivara 3,33-50%.

Kui on märke sellest, et varaobjekti eluiga või lõppväärtus on oluliselt muutunud, tehakse muudatused vara amortiseerimises edasiulatuvalt (vt ka arvestuspõhimõte 1.12).

1.12. Varade väärtuse langus

Piiramata kasutusega materiaalse põhivara (maa, kultuurimälestiste riiklikku registrisse kantud varad, muuseumikogudesse kuuluvad varad ja raamatukogu kogudesse kuuluvad raamatud, väljaanded ning teavikud) ja amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kulu kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (va firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta tulemiaruanDES põhivara allahindluse kulude vähendamisena.

1.13. Finantskohustused

Finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused), va negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid, võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses. Tuletisinstrumentid kajastatakse õiglasel väärtusel. Negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid kajastatakse finantskohustusena (vt arvestuspõhimõte 1.15).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste

finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse need algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodil. Finantskohustustega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna tulemiaruaande kirjel "Intressikulud".

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kui kontsernil pole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva või kui laenuandjal oli õigus bilansipäeval finantskohustus tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu. Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

1.14. Rendiarvestus

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

1.14.1. Kontsern kui rentnik

Kontsern rentnikuna kajastab kapitalirenti oma bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summast või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on eelmisest madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuludeks (intressikulu) ja kapitalirenti kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirenti intressikulud on perioodikulud ja need on kajastatud tulemiaruaande kirjel „Intressikulud“. Kapitalirenti kohustus (ilma finantskuludeta) kajastatakse pika- või lühiajalise võlakohustusena. Kapitalirenti tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirenti tingimustel renditud varalt arvestatud kulum kajastatakse tulemiaruaandes kirjel „Põhivara kulum ja väärtuse langus“.

Kasutusrendi puhul kajastatakse vara rendimakseid tulemiaruaandes perioodikuluna tekkepõhiselt rendiperioodi jooksul.

1.14.2. Kontsern kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule kontserni bilansis kajastatavale varale. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes kontsernis sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispehmõtetest. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

1.15. Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumente kajastatakse nende esmasel arvelevõtmisel õiglasest väärtuses tuletisinstrumenti lepingu sõlmimise kuupäeval. Peale esmast kajastamist hinnatakse neid igal bilansipäeval ümber nende hetke õiglasele väärtusele. Õiglase väärtuse muutused tuletisinstrumentidelt kajastatakse tulemiaruaandes perioodi tulu või kuluna.

1.16. Saadud ettemaksed

Tulevaste perioodide ettemakstud tuludena kajastatakse järgmiste perioodide eest ette saadud õppeteenustasusid, siht- ja kaasfinantseerimiseks saadud ettemakseid, teadus- ja arendustegevuse teenuslepingute ettemakseid ning aruandeaastal laekunud muid tulevaste perioodide ettemakstud tulusid, mida pole kajastatud aruandeaasta tuludes.

Õppeaasta 2012/2013 sügissemestri eest tasutud õppeteenustasudena laekunud summadest on 80% arvestatud aruandeaasta tuludesse, 20% kajastatakse aastavahetuse bilansis saadud ettemaksetena ja kantakse tuludesse 2013. aastal.

Kui siht- või kaasfinantseerimisena antud toetus on laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud või põhivara soetatud, kajastatakse saadud vahendid saadud ettemaksetena (vt arvestuspõhimõte 1.17).

1.17. Sihtfinantseerimine

1.17.1. Üldised põhimõtted

Sihtfinantseerimisena kajastatakse teatud sihtotstarbel ja teatud tingimustel saadud ning antud toetusi. Sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse riigi raamatupidamise üldeeskirjas toodud põhimõtetest.

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustuste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval jälgides tekkepõhisuse printsiipi. Sihtfinantseerimise kajastamisel eristatakse kodu- ja välismaist sihtfinantseerimist, mis omakorda jaotatakse tegevuskulude ja põhivara sihtfinantseerimiseks. Põhivara sihtfinantseerimise põhitähtsuseks on, et kontsern toetuse saajana peab ostma, ehitama või muul viisil soetama teatud põhivara. Tulude ja kulude kontodel eristatakse sihtfinantseerimist ja selle vahendamist.

Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud või põhivara soetatud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena (vt arvestuspõhimõtte 1.16). Kui sihtfinantseerimisega seotud kulutused on tehtud või põhivara soetatud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena.

1.17.2. Sihtfinantseerimise vahendamine

Sihtfinantseerimist nimetatakse vahendamiseks, kui see saadi edasifinantseerimiseks, mitte oma tegevuskulude või varade soetuseks. Vahendamise korral võrdub vahendamiseks saadud toetuste tulu edasiantud toetuste kuluga.

1.17.3. Mittesihtotstarbeline finantseerimine

Mittesihtotstarbeline on finantseerimine, mis antakse ilma sihtotstarvet määramata ja eritingimustega sidumata toetusena, mida kontsern toetuse saajana kasutab oma äranägemisel. Mittesihtotstarbelist finantseerimist kajastatakse tuluna hetkel, kui toetus on laekunud.

1.17.4. Mitterahaline sihtfinantseerimine

Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglasest väärtusest. Teiselt avaliku sektori üksuselt mitterahalise sihtfinantseerimisena saadud põhivara kajastatakse õiglasest väärtusest või kui see ei ole teada, üleandja poolt näidatud jääkväärtusest.

1.18. Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldis kajastatakse juhul, kui kontsernil lasub enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või faktiline kohustus, kohustuse realiseerumine on tõenäoline ja selle summat on võimalik usaldusväärset mõõta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks. Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse see diskonteeritud väärtuses, välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mille realiseerumine ei ole tõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

1.19. Tulude ja kulude kajastamine

Tulude ja kulude arvestamisel on lähtutud tekkepõhisuse printsiibist.

Tuluna kajastatakse tavapärase majandustegevuse käigus kaupade müügi ja teenuste osutamise eest saadud või saadaoleva tasu õiglast väärtust, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärsetl määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul, kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist. Tulu pikema perioodi jooksul osutatavate teenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (so tehinguga seotud tulused ja kulused) on võimalik usaldusväärsetl prognoosida ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Kui teenuse osutamist hõlmava tehingu või projekti lõpptulemust ei ole võimalik usaldusväärsetl prognoosida, kuid on tõenäoline, et kontsern suudab katta vähemalt teenusega seotud kulud, on tulu kajastatud ainult tegelike lepingu täitmisega seotud kulude ulatuses.

Tuluna koolitusteenuse osutamisest kajastatakse tulud õppeteenustasudest, mis laekuvad päevases ja avatud ülikooli õppes õppivatelt üliõpilastelt, täiendusõppe programmides osalejatelt jms. Tulu kajastatakse sellel perioodil, millal teenus osutati. Kui õppeteenuse osutamine kandub üle järgmisse majandusaastasse, kajastatakse saadud tasud bilansis kirjel „Saadud ettemaksed“ (vt arvestuspõhimõte 1.16).

Sihtfinantseerimisena kajastatakse teatud sihtotstarbel ja teatud tingimustel saadud ning antud toetusi. Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud või põhivara soetatud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena. Kui sihtfinantseerimisega seotud kulutused on tehtud või põhivara soetatud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena (vt arvestuspõhimõte 1.17).

Intressitulu kajastatakse siis, kui selle laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärsetl hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära.

1.20. Välisvaluutatehingute kajastamine

Kontserni kuuluvate majandusüksuste arvestusvaluuta on euro. Konsolideeritud aruanded on koostatud eurodes.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja –kohustused hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja –kahjumid kajastatakse aruandeperioodi tulemiaruanes. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja –kohustusi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil, bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa keskpanga valuutakursi alusel.

1.21. Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Kassa	53	39
Raha üleöödeposiidis ja arvelduskontodel	3 476	6 580
Lühiajalised tähtajalised pangadeposiidid	350	3 469
Laekumata kaardimaksud	4	5
Kokku	3 883	10 093

Intressitulu arvelduskontodelt ja lühiajalistelt tähtajalistelt pangadeposiitidelt oli 2012. aastal 40 tuhat eurot (2011. aastal 94 tuhat eurot). Intressimäärad, mida teenitakse deposiitidelt ja arvelduskontodelt olid 2012. aastal vahemikus 0,01 – 2,30% (2011. aastal 0,08-2,25%).

Lisa 3. Nõuded ostjate vastu

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Ostjatelt laekumata arved	2 851	2 060
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-208	-82
Kokku	2 643	1 978

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete osas ostjate vastu toimusid järgmised muutused:

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Ebatõenäoliselt laekuvad summad perioodi alguses	-82	-54
Aruandeaastal laekunud ebatõenäolised nõuded	52	25
Aruandeaastal ebatõenäoliseks tunnistatud nõuded	-184	-59
Ebatõenäolistest nõuetest lootusetuks tunnistatud nõuded	6	6
Ebatõenäoliselt laekuvad summad perioodi lõpus	-208	-82

Lisa 4. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Ettemaksed		
Ettemaksukonto jääk	226	204
Kokku	226	204
Maksuvõlad		
Sotsiaalmaks	1 588	1 530
Üksikisiku tulumaks	870	831
Käibemaks	353	281
Töötuskindlustusmakse	183	176
Kogumispensionimakse	68	51
Ettevõtte tulumaks	24	26
Kokku	3 086	2 895

Lisa 5. Muud lühiajalised nõuded

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Avansid aruandvatele isikutele	25	18
Tagatisdeposiidid	21	2
Intressinõuded	3	7
Siht- ja kaasfinantseerimise tagasinõuded partneritelt	0	31
Muud lühiajalised nõuded	4	3
Kokku	53	61

Lisa 6. Saamata sihtfinantseerimine

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Teadusaparatuuri ja -seadmete kaasajastamise meetme projektides (Archimedes SA)	3 161	3 216
Tippkeskuste projektides (Archimedes SA)	3 033	2 100
Tartu Ülikooli Füüsikumi ehitusprojektis (Archimedes SA)	2 658	0
Euroopa territoriaalse koostöö programmi projektides	2 547	1 841
Siirdemeditsiinikeskuse väljaarendamise projektis (Archimedes SA)	2 255	24
Euroopa Sotsiaalfondi rahastatud programmide projektides (Archimedes SA, Eesti Teadusagentuur SA)	2 004	1 659
<i>programm Mobilitas</i>	948	683
<i>programm Dora</i>	530	301
<i>programm Primus</i>	253	332
<i>programm Eduko</i>	168	201
<i>programm BeSt</i>	105	142
Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri kaasajastamise alameetme projektides (Archimedes SA)	1 589	400
Doktorikoolides (Archimedes SA)	1 416	1 347
Narva Kolledži õppehoone ehitusprojektis (Archimedes SA)	1 401	3 363
Euroopa Kalandusfondi rahastatud projektides (Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet)	1 190	685
Väikesemahulise teaduse infrastruktuuri kaasajastamise meetme projektides (Archimedes SA)	1 115	1 676
Biotehnoloogia teadus- ja arendustegevuse toetamise projektides (Archimedes SA)	926	0
Keskonnakaitse ja -tehnoloogia teadus- ja arendustegevuse programm KESTA projektides (Eesti Teadusagentuur SA)	900	0
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) rahastatud projektides	739	1 008
Euroopa Liidu 7. raamprogrammi projektides	607	291
Materjalitehnoloogia teadus- ja arendustegevuse toetamise projektides (Archimedes SA)	535	0
Keskonnainvesteeringute Keskuse (KIK) rahastatud projektides	442	159
Kõrgkoolide ja ettevõtete koostöö alameetme projektides (Archimedes SA)	394	337
Tervishoiuteaduste võimekuse edendamise programm TerVE projektides (Eesti Teadusagentuur SA)	337	0
Biomeditsiinilisi uuringuid toetavates projektides (MTÜ Wellcome Trust)	286	176
Keskonnatehnoloogia teadus- ja arendustegevuse toetamise projektides (Archimedes SA)	281	0
Energiatehnoloogia teadus- ja arendustegevuse toetamine meetme projektides (Archimedes SA)	256	600
Sihtasutus Innove rahastatud projektides	250	186
Tervishoiualase teadus- ja arendustegevuse toetamine (Archimedes SA)	242	0
Välisetoetusprojektides	235	281
Teaduse rahvusvahelistumine programmi projektides (Haridus- ja Teadusministeerium)	230	0
Kõrgkoolide ning teadus- ja arendusasutuste õppe- ja töökeskkond (Archimedes SA)	219	0
Rakenduskõrgharidusõppe ja õpetajakoolituse õppeinfrastruktuuri kaasajastamise projektides (Archimedes SA)	172	0
Eesti info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kõrghariduse ning teadus- ja arendustegevuse riikliku programmi 2011-2015 (IKTP) rakendusprogrammi projektides (Eesti Infotehnoloogia SA)	155	0
Teadus- ja innovatsioonipoliitika seire programmi projektides (Archimedes SA)	148	114
Teaduse populariseerimise alameetme "Teeme" projektides (Archimedes SA)	59	54
Euroopa Liidu 6. raamprogrammi projektides	18	150
CO ₂ investeerimisprojektides (Rahandusministeerium)	0	238
Norra/EMP finantsmehhanismide projektides (Rahandusministeerium)	0	140
Muudes Archimedes SA poolt rahastatavates projektides	84	40
Muudes Eesti Teadusagentuur SA poolt rahastatavates projektides	17	0
Muud	87	40
Kokku	29 988	20 125

Lisa 7. Ettemaksed teenuste eest

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Õppe- ja teadustegevuse kulude ettemaksed	500	177
Õppekirjanduse ja perioodika tellimuste ettemaksed	359	363
Ettemakstud siht- ja kaasfinantseerimised	189	0
Töölähetuste kulude ettemaksed	40	73
Osavõtu- ja liikmemaksude ettemaksed	14	30
Ettemaksed töötajatele	31	27
Muud ettemaksed	19	21
Kokku	1 152	691

Lisa 8. Varud

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Tooraine ja materjal	0	10
Valmistoodang	68	22
Müügiks ostetud kaubad	274	308
Ettemaksed tarnijatele	443	205
Kokku	785	545

Seoses neto realiseerimisväärtuse langemisega alla soetusmaksumuse on varusid alla hinnatud ja kasutamiskõlbmatuid kaupu kuludesse kantud järgmiselt:

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Valmistoodang	18	38
Müügiks ostetud kaubad	3	12
Kokku	21	50

2012. aastal ja 2011. aastal varude allahindluste tühistamisi ei teostatud.

Lisa 9. Investeeringud sidusettevõtetesse

(tuhandetes eurodes)	OÜ Tervisliku Piima Biotehnoloogiateg Arenduskeskus	Eesti Nanotehnoloogiate Arenduskeskuse AS	Kokku
Bilansiline maksumus 31.12.2010	26	20	46
<i>Soetusmaksumus 31.12.2010</i>	1	7	8
Aruandeaasta kasum (TÜ osa 2011)	19	-4	15
Bilansiline maksumus 31.12.2011	45	16	61
<i>Soetusmaksumus 31.12.2011</i>	1	7	8
Aruandeaasta kasum (TÜ osa 2012)	20	10	30
Bilansiline maksumus 31.12.2012	65	26	91
<i>Soetusmaksumus 31.12.2012</i>	1	7	8
Tartu Ülikooli osaluse määr			
<i>Seisuga 31.12.2011</i>	20,00%	23,80%	
<i>Seisuga 31.12.2012</i>	20,00%	23,80%	

Kõik sidusettevõtted tegutsevad Eesti Vabariigis. Ühegi sidusettevõtte aktsiad või osad ei ole börsil noteeritud. OÜ Tervisliku Piima Biotehnoloogiate Arenduskeskus aruandeaasta majandustegevuse tulemuseks oli 98 tuhat eurot kasumit, mille tulemusena Tartu Ülikooli investeeringu väärtus kasvas 20 tuhande euro võrra. Eesti Nanotehnoloogiate Arenduskeskuse AS aruandeaasta majandustegevuse tulemuseks oli 42 tuhat eurot kasumit, mille tulemusena Tartu Ülikooli investeeringu väärtus kasvas 10 tuhande euro võrra. Sidusettevõtete omakapitalis toimunud muudatused on toodud alljärgnevas tabelis:

(tuhandetes eurodes)	OÜ Tervisliku Piima Biotehnoloogiate Arenduskeskus	Eesti Nanotehnoloogiate Arenduskeskuse AS	Kokku
Seisuga 31.12.2011			
Aktsia- või osakapital	6	29	35
Kohustuslik reservkapital	1	3	4
Eelmiste perioodide kasum	126	50	176
Aruandeaasta kasum	95	-16	79
Omakapital kokku	228	66	294
Tartu Ülikooli osa	45	16	61
<i>Tartu Ülikooli osaluse määr</i>	<i>20,00%</i>	<i>23,80%</i>	
Seisuga 31.12.2012			
Aktsia- või osakapital	6	29	35
Kohustuslik reservkapital	1	3	4
Eelmiste perioodide kasum	221	34	255
Aruandeaasta kasum	98	42	140
Omakapital kokku	326	108	434
Tartu Ülikooli osa	65	26	91
<i>Tartu Ülikooli osaluse määr</i>	<i>20,00%</i>	<i>23,80%</i>	

Lisa 10. Kinnisvarainvesteeringud

(tuhandetes eurodes)	Riia 191, Tartu linn	Ülikooli 20, Tartu linn	Korterid, Tartu linn	Kokku
Soetusmaksumus				
Seisuga 31.12.2010	94	1 953	513	2 560
Müüdüd põhivara	0	0	-258	-258
<i>Üüritulud 2011</i>	0	26	7	33
<i>Haldamise kulud 2011</i>	0	24	10	34
<i>sh üürnikele edasi antavad haldamiskulud</i>	0	18	9	27
Seisuga 31.12.2011	94	1 953	255	2 302
Müüdüd põhivara	0	0	-169	-169
<i>Üüritulud 2012</i>	0	22	6	28
<i>Haldamise kulud 2012</i>	0	23	9	32
<i>sh üürnikele edasi antavad haldamiskulud</i>	0	13	9	22
Seisuga 31.12.2012	94	1 953	86	2 133
Kulum				
Seisuga 31.12.2010	0	194	148	342
Aruandeaasta kulum (lisa 27)	0	49	33	82
Müüdüd põhivara kulum	0	0	-24	-24
Seisuga 31.12.2011	0	243	157	400
Aruandeaasta kulum (lisa 27)	0	50	12	62
Müüdüd põhivara kulum	0	0	-83	-83
Seisuga 31.12.2012	0	293	86	379
Jääkmaksumus				
Seisuga 31.12.2010	94	1 759	365	2 218
Seisuga 31.12.2011	94	1 710	98	1 902
Seisuga 31.12.2012	94	1 660	0	1 754

Lisa 11. Materiaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Raamatu- kogu kogud	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised	Ettemaksed materiaalse põhivara eest	Kokku
Soetusmaksumus								
Seisuga 31.12.2010	2 276	221 313	40 647	6 502	4 399	5 513	442	281 092
Põhivara soetamised	0	31	6 476	754	33	10 711	843	18 848
Ümbergrupeerimine	0	10 577	1 390	0	105	-10 849	-1 223	0
Kuluse kandmine	0	0	0	0	-18	-68	-1	-87
Müüdüd ja maha kantud põhivara	-24	-5 269	-447	-38	-36	0	0	-5 814
Seisuga 31.12.2011	2 252	226 652	48 066	7 218	4 483	5 307	61	294 039
Põhivara soetamised	18	586	6 307	709	217	17 002	2 895	27 734
Mitterahalised soetamised	21	2 039	327	0	0	0	0	2 387
Ümbergrupeerimine	0	14 954	1 665	0	11	-15 922	-708	0
Ümbergrupeerimine immateriaalseks põhivaraks	0	0	0	0	0	-89	0	-89
Kuluse kandmine	0	0	0	0	0	-34	-1	-35
Müüdüd ja maha kantud põhivara	-64	-9 415	-786	-32	-66	0	0	-10 363
Seisuga 31.12.2012	2 227	234 816	55 579	7 895	4 645	6 264	2 247	313 673
Kulum								
Seisuga 31.12.2010	0	42 504	27 008	0	2 547	0	0	72 059
Aruandeaasta kulum (lisa 27)	0	6 870	5 854	0	446	0	0	13 170
Müüdüd ja maha kantud põhivara kulum	0	-2 025	-420	0	-35	0	0	-2 480
Seisuga 31.12.2011	0	47 349	32 442	0	2 958	0	0	82 749
Aruandeaasta kulum (lisa 27)	0	6 785	6 018	0	456	0	0	13 259
Allahindlus (lisa 27)	0	1 646	0	0	0	0	0	1 646
Mitterahalisel soetatud põhivara akumulieeritud kulum	0	0	325	0	0	0	0	325
Müüdüd ja maha kantud põhivara kulum	0	-3 946	-768	0	-66	0	0	-4 780
Seisuga 31.12.2012	0	51 834	38 017	0	3 348	0	0	93 199
Jääkmaksumus								
Seisuga 31.12.2010	2 276	178 809	13 639	6 502	1 852	5 513	442	209 033
Seisuga 31.12.2011	2 252	179 303	15 624	7 218	1 525	5 307	61	211 290
Seisuga 31.12.2012	2 227	182 982	17 562	7 895	1 297	6 264	2 247	220 474

Lisa 12. Immateriaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)	Bioloogilise materjali ja terviseandmete andmebaas	Tarkvara	Muu immateriaalne põhivara	Etapiviisilised soetused	Ettemaksed immateriaalse põhivara eest	Kokku
Soetusmaksumus						
Seisuga 31.12.2010	2 504	502	90	0	0	3 096
Põhivara soetamised	41	116	0	0	66	223
Ümbergrupeerimine	0	56	10	0	-66	0
Maha kantud põhivara	0	-70	0	0	0	-70
Seisuga 31.12.2011	2 545	604	100	0	0	3 249
Põhivara soetamised	32	89	0	57	3	181
Ümbergrupeerimine	0	60	0	-57	-3	0
Ümbergrupeerimine materiaalsest põhivarast	0	89	0	0	0	89
Seisuga 31.12.2012	2 577	842	100	0	0	3 519
Kulum						
Seisuga 31.12.2010	215	261	40	0	0	516
Aruandeaasta kulum (lisa 27)	83	91	25	0	0	199
Maha kantud põhivara kulum	0	-70	0	0	0	-70
Seisuga 31.12.2011	298	282	65	0	0	645
Aruandeaasta kulum (lisa 27)	90	110	23	0	0	223
Seisuga 31.12.2012	388	392	88	0	0	868
Jääkmaksumus						
Seisuga 31.12.2010	2 289	241	50	0	0	2 580
Seisuga 31.12.2011	2 247	322	35	0	0	2 604
Seisuga 31.12.2012	2 189	450	12	0	0	2 651

Bioloogilise materjali ja terviseandmete andmebaasis oli seisuga 31.12.2012 52 092 proovi, mis koosnesid geenidoonorite bioloogilisest materjalist (kromosomaalne DNA, valged vererakud ja vereplasma) ja terviseseisundi kirjeldusest (tervise, tervisekäitumise ja keskkonna kohta). Seisuga 31.12.2011 oli andmebaasis 51 843 proovi.

Lisa 13. Kapitalirent ja kasutusrent

Kapitalirent – kontsern kui rentnik

(tuhandetes eurodes)	Masinad ja seadmed
Seisuga 31.12.2011	
Soetusmaksumus 31.12.2011	96
Akumuleeritud kulum 31.12.2011	-45
<i>sh kulum 2011</i>	-16
Jääkmaksumus 31.12.2011	51
Tasutud põhimakseid 2011	33
Tasutud intressimakseid 2011	1
Seisuga 31.12.2012	
Soetusmaksumus 31.12.2012	85
Akumuleeritud kulum 31.12.2012	-47
<i>sh kulum 2012</i>	-12
Jääkmaksumus 31.12.2012	38
Tasutud põhimakseid 2012	20
Tasutud intressimakseid 2012	1
Kapitalirendi kohustused seisuga 31.12.2011	34
Kapitalirendi kohustused seisuga 31.12.2012	13
Maksetähtajaga kuni 1 aasta	6
Maksetähtajaga 1 - 5 aastat	7
Intressimäärad	0%
Tasumise lõpptähtaeg	2015. aastal

Aruandeaasta alguse seisuga oli kontsernil kaks kehtivat kapitalirendi lepingut: MTÜ Tartu Üliõpilasmaja tarbesõiduki Volkswagen Multivan Comfortline ja Tartu Ülikooli digitaalse kopeerimis-printimisseadme Xerox 700 kapitalirent. Aruandeaasta alguseks oli lõppenud MTÜ Tartu Üliõpilasküla tarbesõiduki Ford Mondeo (soetusmaksumus 11 tuhat eurot) kapitalirent. MTÜ Tartu Üliõpilasmaja tarbesõiduki Volkswagen Multivan Comfortline kapitalirent lõppes 2012. aastal.

Kasutusrent – kontsern kui rendileandja

(tuhandetes eurodes)	Ehitised ja rajatised	
	31.12.2012	31.12.2011
Renditulu aruandeaastal	321	328
Maksetähtajaga kuni 1 aasta	220	247
Maksetähtajaga 1 - 5 aastat	647	762
Maksetähtajaga üle 5 aasta	210	284
Rendile antud vara soetusmaksumus	11 338	8 269
Rendile antud vara jääkmaksumus	7 401	5 346

Toodud andmed kasutusrendi tulude kohta sisaldavad nii kinnisvarainvesteeringute kui ka materiaalse põhivara renditulu. Selliste põhivara objektide puhul, mida osaliselt renditakse välja kasutusrendi tingimustel, on rendile antud vara soetusmaksumuse ja jääkmaksumuse esitamisel arvestatud väljarenditud pindade proportsiooni.

Kasutusrent – kontsern kui rentnik

(tuhandetes eurodes)	Ehitised ja	Masinad ja
	rajatised	seadmed
Seisuga 31.12.2011		
Tasutud 2011	490	19
Maksetähtajaga kuni 1 aasta	155	17
Maksetähtajaga 1 - 5 aastat	229	28
Seisuga 31.12.2012		
Tasutud 2012	500	19
Maksetähtajaga kuni 1 aasta	160	9
Maksetähtajaga 1 - 5 aastat	192	17

Lisa 14. Laenud ja tagatised

Kontsern kasutab pangalaene pikaajaliste investeeringute tegemiseks, hoonete ehitamiseks ja renoveerimiseks. Tabelites kajastatud laen (1) on võetud OÜ Tartu Üliõpilasküla Hostel poolt ja laenud (2–8) Tartu Ülikooli poolt.

Tartu Ülikool ja kontserni liikmed 2012. aastal uusi laene ei võtnud. Tartu Ülikool võttis 2011. aastal Pohjola Bank Plc-st laenu 5,40 miljonit eurot Lossi 36 (Tartu linn) ehituse finantseerimiseks. Kontserni ülejäänud liikmed 2011. aastal uusi laene ei võtnud.

(tuhandetes eurodes)	Seisuga 31.12.2012	Tagasi maksta			Tagasi- makse tähtaeg	Alusvaluuta / Intressimäär ¹
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Swedbank AS (1)	116	116	0	0	26.03.2013	EUR6+0,82%
SEB Pank AS (2)	114	114	0	0	1.06.2013	EUR6+0,98%
SEB Pank AS (3)	541	217	324	0	1.06.2015	EUR6+0,55%
Nordea Pank Finland Plc (4)	3 196	710	2 486	0	14.06.2017	GBP LIBOR1+0,13% ²
Nordea Pank Finland Plc (5)	3 834	638	2 557	639	29.12.2018	GBP LIBOR6+1,00% ³
SEB Pank AS (6)	2 377	331	1 352	694	3.11.2019	EUR6+0,49%
Pohjola Bank Plc (7)	3 800	480	1 920	1 400	28.12.2020	EUR3+0,80%
Pohjola Bank Plc (8)	5 400	600	2 400	2 400	8.12.2021	EUR3+0,96%
Kokku	19 378	3 206	11 039	5 133		

¹ Kõikide kontserni laenulepingute puhul on lepinguline intressimäär võrdne sisemise intressimääraga.

² Tartu Ülikool on sõlminud Nordea Bank Finland Plc-ga perioodiks 16.04.2012 – 14.04.2014 tuletistehingu lepingu (cross currency swap), kus kasutades Suurbritannia naela ja euro erinevaid intressimäärasid pankadevahelisel turul on laenu reaalne intressimäär sel perioodil Tartu Ülikooli jaoks 1-kuu euribor+0,03%.

³ Tartu Ülikool on sõlminud Nordea Bank Finland Plc-ga perioodiks 29.06.2012 – 30.06.2014 tuletistehingu lepingu (cross currency swap), kus kasutades Suurbritannia naela ja euro erinevaid intressimäärasid pankadevahelisel turul on laenu reaalne intressimäär sel perioodil Tartu Ülikooli jaoks 6-kuu euribor+0,65%.

(tuhandetes eurodes)	Seisuga 31.12.2011	Tagasi maksta			Tagasi- makse tähtaeg	Alusvaluuta / Intressimäär ⁴
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Swedbank AS (1)	136	20	116	0	26.03.2013	EUR6+0,82%
SEB Pank AS (2)	388	274	114	0	1.06.2013	EUR6+0,98%
SEB Pank AS (3)	758	217	541	0	1.06.2015	EUR6+0,55%
Nordea Pank Finland Plc (4)	3 906	710	2 840	356	14.06.2017	EUR1+0,13%
Nordea Pank Finland Plc (5)	4 473	639	2 556	1 278	29.12.2018	EUR6+1,00%
SEB Pank AS (6)	2 693	310	1 315	1 068	3.11.2019	EUR6+0,49%
Pohjola Bank Plc (7)	4 280	400	1 920	1 960	28.12.2020	EUR3+0,80%
Pohjola Bank Plc (8)	5 400	50	2 400	2 950	8.12.2021	EUR3+0,96%
Kokku	22 034	2 620	11 802	7 612		

⁴ Kõikide kontserni laenulepingute puhul on lepinguline intressimäär võrdne sisemise intressimääraga.

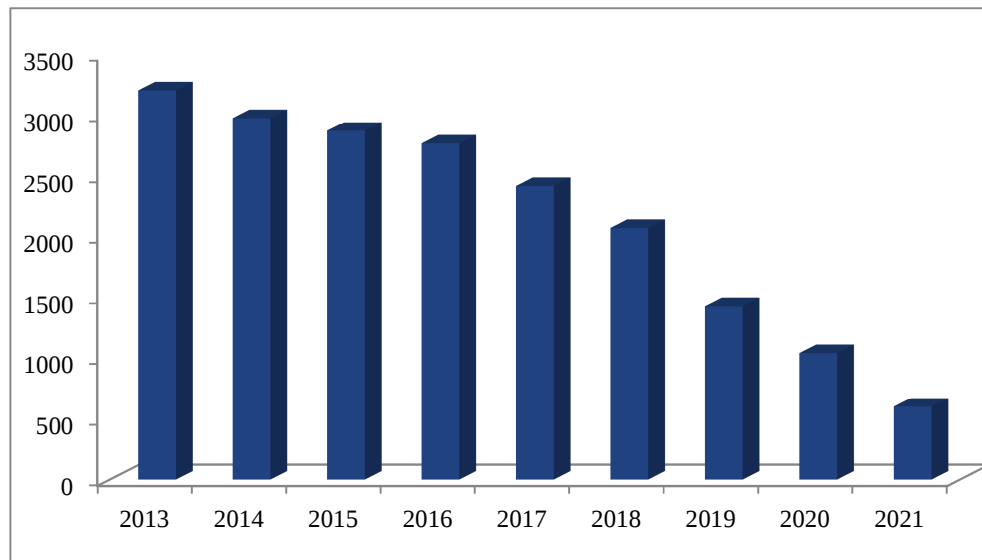
Swedbank AS-st võetud laenu (1) tagatiseks on Swedbank AS kasuks seatud hüpoteegid korteritele Ujula 2-9, Ujula 2-17, Ujula 2-24 ja Ujula 2-32 (Tartu linn). Hüpoteegi suurus on 0,33 miljonit eurot. Kortrite bilansilised maksumused kokku seisuga 31.12.2012 on 0,18 miljonit eurot (seisuga 31.12.2011 oli 0,19 miljonit eurot).

SEB Pank AS-st võetud laenude (2, 3, 6) tagatiseks on SEB Pank AS kasuks seatud hüpoteek ühele kinnistule, millel asuvad kolm hoonet aadressidega Ülikooli 16, Jakobi 2, Lossi 3 (Tartu linn). Hüpoteegi suurus on 4,79 miljonit eurot, millele võivad lisanduda kõrvalnõuded summas 0,48 miljonit eurot. Kinnistu bilansiline maksumus seisuga 31.12.2012 on 11,98 miljonit eurot (seisuga 31.12.2011 oli 12,18 miljonit eurot).

Pohjola Bank Plc võetud laenu (7) tagatiseks on Pohjola Bank Plc kasuks seatud hüpoteek kinnistule, millel asub hoone aadressiga Raatuse 22, Tartu linn. Hüpoteegi suurus on 4,32 miljonit eurot. Kinnistu bilansiline maksumus seisuga 31.12.12 on 4,65 miljonit eurot (seisuga 31.12.2011 oli 4,77 miljonit eurot).

Pohjola Bank Plc võetud laenu (8) tagatiseks on Pohjola Bank Plc kasuks seatud hüpoteek kinnistule, millel asub hoone aadressiga Lossi 36, Tartu linn. Hüpoteegi suurus on 5,94 miljonit eurot. Kinnistu bilansiline maksumus seisuga 31.12.12 on 6,45 miljonit eurot (seisuga 31.12.2011 oli 6,48 miljonit eurot).

Laenude põhiosade tagasimaksed aastate lõikes (tuhandetes eurodes)

Lisa 15. Võlad töövõtjatele

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Puhkusetasu kohustus	2 178	2 163
Võlgnevus lähetuskulude osas	45	17
Võlgnevus majanduskulude osas	36	22
Muud võlad töövõtjatele	15	15
Kokku	2 274	2 217

Lisa 16. Muud võlad

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Siht- ja kaasfinantseerimise vahendamine	2 776	1 005
Riiklikud õppetoetused	479	341
Sihtstipendiumid	223	198
Muud võlad	20	43
Kokku	3 498	1 587

Lisa 17. Saadud ettemaksed

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Siht- ja kaasfinantseerimise ettemaksed	7 342	5 387
Õppeteenustasude ettemaksed	794	914
Teadus-ja arendustegevuse teenuslepingute ettemaksed	41	51
Muud ettemakstud tulud	3	4
Kokku	8 180	6 356

Siht- ja kaasfinantseerimisena saadud toetusprojektide ettemaksed rahastajate lõikes on toodud järgnevas tabelis:

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Eesti residentidelt saadud siht- ja kaasfinantseerimise ettemaksed		
Archimedes SA	3 276	1 094
Eesti Teadusagentuur SA (varasemalt Eesti Teadusfond SA)	1 234	1 004
Haridus- ja Teadusministeerium	258	376
Keskkonnainvesteeringute Keskus SA (KIK)	93	58
Patendiamet	92	30
Integratsiooni ja Migratsiooni SA Meie Inimesed	56	39
Välisministeerium	51	24
Keskkonnaamet	38	0
Eesti Infotehnoloogia SA (EITSA)	29	25
Tiigrihüppe SA	0	25
Muud riigisisesed toetused	18	47
Mitteresidentidelt saadud siht- ja kaasfinantseerimise ettemaksed		
Euroopa Liidu 7. raamprogrammi ettemakstud tulud	1 120	1 807
Muud välismaised toetused	1 077	858
Kokku	7 342	5 387

Lisa 18. Tulud majandustegevusest

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Koolitusteenus	9 919	10 757
Rendi- ja üüritulud	4 204	3 850
Teadus- ja arenduslepingute tulud	3 734	3 052
Kaupade müük	2 931	2 878
Muud teenused	1 564	1 940
Kokku	22 352	22 477

Tulud majandustegevusest jagunevad geograafiliste piirkondade lõikes järgmiselt:

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Eesti	22 037	22 077
Euroopa Liidu liikmesriigid	192	313
Muud riigid	123	87
Kokku	22 352	22 477

Lisa 19. Koolitustegevuse finantseerimine riigieelarvest

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Riiklik koolitustellimus	33 470	32 187
Arst-residentide finantseerimine	7 666	7 986
Professuuride loomise finantseerimine	1 242	0
Teaduskooli finantseerimine	443	303
Emeriitprofessorite ja -dotsentide tasude finantseerimine	342	361
Ajaloolise pärandi hoidmise finantseerimine	313	0
Euroopa kolledži finantseerimine	108	108
Loodusainete eriõppe finantseerimine	63	157
Aruandlussüsteemi väljaarendamise finantseerimine	63	0
Õppetootuste väljamaksete korraldamise finantseerimine	27	26
Väärikate ülikooli finantseerimine	10	0
Valgevene üliõpilaste õppe finantseerimine	2	0
Kokku	43 749	41 128

Lisa 20. Teadustegevuse finantseerimine riigieelarvest

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Teadusteemade sihtfinantseerimine	11 632	11 406
Teadusasutuste baasfinantseerimine	3 357	3 402
Teadusasutuste infrastruktuurikulude finantseerimine	3 339	3 282
Riiklike programmide finantseerimine	848	904
Raamatukogu teadusinformatsiooni riigieelarveline finantseerimine	807	819
Kokku	19 983	19 813

Lisa 21. Põhivarade sihtfinantseerimine

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
CO ₂ investimisprojektid (Rahandusministeerium)	7 851	275
Põhivara soetus teadusaparatuuri ja -seadmete kaasajastamise meetme projektides (Archimedes SA)	5 006	3 277
Narva kolledži õppehoone ehitus (Archimedes SA)	4 527	2 375
Tartu Ülikooli Füüsikumi ehitus (Archimedes SA)	2 623	0
Põhivara soetus Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri kaasajastamise alameetme projektides (Archimedes SA)	2 398	79
Siirdemeditsiinikeskuse väljaarendamine (Archimedes SA)	2 231	20
Teadushoone Riia 23b, Tartu linn (Citrina Foundation UK Limited)	2 045	0
Põhivara soetus väikesemahulise teaduse infrastruktuuri kaasajastamise meetme projektides (Archimedes SA)	1 268	1 976
Teadusaparatuuri soetus tippkeskustes (Archimedes SA)	628	198
Tartu Ülikooli hoonete juuredpäasetavuse suurendamine Kõrgkoolide ning teadus- ja arendusasutuste õppe- ja töökeskkonna projektides (Archimedes SA)	461	1
Tartu Ülikooli loodusmuuseumi õpikeskkonna ja ekspositsiooni kaasajastamine (Keskkonnainvesteeringute Keskus SA)	140	2
Teadusaparatuuri soetus Energiatehnoloogia, Biotehnoloogia, Materjalitehnoloogia, Keskkonnatehnoloogia ja Tervishoitehnoloogia teadus- ja arendustegevuse toetamise projektides (Archimedes SA)	109	367
Põhivara soetus uurimistoetustest (grantidest) (Eesti Teadusagentuur SA)	107	13
Põhivara soetus Euroopa Kalandusfondi rahastatud projektides (Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet)	95	207
Põhivara soetus Euroopa Liidu 7. raamprogrammi projektides	63	23
Rakenduskõrgharidusõppe ja õpetajakoolituse õppeinfrastruktuuri kaasajastamine (Archimedes SA)	52	0
Projekti Tudegiveeb tarkvara-teabekeskond (Archimedes SA)	44	0
Ühiselamute programm (Tartu linn)	37	37
Põhivara soetus Eesti info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kõrghariduse ning teadus- ja arendustegevuse riikliku programmi 2011-2015 (IKTP) rakendusprogrammi projektis (Eesti Infotehnoloogia Sihtasutus)	19	0
Põhivara soetus programm Mobilitas projektides (Eesti Teadusagentuur SA)	18	6
Põhivara soetus Euroopa territoriaalse koostöö programmi projektides	18	318
Tasuta maa omandamine P.Kerese tn.14A, Narva linn; Kalda 1a, Pärnu linn; Lai tn 34/36, Tartu linn (Haridus- ja Teadusministeerium)	15	0
Põhivara soetus Keskkonnakaitse ja -tehnoloogia teadus- ja arendustegevuse programm KESTA projektides (Eesti Teadusagentuur SA)	14	0
Punktkirja printer (Archimedes SA)	6	0
Tähetorni renoveerimine (Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus)	0	70
Raamatukogu robotskänneri soetus (Riigi Infosüsteemide Amet)	0	68
Muu kodumaine varade sihtfinantseerimine	113	50
Muu välismaine varade sihtfinantseerimine	150	8
Kokku	30 038	9 370

Lisa 22. Tegevuskulude sihtfinantseerimine

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Kodumaine tegevuskulude sihtfinantseerimine	10 017	11 482
sealhulgas		
toetused Eesti Teadusagentuur SA-lt (varasemalt Eesti Teadusfond SA)	4 957	4 780
toetused Haridus- ja Teadusministeeriumilt	2 233	2 117
toetused Archimedes SA-lt	416	2 412
Välismaine tegevuskulude sihtfinantseerimine	27 801	21 171
sealhulgas		
vahendatud toetused Archimedes SA-lt	13 523	9 284
toetused Eesti Teadusagentuur SA-lt (varasemalt Eesti Teadusfond SA)	3 378	1 231
toetused Euroopa Liidust ja selle institutsioonidelt	2 902	2 961
vahendatud toetused Sihtasutuselt Innove	631	502
Kokku	37 818	32 653

Tartu Ülikool sihtfinantseerimise saajana ja vahendajana on 2012. aastal seoses ülikoolile esitatud sihtfinantseerimise tagasimaksmise nõuetega kajastanud sihtfinantseerimise tulu vähendamist kokku summas 3 tuhat eurot (2011. aastal 59 tuhat eurot).

Lisa 23. Muud tulud

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Mittesihotstarbeline finantseerimine mitteresidentidelt	236	248
Apteekide turundusteenused	130	118
Tulu majandustegevuse müügist	90	0
Annetused era- ja juriidilistelt isikutelt	65	515
Mittesihotstarbeline finantseerimine residentidelt	51	86
Liikmemaksud	50	50
Lepinguline trahvitulu	1	18
Kasum põhivara müügist	0	455
Muud tulud	70	85
Kokku	693	1 575

Lisa 24. Kaubad, toore, materjal ja teenused

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Ostetud teenused	8 429	8 504
Ostetud kaubad	2 431	2 499
Ostetud materjalid	20	36
Kokku	10 880	11 039

Lisa 25. Tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Õppe- ja teadustegevuse kulud	12 662	8 682
Käibemaksu kulu	8 260	6 558
Töölähetuste kulud	3 195	2 635
Kütte kulud	1 610	1 317
Kommunaal- ja hooldusteenuste kulud (va kütte ja elektri kulud)	1 600	1 408
Elektri kulud	1 597	1 504
Inventari- ja kontorikulud	1 575	1 572
Kontoritehnika hoolduse ja tarkvara kulud	1 295	1 108
Remondikulud	1 189	981
Väikevara ostukulud	1 037	738
Transpordikulud	971	930
Rendi- ja üürikulud	886	789
Teadusaparatuuri ja seadmete hoolduse ning tarvikute kulud	824	445
Erialakirjanduse ostukulud	675	524
Reklaamikulud	481	381
Side- ja postikulud	232	307
Muud tegevuskulud	1 779	1 456
Kokku	39 868	31 335

Lisa 26. Tööjõu kulud

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Töötasud	48 739	45 914
Muud tasud	249	0
Tööjõu kuludelt arvestatud maksud	16 721	15 619
Kokku	65 709	61 533
<i>Töötajate keskmine arv aastas taandatuna täistööajale</i>	3 240	3 134

Lisa 27. Põhivara kulum ja väärtuse langus

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Materiaalse põhivara kulum (lisa 11)	13 259	13 170
Allahindlus (lisa 11)	1 646	0
Kahjum materiaalse põhivara mahakandmisest	1 009	3 047
Immateriaalse põhivara kulum (lisa 12)	223	199
Kinnisvarainvesteeringute kulum (lisa 10)	62	82
Raamatukogu kogude mahakandmine (lisa 11)	32	38
Kokku	16 231	16 536

Aruandeperioodil on läbi viidud järgmised põhivarade allahindlused:

(tuhandetes eurodes)	Allahindlus	Allahindluse alus	Väärtuse leidmisel kasutatud meetod	Väärtuse leidmisel kasutatud diskontomäär
Nooruse 9, Tartu linn	1 078	Õiglane väärtus	Müügileping	
Kerese 14, Narva linn	568	Kasutusväärtus	Diskonteeritud rahavoo meetod	11%
Kokku	1 646			

2011. aastal põhivara allahindlusi ei toimunud.

Aruandeperioodil materiaalse põhivara mahakandmisest tekkinud kahjum:

(tuhandetes eurodes)	Kahjum	Mahakandmise põhjus
Ehitised		
Struwe 1, Tartu linn	830	Renoveerimisel asendatud komponentide mahakandmine
Lossi 38, Tartu linn	128	Renoveerimisel asendatud komponentide mahakandmine
Sadama 3, Pärnu linn	50	Hoonestusõiguse lõpetamine
Kääriku Puhke- ja Spordikeskuse katlamaja, Kääriku, Valgamaa	1	Renoveerimisel asendatud komponentide mahakandmine
Kokku	1 009	

2011. aastal materiaalse põhivara mahakandmisest tekkinud kahjum:

(tuhandetes eurodes)	Kahjum	Mahakandmise põhjus
Ehitised		
Jakobi 2, Tartu linn	2 263	Renoveerimisel asendatud komponentide mahakandmine
Viljandi 13b, Türi linn	502	Mahakandmine seoses tegevuse lõpetamisega
Jakobi 5, Tartu linn	116	Renoveerimisel asendatud komponentide mahakandmine
Mehaanika 1, Türi linn	55	Mahakandmine seoses tegevuse lõpetamisega
Lossi 40, Tartu linn	47	Renoveerimisel asendatud komponentide mahakandmine
Veski 6, Tartu linn	47	Kasutusvalduse lõpetamine
Masinad ja seadmed	16	Amortiseerumine
Muu materiaalne põhivara	1	Amortiseerumine
Kokku	3 047	

Lisa 28. Muud kulud

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Kahjum põhivara müügist	1 824	0
Külaliste vastuvõtukulud	880	791
Liikmemaksud	155	121
Autasud ja kingitused	117	90
Muud kulud	38	556
Kokku	3 014	1 558

Lisa 29. Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapooltena käesolevas aruandes on käsitletud:

- (a) kontserni sidusettevõtteid;
- (b) mittetulundusühinguid, mille liige on Tartu Ülikool ning mis ei kuulu ülikooli kontserni;
- (c) sihtasutusi, millede üks asutajatest on Tartu Ülikool;
- (d) ülikooli juhtkonna liikmeid (nõukogu liikmed, rektor, prorektorid, dekaanid, vastutusala juhid ning asutuste direktorid) ning nendepoolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid majandusüksusi;
- (e) ülikooli juhtkonna liikmete lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid majandusüksusi;
- (f) tütarettevõtete juhatuse liikmeid ning nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid majandusüksusi.

(tuhandetes eurodes)	Müük		Ost	
	2012	2011	2012	2011
Teenuste ost-müük	1 234	1 011	4 608	4 092
Sidusettevõtted	755	564	447	166
Mittetulundusühingud	7	8	336	194
Ühendused ja seltsid	9	19	14	12
Sihtasutused	320	298	3 716	3 625
Äriühingud	143	122	95	95
Kaupade ost-müük	16	6	174	165
Mittetulundusühingud	0	0	2	1
Sihtasutused	8	1	18	12
Äriühingud	8	5	154	152
Põhivara ost-müük	0	0	55	0
Äriühingud	0	0	55	0
Kokku	1 250	1 017	4 837	4 257

(tuhandetes eurodes)	Nõuded		Makstud ettemaksed	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Sidusettevõtted	315	72	0	0
Mittetulundusühingud	0	1	190	74
Ühendused ja seltsid	0	1	0	0
Sihtasutused	11	26	0	0
Äriühingud	0	38	0	0
Kokku	326	138	190	74

(tuhandetes eurodes)	Kohustused	
	31.12.2012	31.12.2011
Mittetulundusühingud	0	1
Ühendused ja seltsid	1	0
Sihtasutused	333	314
Äriühingud	3	1
Kokku	337	316

TARTU ÜLIKOOL

2012. AASTA KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Tartu Ülikooli nõukogu liikme kaudu on ülikooli seotud osapooleks Nordea Bank Finland Plc. Tartu Ülikoolil on Nordea Bank Finland Plc-ga laenuleping bilansilise väärtusega 3,20 miljonit eurot seisuga 31.12.2012 (2011: 3,91 miljonit eurot), tähtajaga 14.06.2017 ja lepingulise intressimääraga 1-kuu GBP LIBOR + 0,13% ning laenuleping bilansilise väärtusega 3,83 miljonit eurot seisuga 31.12.2012 (2011: 4,47 miljonit eurot), tähtajaga 29.12.2018 ja lepingulise intressimääraga 6-kuu GBP LIBOR + 1,00%. Kontserni laenulepingute puhul on lepinguline intressimäär võrdne sisemise intressimääraga. (vt lisa 14)

Nõukogu ja juhatuse liikmetele arvestatud tasud kontsernis jagunevad järgmiselt:

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi	107	109
Tartu Ülikool ⁵	45	1 634
MTÜ Tartu Üliõpilasmaja	33	32
MTÜ Tartu Üliõpilasküla	31	30
OÜ Tartu Ülikooli Kirjastus	29	26
OÜ Tartu Ülikooli Kesklinna Apteek	20	20
OÜ Tartu Üliõpilasküla Hostel	8	9
OÜ Tartu Ülikooli Tamme Apteek	8	6
Kokku	281	1 866

⁵Tulenevalt Tartu Ülikooli seaduse muutmisest rakendus 2012. aasta jaanuarist Tartu Ülikooli ajakohastatud juhtimismudel, mis kaasab ülikooli tegevusse ka väliseid partnereid. Senise ülikooli nõukogu funktsioonid jagunesid uute juhtorganite: nõukogu ja senati vahel. Ülikooli kõrgeim otsustuskogu on nõukogu, mille koosseisu kuulub alates 01.01.2012 üksteist liiget, kellest viis nimetab senat, viis haridus- ja teadusminister ja ühe Eesti Teaduste Akadeemia. Nõukogu esimene koosseis kinnitati 22. detsembril 2011. aastal viieks aastaks.

Tartu Ülikooli nõukogu liikmetele lahkumishüvitiste maksmise kohustust ei ole. Tütarettevõtete juhatuse liikmetele makstakse lepingu lõpetamisel kompensatsiooni vastavalt nende lepingutes ettenähtud tingimustele. Potentsiaalne tegev- ja kõrgema juhtkonna lahkumishüvitiste summa 2012. aastal oli 88 tuhat eurot (2011. aastal 94 tuhat eurot).

Seotud osapoolte vastu olevate nõuete osas ei ole 2012. aastal ega ka 2011. aastal moodustatud allahindlusi.

Lisa 30. Tingimuslikud kohustused

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida kontserni maksuarvestust kuni kuue aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast. Vigade tuvastamisel on maksuhalduril õigus määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontsernile olulise täiendava maksusumma.

Hüpoteegid

Swedbank AS kasuks on seatud kaks hüpoteeki: Vanemuise 46, Tartu linn ja Pepleri 14, Tartu linn. Vanemuise 46 hüpoteegi suurus on 1,60 miljonit eurot, millele võivad lisanduda kõrvalnõuded summas 0,16 miljonit eurot. Pepleri 14 hüpoteegi suurus on 0,32 miljonit eurot, millele võivad lisanduda kõrvalnõuded summas 0,03 miljonit eurot. SEB Pank AS kasuks on seatud hüpoteek kinnistule Nooruse 1, Tartu linn. Hüpoteegi suurus on 4,79 miljonit eurot. 2012. aasta lõpus ei ole Tartu Ülikoolil kehtimas ühtki lepingut, mida seatud hüpoteegid peavad tagama.

Muud tingimuslikud kohustused

Vastavalt Tartu Ülikooli, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Citrina Foundation UK Limited vahel sõlmitud hoonestusõiguse lepingu lõpetamise kokkuleppele, hoonestusõiguse lepingule ja ostueesõiguse seadmise

kokkuleppele nr 4831/2009 lõpetati Tartu Ülikooli ja Citrina Foundation UK Limited vaheline 27.05.1998 sõlmitud hoonestusõiguse leping kinnistule Riia tn 23b, Tartu linnas ja seati uus hoonestusõigus tähtajaga 50 aastat riigivara valitseja Haridus- ja Teadusministeeriumi kasuks ning otsustati, et hooned jäävad Tartu Ülikooli omandisse. Tulenevalt eelpool toodud lepingust kohustub Tartu Ülikool sõlmima Eesti Biokeskusega tasuta üürilepingu, vähemalt kuni 50 aastaks, teadushoone, asukohaga Riia 23b, Tartu linnas, ruumide osas vastavalt lepingule lisatud ehitise plaanidele. Eesti Biokeskusel jääb kohustus tasuda kommunaalkulud ja teised nende kasutusse jääva hooneosa majandamisega seotud kulud. Juhul kui Tartu Ülikool ei täida antud kohustust on tulenevalt eelpool toodud lepingust Citrina Foundation UK Limited õigus nõuda leppetrahvi 1,02 miljonit eurot.

Vastavalt Tartu Ülikooli ja Sihtasutus Tehvandi Spordikeskuse vahel 22.03.2012 sõlmitud kasutusvalduse seadmise ja asjaõiguslepingule nr 716 seati Kääriku kinnistule SA Tehvandi Spordikeskuse kasuks tähtajaline kasutusvaldus alates 01.04.2012 tähtajaga 50 aastat. Vastavalt eelpool toodud lepingule hüvitab Tartu Ülikool SA Tehvandi Spordikeskusele kasutusvalduse lõppemisel kõik Tartu Ülikooliga kirjalikult kooskõlastatult tehtud investeeringud, arvestades 3% amortisatsioonimäära aastas. Investeeringuid, mida ei ole kooskõlastatud, ei pea Tartu Ülikool kasutusvalduse lõppemisel kasutusvaldajale hüvitama, samuti ei pea Tartu Ülikool kasutusvaldajale hüvitama kulutusi, mida on finantseeritud tõuke- või muudest fondidest tagastamatu toetusena. Seisuga 31.12.2012 ei olnud Tartu Ülikooliga kirjalikult kooskõlastatud investeeringuid.

Lisa 31. Bilansivälised varad

Bilansiväliselt peeti 2012. aastal arvestust varade kohta, mille soetusmaksumus oli 640 kuni 1 999 eurot. Selliste varade kogumaht soetusmaksumuses oli bilansipäeva seisuga 10,38 miljonit eurot (2011: 9,79 miljonit eurot).

Tartu Ülikooli raamatukogu raamatute üle peetakse detailset arvestust raamatukogu infosüsteemis ESTER. Raamatukogu kogude hinnanguline koguväärtus 31.12.2012 seisuga oli 32,73 miljonit eurot (2011: 30,58 miljonit eurot), millest bilansis kajastus 7,89 miljonit eurot (2011: 7,22 miljonit eurot) (vt lisa 11).

Tartu Ülikooli Botaanikaia kolleksiooni kuulub 8340 taksonit (liiki ja sorti) puid, põõsaid ja taimi (2011: 7995).

Muuseumikogude säilike üle peetakse analüütilist arvestust muuseumides. Alates 2011. aastast kajastatakse muuseumikogudesse arvele võetud varasid bilansis summaliselt. Bilansipäeva seisuga oli muuseumikogude summaline väärtus bilansis 0,01 miljonit eurot (2011: 0,01 miljonit eurot). Kokku oli bilansipäeva seisuga muuseumikogudes 1 199 333 säilitusühikut (2011: 1 186 748), millest oli ajaloomuuseumis 72 543 säilitusühikut (2011: 72 022), kunstimuuseumis 30 305 säilitusühikut (2011: 30 298), loodusmuuseumis 1 096 432 säilitusühikut (2011: 1 084 375), raamatukogus 30 säilitusühikut (2011: 30) ja arstiteaduskonnas 23 säilitusühikut (2011: 23).

Lisa 32. Sündmused pärast bilansipäeva

OÜ Kääriku Puhke- ja Spordikeskus tegutses vastavalt Tartu Ülikooli ja MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi vahel 12.02.2003 sõlmitud lepingu alusel MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi ja OÜ Kääriku Puhke- ja Spordikeskus vahel 27.07.2003 sõlmitud lepingule Kääriku kinnistul paikneva puhke- ja spordikeskuse pidajana. OÜ Kääriku Puhke- ja Spordikeskus lõpetas Kääriku kinnistul paikneva puhke- ja spordikeskuse pidajana majandustegevuse 31. märtsil 2012, alates 01.04.2012 võttis majandustegevuse üle SA Tehvandi Spordikeskus. OÜ Kääriku Puhke- ja Spordikeskuse likvideerimisprotsessi alustati 2012. aastal ning likvideerimisaruanne koostati seisuga 30.09.12. OÜ Kääriku Puhke- ja Spordikeskus likvideerimisel lõppbilans on koostatud seisuga 31.03.2013. Likvideerimisprotsess planeeritakse lõpetada 2013. aastal.

Tartu Ülikoolile avati alates 15.01.2013 tähtajatu (lõpetamisõigus 3-kuulise etteteatamisega) arvelduslaenu limiit summas 9 miljonit eurot AS SEB Pangas ja alates 25.02.2013 tähtajaga kuni 31.12.2013 arvelduslaenu limiit summas 3 miljonit eurot Swedbank AS-s. Swedbank AS arvelduslaenu tagatiseks on seatud hüpoteegid kinnistutele Vanemuise 46, Tartu linn ja Pepleri 14, Tartu linn.

Lisa 33. Tartu Ülikooli konsolideerimata finantsaruanded

TARTU ÜLIKOOLI (konsolideerimata) bilanss

VARAD (tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Käibevara		
Raha ja raha ekvivalendid	2 614	8 904
Finantsinvesteeringud	0	1500
Nõuded ja ettemaksed		
Nõuded ostjate vastu	2 338	1 643
Nõuded tütarettevõtete vastu	92	83
Ettemaksed tütarettevõtetele	6	11
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	207	190
Muud lühiajalised nõuded	23	51
Saamata sihtfinantseerimine	29 988	20 125
Ettemaksed teenuste eest	1 140	676
Nõuded ja ettemaksed kokku	33 794	22 779
Varud	527	319
Käibevara kokku	36 935	33 502
Põhivara		
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse	69	69
Finantsinvesteeringud	0	2
Nõuded ja ettemaksed	11	12
Kinnisvarainvesteeringud	1 754	1 902
Materiaalne põhivara		
Maa	2 227	2 252
Ehitised	182 705	179 002
Masinad ja seadmed	17 438	15 482
Raamatukogu kogud	7 895	7 218
Muu materiaalne põhivara	1 165	1 484
Lõpetamata ehitised	6 264	5 307
Ettemaksed materiaalse põhivara eest	2 247	61
Materiaalne põhivara kokku	219 941	210 806
Immateriaalne põhivara	2 651	2 593
Põhivara kokku	224 426	215 384
VARAD KOKKU	261 361	248 886

KOHUSTUSED JA NETOVARA (tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused		
Kapitalirendi kohustused	6	6
Pikaajaliste laenude tagasimaksed järgmisel perioodil	3 091	2 600
Tuletisinstrumendid	124	148
Laenukohustused kokku	3 221	2 754
Võlad ja ettemaksed		
Tagatisrahade kohustus	22	9
Võlad tarnijatele	3 125	3 160
Võlad tütarettevõtetele	13	19
Võlad töövõtjatele	2 181	2 132
Maksuvõlad	2 988	2 803
Muud võlad	3 496	1 571
Saadud ettemaksed	8 171	6 340
Võlad ja ettemaksed kokku	19 996	16 034
Lühiajalised kohustused kokku	23 217	18 788
Pikaajalised kohustused		
Laenukohustused		
Kapitalirendi kohustused	7	13
Laenud	16 172	19 298
Laenukohustused kokku	16 179	19 311
Pikaajalised kohustused kokku	16 179	19 311
Kohustused kokku	39 396	38 099
Netovara		
Ülikooli kapital	144 182	144 182
Eelmiste perioodide tulem	66 605	69 290
Aruandeaasta tulem	11 178	-2 685
Netovara kokku	221 965	210 787
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU	261 361	248 886

TARTU ÜLIKOOLI (konsolideerimata) tulemiaruanne

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Tulud		
Tulud majandustegevusest	16 756	16 935
Koolitustegevuse finantseerimine riigieelarvest	43 749	41 128
Teadustegevuse finantseerimine riigieelarvest	19 983	19 813
Põhivarade sihtfinantseerimine	30 038	9 370
Tegevuskulude sihtfinantseerimine	37 339	31 953
Muud tulud	356	1 341
Tulud kokku	148 221	120 540
Kulud		
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-6 967	-7 233
Tegevuskulud	-38 867	-30 530
Stipendiumid	-6 450	-6 221
Tööjõu kulud	-63 984	-59 710
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-16 123	-16 417
Muud kulud	-4 327	-2 743
Kulud kokku	-136 718	-122 854
Tegevustulem	11 503	-2 314
Kasum tütarettevõtetelt	16	0
Kahjum finantsinvesteeringutelt	-2	0
Intrassitulud	34	87
Intrassikulud	-374	-459
Muud finantstulud	1	1
Aruandeaasta tulem	11 178	-2 685

TARTU ÜLIKOOLI (konsolideerimata) rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)	2012	2011
Rahavood majandustegevusest		
Tegevustulem	11 503	-2 314
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	16 123	16 417
Lõpetamata ehitistest kuludesse kandmine	34	68
Muud mitterahalised tehingud põhivaraga	1	19
Kasum / kahjum põhivara müügist	1 826	-441
Põhivarade mitterahaline sihtfinantseerimine	-2 062	0
Nõuete ja ettemaksete muutus	-11 011	-9 442
Varude muutus	-208	-27
Kohustuste ja ettemaksete muutus	4 266	1 270
Makstud intressid	-388	-456
Rahavood majandustegevusest kokku	20 084	5 094
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse põhivara soetamisel	-7 674	-7 153
Laekunud materiaalse põhivara müügist	2 710	740
Tasutud lõpetamata ehitiste eest	-17 316	-9 484
Tasutud ettemaksed materiaalse põhivara eest	-2 895	-822
Laekunud kinnisvarainvesteeringute müügist	75	174
Tasutud immateriaalse põhivara soetamisel	-178	-157
Tasutud ettemaksed immateriaalse põhivara eest	-3	-66
Laekunud tütarettevõtte osade tagasimakse likvideerimisel	0	70
Laekunud pikaajaline nõue	2	2
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	0	-1 500
Laekunud muude finantsinvesteeringute müügist	1 500	0
Laekunud intressid	31	104
Laekunud dividendid	16	0
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-23 732	-18 092
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	0	5 400
Laenude tagasimaksed	-2 636	-2 251
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-6	-26
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-2 642	3 123
Rahavood kokku	-6 290	-9 875
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	8 904	18 779
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-6 290	-9 875
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	2 614	8 904

TARTU ÜLIKOOLI (konsolideerimata) netovara muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)	Ülikooli kapital	Eelmiste perioodide tulem	Aruandeaasta tulem	Kokku
Seisuga 31.12.2010	144 182	78 194	-8 904	213 472
Tulemi ülekandmine	0	-8 904	8 904	0
Aruandeaasta tulem	0	0	-2 685	-2 685
Seisuga 31.12.2011	144 182	69 290	-2 685	210 787
Tulemi ülekandmine	0	-2 685	2 685	0
Aruandeaasta tulem	0	0	11 178	11 178
Seisuga 31.12.2012	144 182	66 605	11 178	221 965

TARTU ÜLIKOOLI korrigeeritud konsolideerimata netovara

(tuhandetes eurodes)	31.12.2012	31.12.2011
Tartu Ülikooli konsolideerimata netovara	221 965	210 787
Tütar- ja sidusettevõtete osaluste bilansiline väärtus (miinus)	-69	-69
Tütar- ja sidusettevõtete osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	1 373	1 198
Kokku	223 269	211 916

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tartu Ülikooli nõukogule

Oleme auditeerinud kaasnevat Tartu Ülikooli ja selle tütaretevõtete konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2012, konsolideeritud tulemiaruanne, netovara muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Rektori kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Rektor vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhtkonna poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt Tartu Ülikooli ja selle tütaretevõtete finantsseisundit seisuga 31. detsember 2012 ning nende sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finants tulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

AS PricewaterhouseCoopers

/allkirjastatud digitaalselt/

Tiit Raimla
Vandeauditiitor, litsents nr 287

/allkirjastatud digitaalselt/

Janno Hermanson
Vandeauditiitor, litsents nr 570

8. mai 2013

Allkirjad 2012. aasta majandusaasta aruandele

Tartu Ülikooli 31.12.2012 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest.

Tartu Ülikooli juhtkond on koostanud tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande. Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne. Tartu Ülikooli rektor on majandusaasta aruande läbi vaadanud ja ülikooli nõukogule esitamiseks heaks kiitnud.

/allkirjastatud digitaalselt/

Volli Kalm
Rektor, professor

/allkirjastatud digitaalselt/

Taimo Saan
Finantsjuht

/allkirjastatud digitaalselt/

Signe Võsoberg-Pastik
Peraamatupidaja

MAJANDUSAASTA
ARUANNE 2012

